שׁוֹפְטִים

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה לֵאמֹר א
מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר ב
יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר ג
יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי בְגוֹרָלִי וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי
וְהָלַכְתִּי גַם־אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃ וַיַּעַל ד
יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק
עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ ה
בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי׃ וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק וַיִּרְדְּפוּ ו
אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר ז
אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים ׀ מְלָכִים בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
מְקֻצָּצִים הָיוּ מְלַקְּטִים תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן
שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַםִ וַיָּמָת שָׁם׃ וַיִּלָּחֲמוּ ח
בְנֵי־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַםִ וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־
הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְהִלָּחֵם ט
בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃ וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל־ י
הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע
וַיַּכּוּ אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־ יא
יוֹשְׁבֵי דְּבִיר וְשֵׁם־דְּבִיר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב יב
אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה
בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן יג

י׳ פתח באתנח

א 1 און עס איז געווען נאָך דעם טויט פון יהושוען, האָבן די קינדער פון ישראל געפרעגט ביי גאָט, אַזוי צו זאָגן: ווער זאָל אונדז צוערשט אַרויפגיין אַקעגן דעם כּנַעֲני, מלחמה צו האַלטן אויף אים? 2 האָט גאָט געזאָגט: יהודה זאָל אַרויפגיין; זע, איך האָב געגעבן דאָס לאַנד אין זיין האַנט.

3 האָט יהודה געזאָגט צו זיין ברודער שמעון: גיי אַרויף מיט מיר אין מיין גורל, און מיר וועלן מלחמה האַלטן אויפן כּנַעֲני, און איך וועל אויך גיין מיט דיר אין דיין גורל. איז שמעון געגאַנגען מיט אים.

4 און יהודה איז אַרויפגעגאַנגען, און גאָט האָט גע־געבן דעם כּנַעֲני און דעם פּרִזי אין זייער האַנט, און זיי האָבן געשלאָגן פון זיי אין בֶּזֶק צען טויזנט מאַן. 5 און זיי האָבן געפונען אַדוני־בֶזֶקן אין בֶּזֶק, און האָבן מלחמה גע־האַלטן אויף אים, און האָבן געשלאָגן דעם כּנַעֲני און דעם פּרִזי. 6 איז אַדוני־בֶזֶק אַנטלאָפן, און זיי האָבן אים נאָכ־געיאָגט, און האָבן אים געכאַפּט, און האָבן אָפּגעהאַקט די דוימען פון זיינע הענט און זיינע פיס. 7 האָט אַדוני־בֶזֶק געזאָגט: זיבעציק מלכים מיט די דוימען פון זייערע הענט און זייערע פיס אָפּגעהאַקט האָבן געקליבן אונטער מיין טיש; אַזוי ווי איך האָב געטאָן, אַזוי האָט מיר גאָט באַצאָלט. און זיי האָבן אים געבראַכט קיין ירושָלַיִם, און ער איז דאָרטן געשטאָרבן.

8 און די קינדער פון יהודה האָבן מלחמה געהאַלטן אויף ירושָלַיִם, און האָבן זי באַצוווּנגען, און זי געשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד, און די שטאָט האָבן זיי אַוועקגעלאָזט אין פייער. 9 און דערנאָך האָבן די קינדער פון יהודה אַראָפּ־געניִדערט מלחמה צו האַלטן אויף דעם כּנַעֲני, דעם באַוווינער פון דעם געבערג און דעם דָרום און דער נידערונג. 10 און יהודה איז געגאַנגען אויף דעם כּנַעֲני וואָס איז געזעסן אין חֶברון—און דער נאָמען פון חֶברון איז פריער געווען קִריַת־אַרבַּע—און זיי האָבן דערשלאָגן שֵׁשַין, און אַחימַנען, און תַּלמַין. 11 און פון דאָרטן איז ער געגאַנגען אויף די באַ־וווינער פון דביר; און דער נאָמען פון דביר איז פריער געווען קִריַת־סֵפֶר.

12 און כָּלֵב האָט געזאָגט: ווער עס וועט שלאָגן קִריַת־סֵפֶר, און וועט זי באַצווינגען, וועל איך אים געבן מיין טאָכטער עַכסָהן פאַר אַ ווייב. 13 האָט זי באַצוווּנגען עָתניאֵל דער זון פון קְנַז, כָּלֵבס יינגערער ברודער,

און ער האָט אים געגעבן זיין טאָכטער עַכסָהן פאַר אַ
ווייב. [14] און עס איז געווען, אַז זי איז אָנגעקומען, האָט זי
אים אָנגערעדט צו בעטן פון איר פאָטער אַ פעלד. און
ווי זי האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פון אייזל, אַזוי האָט כָּלֵב
צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר? [15] האָט זי צו אים געזאָגט:
שענק מיר אַ מתנה; וואָרום אין אַ טרוקענעם לאַנד האָסטו
מיך אויסגעגעבן; דרום זאָלסטו מיר געבן קוואַלן וואַסער.
האָט איר כָּלֵב געגעבן די אויבערשטע קוואַלן און די
אונטערשטע קוואַלן.

[16] און די קינדער פון דעם קֵיני, משהס שווער, זיינען
אַרויפגעגאַנגען פון דער שטאָט פון טייטלביימער מיט די
קינדער פון יהודה צו דעם מדבר פון יהודה וואָס אין
דָרום פון עֲרָד; און זיי זיינען געגאַנגען און האָבן זיך באַ־
זעצט מיט דעם פאָלק.

[17] און יהודה איז געגאַנגען מיט זיין ברודער שמעון,
און זיי האָבן געשלאָגן דעם כּנַעֲני, דעם באַוווינער פון
צפַת, און האָבן זי געמאַכט חרם, און מע האָט גערופן
דעם נאָמען פון דער שטאָט חָרמָה. [18] און יהודה האָט
באַצוווּנגען עַזָה מיט איר געמאַרק, און אַשקלון מיט איר
געמאַרק, און עֶקרון מיט איר געמאַרק. [19] און גאָט איז
געווען מיט יהודה, און ער האָט אַיינגענומען דאָס געבערג;
וואָרום די באַוווינער פון טאָל איז ניט געווען צו פאַר־
טרייבן, ווייל זיי האָבן געהאַט אַייזערנע רייטוועגן. [20] און
זיי האָבן געגעבן חֶברון צו כָּלֵבן, אַזוי ווי משה האָט אָנגע־
זאָגט; און ער האָט פאַרטריבן פון דאָרטן די דריי זין פון
עֲנָק.

יד מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי בְּבוֹאָהּ
וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאֹל מֵאֵת־אָבִיהָ הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
טו וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה־לִּי בְרָכָה
כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ כָּלֵב
טז אֵת גֻּלֹּת עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּית׃ וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן
מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה
יז אֲשֶׁר בְּנֶגֶב עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם׃ וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת־
שִׁמְעוֹן אָחִיו וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ
יח וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה׃ וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזָּה
וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־
יט גְּבוּלָהּ׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־הָהָר כִּי
כ לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃ וַיִּתְּנוּ
לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם אֶת־
כא שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם לֹא הוֹרִישׁוּ
בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן בִּירוּשָׁלִַם עַד הַיּוֹם
כב הַזֶּה׃ וַיַּעֲלוּ בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּית־אֵל וַיהוָה עִמָּם׃
כג כד וַיָּתִירוּ בֵית־יוֹסֵף בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוּז׃ וַיִּרְאוּ
הַשֹּׁמְרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־
כה מְבוֹא הָעִיר וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ חָסֶד׃ וַיַּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר
וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
כו שִׁלֵּחוּ׃ וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ
כז לוּז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְלֹא־הוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה
אֶת־בֵּית־שְׁאָן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־
יֹשֵׁב דּוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ
וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת
כח בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי
כט לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ

טו׳ קמץ בזק   כז׳ ישבי ק   כח׳ פתח באתנח   יתיר י

[21] און דעם יבוסי, דעם באַוווינער פון ירושָלַיִם, האָבן די קינדער פון בנימין ניט פאַרטריבן; און דער יבוסי איז גע־
בליבן זיצן מיט די קינדער פון בנימין אין ירושָלַיִם ביז אויף היינטיקן טאָג.

[22] און דאָס הויז פון יוסף, זיי אויך זיינען אַרויפגעגאַנגען אויף בֵּית־אֵל, און גאָט איז געווען מיט זיי. [23] און דאָס
הויז פון יוסף האָט געלאָזט אויסקוקן בֵּית־אֵל—און דער נאָמען פון דער שטאָט איז פריער געווען לוז—[24] און די וועכטערס
האָבן געזען אַ מאַן אַרויסגיין פון שטאָט, און האָבן צו אים געזאָגט: ווייז אונדז אַקאָרשט דעם אַיינגאַנג פון שטאָט, און
מיר וועלן טאָן מיט דיר חסד. [25] האָט ער זיי געוויזן דעם אַיינגאַנג פון שטאָט, און זיי האָבן געשלאָגן די שטאָט מיטן
שאַרף פון שווערד; און דעם מאַן און זיין גאַנצע משפחה האָבן זיי אַוועקגעלאָזט. [26] און דער מאַן איז געגאַנגען אין
לאַנד פון די חִתּים, און האָט געבויט אַ שטאָט, און גערופן איר נאָמען לוז; דאָס איז איר נאָמען ביז אויף היינטיקן טאָג.

[27] און מנשה האָט ניט פאַרטריבן בֵּית־שְׁאָן און אירע טעכטערשטעט, און תַּעֲנָך און אירע טעכטערשטעט, און די
באַוווינער פון דור און אירע טעכטערשטעט, און די באַוווינער פון יִבלְעָם און אירע טעכטערשטעט, און די באַוווינער
פון מגדו און אירע טעכטערשטעט; און דער כּנַעֲני איז באַשטאַנען צו בלייבן זיצן אין דעמדאָזיקן לאַנד. [28] און עס איז
געווען, אַז ישׂראל איז שטאַרק געוואָרן, האָט ער געמאַכט דעם כּנַעֲני צו צינז, אָבער פאַרטרייבן האָט ער אים ניט
פאַרטריבן.

אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגָזֶר׃
זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי ל
נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ לָמַס׃ אָשֵׁר לֹא לא
הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב וְאֶת־
אַכְזִיב וְאֶת־חֶלְבָּה וְאֶת־אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב׃ וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי לב
בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ נַפְתָּלִי לג
לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת
וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ
וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס׃ וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן לד
הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוֹ לָרֶדֶת לָעֵמֶק׃ וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת לה
בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף
וַיִּהְיוּ לָמַס׃ וּגְבוּל הָאֱמֹרִי מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע לו
וָמָעְלָה׃

ב

וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים * וַיֹּאמֶר א
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם
לְעוֹלָם׃ וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת ב
מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת
עֲשִׂיתֶם׃ וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ ג
לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר ד
מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא ה
בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם לַיהוָה׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם ו
וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃
וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ׀ יְמֵי הַזְּקֵנִים ז
אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ אֵת כָּל־

א, ל״ לג״ לה״ פתח בס״פ ב, א׳ פסקא באמצע פסוק ז׳ מלא ו׳

[29] און אפרים האָט ניט פאַרטריבן דעם כּנַעֲני וואָס איז געזעסן אין גֶזֶר; און דער כּנַעֲני איז געבליבן זיצן צווישן אים אין גֶזֶר.

[30] זבולון האָט ניט פאַרטריבן די באַוווינער פון קִטרון, און די באַוווינער פון נַהלול; און דער כּנַעֲני איז געבליבן זיצן צווישן אים, און איז געוואָרן צו צינז.

[31] אָשר האָט ניט פאַרטריבן די באַוווינער פון עַכּו, און די באַוווינער פון צידון, און אַחלָב, און אַכזיב, און חֶלבָּה, און אַפיק, און רחוב. [32] און דער אָשֵרי איז געזעסן צווישן דעם כּנַעֲני, די באַוווינער פון לאַנד, וואָרום ער האָט אים ניט פאַרטריבן.

[33] נפתלי האָט ניט פאַרטריבן די באַוווינער פון בֵית־שֶמֶש, און די באַוווינער פון בֵית־עֲנָת; און ער איז געזעסן צווישן דעם כּנַעֲני, די באַוווינער פון לאַנד; אָבער די באַוווינער פון בֵית־שֶמֶש און בֵית־עֲנָת זיינען געוואָרן ביי זיי צו צינז.

[34] און דער אֶמורי האָט אַרויפגעשטופּט די קינדער פון דָן צום געבערג, וואָרום ער האָט זיי ניט געלאָזט אַראָפּנידערן אין טאָל. [35] און דער אֶמורי איז באַשטאַנען צו בלייבן זיצן אין הַר־חֶרֶס, אין אַיָלון, און אין שַעַלבים; אָבער די האַנט פון דעם הויז פון יוסף איז געווען שווער [אויף זיי], און זיי זיינען געוואָרן צו צינז. [36] און דער געמאַרק פון אֶמורי איז געווען פון דעם אויפגאַנג פון עַקרַבּים, פון סֶלַע און אַרויף צו.

ב [1] און אַ מלאך פון גאָט איז אַרויפגעגאַנגען פון גִלגָל קיין בוכים, און ער האָט געזאָגט: איך האָב אייך אויפגעבראַכט פון מִצרַיִם, און האָב אייך געבראַכט אין דעם לאַנד וואָס איך האָב צוגעשוואָרן אייערע עלטערן; און איך האָב געזאָגט: איך וועל ניט פאַרשטערן מיין בונד מיט אייך אויף אייביק; [2] נאָר איר זאָלט ניט שליסן אַ בונד די באַוווינער פון דעמדאָזיקן לאַנד; זייערע מזבחות זאָלט איר צעברעכן. אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מיין קָול. וואָס האָט איר דאָ געטאָן? [3] דרום אויך זאָג איך: איך וועל זיי ניט פאַרטרייבן פון פאַר אייך, און זיי וועלן אייך זיין פאַר נעצן, און זייערע געטער וועלן אייך זיין פאַר אַ שטרויכלונג.

[4] און עס איז געווען, ווי דער מלאך פון גאָט האָט גערעדט דידאָזיקע ווערטער צו אַלע קינדער פון ישראל, אַזוי האָט דאָס פאָלק אויפגעהויבן זייער קָול, און זיי האָבן געוויינט; [5] דרום האָט מען גערופן דעם נאָמען פון יענעם אָרט בוכים[א]. און זיי האָבן דאָרטן געשלאַכט צו גאָט.

[6] און אַז יהושֻעַ האָט פאַנאַנדערגעשיקט דאָס פאָלק, און די קינדער פון ישראל זיינען געגאַנגען איטלעכער צו זיין נחלה, צו אַרבן דאָס לאַנד, [7] האָט דאָס פאָלק געדינט גאָט אַלע טעג פון יהושוען, און אַלע טעג פון די זקנים וואָס האָבן

[א] וויינעדיקע.

ח מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ
ט בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ
בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרָיִם מִצְּפוֹן לְהַר־
י גָּעַשׁ׃ וְגַם כָּל־הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר
אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה
יא אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע
יב בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי
אֲבוֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם
יג וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל
יד וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד־שֹׁסִים
וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד
טו לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃ בְּכֹל ׀ אֲשֶׁר יָצְאוּ יַד־יְהוָה הָיְתָה־
בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם
טז וַיֵּצֶר לָהֶם מְאֹד׃ וַיָּקֶם יְהוָה שֹׁפְטִים וַיּוֹשִׁיעוּם מִיַּד
יז שֹׁסֵיהֶם׃ וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא שָׁמֵעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ
יח אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֺת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ וְכִי־הֵקִים יְהוָה ׀
לָהֶם ׀ שֹׁפְטִים וְהָיָה יְהוָה עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד אֹיְבֵיהֶם
כֹּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם
יט וְדֹחֲקֵיהֶם׃ וְהָיָה ׀ בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם
לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת לָהֶם
כ לֹא הִפִּילוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי
כא אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ גַּם־אֲנִי לֹא
אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עָזַב יְהוֹשֻׁעַ
כב וַיָּמֹת׃ לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים הֵם אֶת־
דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃

כב׳ סמיך בה

מאַריך־יָמים געווען נאָך יהושוען, וואָס האָבן געזען אַלדי גרויסע טואונג פון גאָט וואָס ער האָט געטאָן פאַר ישׂראל. [8] און יהושוע דער זון פון נון, דער קנעכט פון גאָט, איז געשטאָרבן צו הונדערט מיט צען יאָר. [9] און מע האָט אים באַגראָבן אין דעם געמאַרק פון זיין נחלה, אין תִּמנַת־חֶרֶס, אין דעם געבערג פון אפרים, אין צפון פון באַרג גַעַש. [10] און אויך יענער גאַנצער דָור איז אַיינגעזאַמלט געוואָרן צו זיינע עלטערן, און אַן אַנדער דָור איז אויפגע־שטאַנען נאָך זיי, וואָס האָבן ניט געקענט גאָט, און ניט די טואונג וואָס ער האָט געטאָן פאַר ישׂראל. [11] און די קינדער פון ישׂראל האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און זיי האָבן געדינט די בַעַל־געטער. [12] און זיי האָבן פאַרלאָזן יהוה דעם גאָט פון זייערע עלטערן, וואָס האָט זיי אַרויסגעצויגן פון לאַנד מִצרַיִם, און זיי זיינען געגאַנגען נאָך פרעמדע געטער, פון די געטער פון די פעלקער וואָס רונד אַרום זיי, און זיי האָבן זיך צו זיי גע־בוקט, און האָבן דערצערנט גאָט. [13] און זיי האָבן פאַר־לאָזן יהוה, און געדינט צו בַעַל און צו די עַשתָרות. [14] האָט דער צאָרן פון גאָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פון רויבער וואָס האָבן זיי באַרויבט, און ער האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער האַנט פון זייערע פיינט פון רונד אַרום, און זיי האָבן מער ניט געקענט באַשטיין פאַר זייערע פיינט. [15] אומעטום אַווּ זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען, איז די האַנט פון גאָט געווען אַקעגן זיי צום בייזן, אַזוי ווי גאָט האָט גערעדט, און אַזוי ווי גאָט האָט זיי געשוואָרן; און זיי האָט זייער צוגעדריקט. [16] האָט גאָט אויפגעשטעלט שופטים, און זיי האָבן זיי געהאָלפן פון זייערע רויבער. [17] אָבער אויך צו זייערע שופטים האָבן זיי ניט צוגעהערט, וואָרום זיי זיינען געווען פאַרפירט נאָך פרעמדע געטער, און האָבן זיך צו זיי געבוקט; זיי האָבן זיך גיך אָפּגעקערט פון דעם וועג וואָס זייערע עלטערן זיינען געגאַנגען, צוצוהערן די געבאָט פון גאָט; זיי האָבן אַזוי ניט געטאָן. [18] און אַז גאָט האָט זיי אויפגעשטעלט שופטים, אַזוי פלעגט גאָט זיין מיט דעם שופט, און פלעגט זיי העלפן פון דער האַנט פון זייערע פיינט אַלע טעג פון דעם שופט, ווייל גאָט פלעגט חרטה האָבן איבער זייער געשריי פון וועגן זייערע צווינגער און זייערע דריקער. [19] אָבער עס איז געווען, ווי דער שופט איז געשטאָרבן, אַזוי פלעגן זיי ווידער פאַרדאָרבן ווערן, נאָך מער פון זייערע עלטערן, צו גיין נאָך פרעמדע געטער, זיי צו דינען און זיך צו בוקן צו זיי. זיי האָבן ניט אָפּגעלאָזט פון זייערע מעשׂים און פון זייער אַיינגעשפאַרטן וועג. [20] און דער צאָרן פון גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט געזאָגט: ווייל דאָסדאָזיקע פאָלק האָט איבערגע־טרעטן מיין בונד וואָס איך האָב באַפוילן זייערע עלטערן, און זיי האָבן ניט צוגעהערט צו מיין קָול, [21] וועל איך אויך ניט מער פאַרטרייבן פון פאַר זיי קיינעם פון די פעלקער וואָס יהושוע האָט איבערגעלאָזט, ווען ער איז געשטאָרבן. [22] כדי צו פרווון מיט זיי ישׂראל, אויב זיי וועלן היטן די וועגן פון גאָט צו גיין אין זיי, אַזוי ווי זייערע עלטערן האָבן געהיט, אָדער ניט.

וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא כג
נְתָנָם בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ׃

ג

וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל א
אֵת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֵת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ רַק לְמַעַן ב
דַּעַת דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־
לְפָנִים לֹא יְדָעוּם׃ חֲמֵשֶׁת ׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי ג
וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד
לְבוֹא חֲמָת׃ וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ ד
אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וּבְנֵי ה
יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־ ו
בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיַּעֲשׂוּ ז
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף ח
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרַם
נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה
שָׁנִים׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ ט
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב
הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃ וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל י
וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ
אֲרָם וַתָּעָז יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם׃ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ יא
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז׃ וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יב
יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־עֶגְלוֹן
מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃
וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל יג
וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃ וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן יד
מֶלֶךְ־מוֹאָב שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל טו

[23] און גאָט האָט געלאָזט דידאָזיקע פעלקער, זיי ניט צו פאַרטרייבן אויף גיך; און ער האָט זיי ניט געגעבן אין דער האַנט פון יהושוען.

ג

[1] און דאָס זיינען די פעלקער וואָס גאָט האָט געלאָזט, כדי צו פּרוּוון מיט זיי ישראל, די אַלע וואָס האָבן ניט געוווּסט פון אַלע מלחמות פון כּנַעַן; [2] בלויז כדי די דורות פון די קינדער פון ישראל זאָלן וויסן, זיי צו לערנען מלחמה—די וואָס האָבן נאָר פריער דערפון ניט געוווּסט; [3] די פינף פירשטן פון די פּלִשתּים, און דער גאַנצער כּנַעֲני, און דער צידוני, און דער חִוִי, דער באַוווינער פון באַרג לבָנון, פון באַרג בַּעַל־חֶרמון ביז מע קומט קיין חֲמָת. [4] און זיי זיינען געבליבן כדי צו פּרוּוון מיט זיי ישראל, צו וויסן אויב זיי וועלן צוהערן די געבאָט פון גאָט וואָס ער האָט געבאָטן זייערע עלטערן דורך משהן. [5] און די קינדער פון ישראל זיינען געזעסן צווישן דעם כּנַעֲני, דעם חִתּי, און דעם אֱמורי, און דעם פּרִזי, און דעם חִוִי, און דעם יבוסי. [6] און זיי האָבן זיך גענומען זייערע טעכטער פאַר ווייבער, און זייערע טעכטער האָבן זיי געגעבן צו די זין פון יענע, און זיי האָבן געדינט זייערע געטער.

[7] און די קינדער פון ישראל האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און זיי האָבן פאַרגעסן אָן יהוה זייער גאָט, און האָבן געדינט די בַּעַל־געטער און די אֲשֵרות. [8] און דער צאָרן פון גאָט האָט געגרימט אויף ישראל, און ער האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער האַנט פון כּושַן־רִשעָתַיִם דעם מלך פון אֲרַם־נַהֲרַיִם, און די קינדער פון ישראל האָבן געדינט כּושַן־רִשעָתַיִמען אַכט יאָר. [9] האָבן די קינדער פון ישראל געשריִען צו גאָט, און גאָט האָט אויפגעשטעלט די קינדער פון ישראל אַ העלפער וואָס האָט זיי געהאָלפן, עָתניאֵל דעם זון פון קנַז, כָּלֵבס יִינגערן ברודער. [10] און דער גייסט פון גאָט איז געווען אויף אים, און ער האָט געמִשפּט ישראל; און ער איז אַרויסגעגאַנגען אויף מלחמה, און גאָט האָט געגעבן אין זיין האַנט כּושַן־רִשעָתַיִם דעם מלך פון אֲרָם, און זיין האַנט איז געווען שטאַרק אויף כּושַן־רִשעָתַיִמען. [11] און דאָס לאַנד איז געווען רואיק פערציק יאָר. און עָתניאֵל דער זון פון קנַז איז געשטאָרבן.

[12] און די קינדער פון ישראל האָבן ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און גאָט האָט געשטאַרקט עֶגלון דעם מלך פון מואָב איבער ישראל, ווייל זיי האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט. [13] און ער האָט אייַנגעזאַמלט צו זיך די קינדער פון עַמון און עֲמָלֵק, און איז געגאַנגען און האָט געשלאָגן ישראל; און זיי האָבן אייַנגענומען די שטאָט פון טייטלביימער. [14] און די קינדער פון ישראל האָבן געדינט עֶגלון דעם מלך פון מואָב אַכצן יאָר. [15] האָבן די

קינדער פון ישראל געשריען צו גאָט, און גאָט האָט זיי אויפגעשטעלט אַ העלפער אֵהוד דעם זון פון גֵרָאן, אַ בנימינער, אַ מאַן אַ געלינקטן. און די קינדער פון ישראל האָבן געשיקט דורך זיין האַנט אַ מתנה צו עֶגלון דעם מלך פון מוֹאָב. [16] האָט אֵהוד זיך געמאַכט אַ שווערד וואָס האָט געהאַט צוויי שאַרפן, אַן איל די לענג; און ער האָט זי אָנגעגורט אונטער זיינע קליידער אויף זיין רעכטן דיך. [17] און ער האָט גענענט די מתנה צו עֶגלון דעם מלך פון מוֹאָב—און עֶגלון איז געווען זייער אַ פעטער מענטש. [18] און עס איז געווען, ווי ער האָט געענדיקט גענענען די מתנה, אַזוי האָט ער אַרויסבאַלייט די מענטשן וואָס האָבן געטראָגן די מתנה. [19] און ער אַליין האָט זיך אומגעקערט פון די שטיינהאַקערייען וואָס לעבן גִלגָל, און האָט געזאָגט: אַ פאַרבאָרגענע זאַך האָב איך צו דיר, מלך. האָט ער געזאָגט: זאָל זיין שטיל! און אַלע וואָס זיינען געשטאַנען אַרום אים, זיינען אַרויסגעגאַנגען פון אים. [20] און אֵהוד איז צוגעקומען צו אים ווי ער זיצט אַליין אין דער קילער אויבערשטוב וואָס ביי אים, און אֵהוד האָט געזאָגט: אַ וואָרט פון גאָט האָב איך צו דיר. איז ער אויפגעשטאַנען פון זיין שטול. [21] און אֵהוד האָט אויסגעשטרעקט זיין לינקע האַנט, און האָט גענומען זיין שווערד פון זיין רעכטן דיך, און האָט זי אַריינגעשטאָכן אין זיין בויך. [22] און אויך דער שטיל איז אַריין נאָכן קלינג; און דאָס פעטס האָט איינגעשלאָסן דעם קלינג, וואָרום ער האָט די שווערד ניט אַרויסגעצויגן פון זיין בויך; און זי איז אַרויס פון הינטערלייב. [23] און אֵהוד איז אַרויסגעגאַנגען אין פירהויז, און האָט צוגעמאַכט די טירן פון דער אויבערשטוב הינטער זיך, און צוגעשלאָסן. [24] און ווי ער איז אַרויסגעגאַנגען, אַזוי זיינען אָנגעקומען זיינע קנעכט, און האָבן דערזען, ערשט די טירן פון דער אויבערשטוב זיינען פאַרשלאָסן, און זיי האָבן געזאָגט: מסתמא איז ער אויף זיין באַדערפעניש[א] אין דער קילקאַמער. [25] אָבער אַז זיי האָבן זיך צו שאַנד געוואַרט, ערשט ער עפנט ניט די טירן פון דער אויבערשטוב, האָבן זיי גענומען דעם שליסל, און האָבן געעפנט; ערשט זייער האַר ליגט טויט אויף דער ערד. [26] און אֵהוד איז אַנטרונען געוואָרן בעת זיי האָבן געזאַמט, און ער איז אַריבער די שטיינהאַקערייען, און איז אַנטרונען קיין שְׂעִירָה. [27] און עס איז געווען, ווי ער איז אָנגעקומען, אַזוי האָט ער געבלאָזן אין שופר אין דעם געבערג פון אפרים, און די קינדער פון ישראל האָבן אַראָפּגענידערט מיט אים פון דעם געבערג, און ער זיי פאַרויס. [28] און ער האָט צו זיי געזאָגט: יאָגט נאָך הינטער מיר, וואָרום גאָט האָט געגעבן אַייערע פיינט, מוֹאָב, אין אַייער האַנט. און זיי האָבן אַראָפּגענידערט נאָך אים, און האָבן פאַרכאַפּט די איבערפאָרן פון יַרדן פאַר מוֹאָב, און קיינעם ניט געלאָזט אַריבערגיין. [29] און זיי האָבן געשלאָגן פון מוֹאָב אין יענער צייט אַרום צען טויזנט מאַן, ווו נאָר אַ לייַביקער, און ווו נאָר אַ העלדישער מאַן; און קיינער איז ניט אַנטרונען געוואָרן. [30] און מוֹאָב איז געוואָרן אונטערטעניק אין יענעם טאָג אונטער דער האַנט פון ישראל; און דאָס לאַנד איז געווען רואיק אַכציק יאָר.

אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן
הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ
טז מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃ וַיַּעַשׂ לוֹ אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ
שְׁנֵי פֵיוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ
יז יְמִינוֹ׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן
יח אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה
יט וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים
אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
כ הָס וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים עָלָיו׃ וְאֵהוּד ׀ בָּא אֵלָיו
וְהוּא יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵהוּד
כא דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא׃ וַיִּשְׁלַח אֵהוּד
אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ
כב בְּבִטְנוֹ׃ וַיָּבֹא גַם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב בְּעַד
הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה׃
כג וַיֵּצֵא אֵהוּד הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל׃
כד וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת
כה וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה׃ וַיָּחִילוּ
עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־
כו הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת׃ וְאֵהוּד
נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט
כז הַשְּׂעִירָתָה׃ וַיְהִי בְּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרָיִם
כח וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב
בְּיֶדְכֶם וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְמוֹאָב
כט וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר׃ וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ׃
ל וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ

טז׳ הפ׳ בצרי יט׳ קמץ בז״ק כה׳ קמץ בז״ק

[א] אין טעקסט: מֵסִיךְ הוּא אֶת רַגְלָיו, פאַרדעקט ער זיינע פיס.

שְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ וְאַחֲרָיו הָיָה שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־ לא
פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיֹּשַׁע גַּם־הוּא
אֶת־יִשְׂרָאֵל׃

ד

וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵת׃ א
וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחָצוֹר ב
וְשַׂר־צְבָאוֹ סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם׃ וַיִּצְעֲקוּ ג
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ
וְהוּא לָחַץ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה עֶשְׂרִים שָׁנָה׃
וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שֹׁפְטָה אֶת־ ד
יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה ה
בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּט׃ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם ו
מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר אֵלָיו הֲלֹא־צִוָּה ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ בְּהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן׃ וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ ז
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא יָבִין וְאֶת־רִכְבּוֹ
וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְּיָדֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי ח
עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ׃ וַתֹּאמֶר הָלֹךְ ט
אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־
אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְּיַד אִשָּׁה יִמְכֹּר יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם
דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֶדְשָׁה׃ וַיַּזְעֵק בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן י
וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה וַיַּעַל בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אַלְפֵי אִישׁ וַתַּעַל
עִמּוֹ דְּבוֹרָה׃ וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן יא
מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ עַד־אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים אֲשֶׁר אֶת־קֶדֶשׁ׃ וַיַּגִּדוּ יב
לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר־תָּבוֹר׃ וַיַּזְעֵק יג
סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֶת־כָּל־

ד, ד׳ הפטרות בשלח לאשכנזים יא׳ ס״א׳ דר׳ בקמץ בצעננים קרי

31 און נאָך אים איז געווען שַׁמגַר דער זון פון עֲנָתן, וואָס האָט געשלאָגן פון די פּלִשתּים זעקס הונדערט מאַן מיט אַן אָקסשטעקן. און ער אויך האָט געהאָלפן ישׂראל.

ד 1 און די קינדער פון ישׂראל האָבן ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, ווען אֵהוד איז געשטאָרבן. 2 און גאָט האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער האַנט פון יָבין דעם מלך פון כּנַעַן, וואָס האָט געקיניגט אין חָצוֹר; און דער פירער פון זיין חיל איז געווען סיסרָא, וואָס איז געזעסן אין חֲרוֹשֶׁת־גוֹיִם. 3 און די קינדער פון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט; וואָרום ניין הונדערט אַייזערנע רייטוועגן האָט ער געהאַט, און ער האָט שטאַרק געדריקט די קינדער פון ישׂראל צוואַנציק יאָר.

4 און דבוֹרה אַ פרוי אַ נביאה, די ווייב פון לַפּידוֹתן, זי האָט געמשפט ישׂראל אין יענער צייט. 5 און זי איז געזעסן אונטער דבוֹרהס טייטלבוים צווישן רָמָה און צווישן בֵּית־אֵל אין דעם געבערג פון אפרים, און די קינדער פון ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען צו איר צו משפט. 6 האָט זי געשיקט און האָט גערופן בָּרָק דעם זון פון אַבינוֹעַם פון קֶדֶשׁ־נפתלי, און האָט צו אים געזאָגט: פאַרוואָר, יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט באַפוילן: גיי און זאָלסט ציען צום באַרג תָּבוֹר, און נעמען מיט דיר צען טויזנט מאַן פון די קינדער פון נפתלי און פון די קינדער פון זבולון. 7 און איך וועל אַריבערציען צו דיר, צום טייך קישוֹן, סיסרָא דעם פירער פון יָבינס חיל, מיט זיינע רייטוועגן און זיין מחנה, און איך וועל אים געבן אין דיין האַנט. 8 האָט בָּרָק צו איר געזאָגט: אויב דו וועסט גיין מיט מיר, וועל איך גיין, אויב אָבער דו וועסט ניט גיין מיט מיר, וועל איך ניט גיין. 9 האָט זי געזאָגט: גיין וועל איך גיין מיט דיר, אָבער ניט דיינער וועט זיין דער כּבוד אויף דעם וועג וואָס דו גייסט, וואָרום אין דער האַנט פון אַ פרוי וועט גאָט איבערענטפערן סיסרָאן.

און דבוֹרה איז אויפגעשטאַנען און איז געגאַנגען מיט בָּרָקן קיין קֶדֶשׁ. 10 און בָּרָק האָט צונויפגערופן זבולון און נפתלי קיין קֶדֶשׁ, און צען טויזנט מאַן זיינען אַרויפגעגאַנגען הינטער אים; און דבוֹרה איז אַרויפגעגאַנגען מיט אים.

11 און חֶבֶר דער קֵיני האָט זיך געהאַט אָפּגעשיידט פון קַיִן, פון די קינדער פון חוֹבָב, משהס שווער, און האָט אויפגעשטעלט זיין געצעלט ביז אֵלוֹן־בצַעֲנַנים וואָס לעבן קֶדֶשׁ.

12 האָט מען אָנגעזאָגט סיסרָאן אַז בָּרָק דער זון פון אַבינוֹעַמען איז אַרויפגעגאַנגען צום באַרג תָּבוֹר, 13 און סיסרָא האָט אַיינגעזאַמלט אַלע זיינע רייטוועגן—ניין הונדערט אַייזערנע רייטוועגן, און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט אים, פון חֲרוֹשֶׁת־גוֹיִם צום טייך קישוֹן.

יד הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־נַחַל קִישׁוֹן׃ וַתֹּאמֶר
דְּבֹרָה אֶל־בָּרָק קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־
סִיסְרָא בְּיָדֶךָ הֲלֹא יְהוָה יָצָא לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר
טו תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃ וַיָּהָם יְהוָה אֶת־
סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה לְפִי־חֶרֶב לִפְנֵי
טז בָרָק וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו׃ וּבָרָק
רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל
יז כָּל־מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חֶרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃ וְסִיסְרָא
נָס בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין
יח יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת
סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא
יט וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵתִי וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוד הֶחָלָב
כ וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה
אִם־אִישׁ יָבֹא וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃
כא וַתִּקַּח יָעֵל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת
בְּיָדָהּ וַתָּבוֹא אֵלָיו בַּלָּאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ
כב וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם וַיָּעַף וַיָּמֹת׃ וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף
אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ
אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וְהִנֵּה סִיסְרָא
כג נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ׃ וַיַּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֵת
כד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֵת
יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן׃

ה

א וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא
ב לֵאמֹר׃ בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב

ד, יח׳ מלרע   יט׳ חסר א׳   מלא ואו   כא׳ א׳ נחה   ס״א הד׳ בקמץ
ה, א׳ הספרדים מתחילין כאן

[14] און דבורה האָט געזאָגט צו בָּרָקן: שטיי אויף! וואָרום דאָס איז דער טאָג וואָס גאָט האָט געגעבן סיסראָן אין דיין האַנט; פאַרוואָר, גאָט איז אַרויסגעגאַנגען דיר פאַרויס. האָט בָּרָק אַראָפּגענידערט פון באַרג תָּבוֹר, און צען טויזנט מאַן נאָך אים. [15] און גאָט האָט פאַרטומלט סיסראָן און אַלע רייטוועגן און דעם גאַנצן חיל מיטן שאַרף פון שווערד פאַר בָּרָקן; און סיסראָ האָט אַראָפּגענידערט פון זיין רייטוואָגן, און איז אַנטלאָפן צו פוס. [16] און בָּרָק האָט נאָכגעיאָגט די רייטוועגן און דעם חיל ביז חֲרוֹשֶׁת־גוֹיִם, און דער גאַנצער חיל פון סיסראָן איז געפאַלן דורכן שאַרף פון שווערד; ניט געבליבן צומאָל איינער.

[17] און סיסראָ איז געלאָפן צו פוס צום געצעלט פון יָעֵל דער ווייב פון חֶבֶר דעם קֵיני; וואָרום שלום איז געווען צווישן יָבִין דעם מלך פון חָצוֹר און צווישן דעם הויז פון חֶבֶר דעם קֵיני. [18] און יָעֵל איז אַרויסגעקומען סיסראָן אַנטקעגן, און האָט צו אים געזאָגט: קער איין, מיין האַר, קער איין צו מיר; זאָלסט ניט מורא האָבן. האָט ער איינגעקערט צו איר אין געצעלט, און זי האָט אים צוגעדעקט מיט אַ דעקע. [19] האָט ער צו איר געזאָגט: גיב מיר, איך בעט דיך, טרינקען אַ ביסל וואַסער, וואָרום איך בין דאָרשטיק. האָט זי געעפנט דעם לאָגל מילך, און האָט אים געגעבן טרינקען, און האָט אים צוגעדעקט. [20] האָט ער געזאָגט: שטעל זיך אין איינגאַנג פון געצעלט, און עס וועט זיין, אַז עמיצער וועט קומען, און וועט דיך פרעגן און זאָגן: איז דאָ פאַראַן אַ מאַן? זאָלסטו זאָגן: ניין.

[21] האָט יָעֵל די ווייב פון חֶבֶרן גענומען אַ געצעלטפלעקל, און אַריינגעטאָן דעם האַמער אין איר האַנט, און זי איז שטילערהייט צוגעגאַנגען צו אים, און האָט אַריינגעהאַקט דאָס פלעקל אין זיין שלייף, ביז עס איז אַריין אין דער ערד, און ווי ער איז געשלאָפן, אַזוי האָט ער געחלשט און איז געשטאָרבן.

[22] ערשט בָּרָק יאָגט נאָך סיסראָן; איז אים יָעֵל אַרויסגעגאַנגען אַנטקעגן, און האָט צו אים געזאָגט: קום און איך וועל דיר ווייזן דעם מאַן וואָס דו זוכסט. איז ער אַריינגעגאַנגען צו איר, ערשט סיסראָ ליגט טויט מיטן פלעקל אין זיין שלייף.

[23] און גאָט האָט געמאַכט אונטערטעניק אין יענעם טאָג יָבִין דעם מלך פון כּנַעַן פאַר די קינדער פון ישראל. [24] און די האַנט פון די קינדער פון ישראל איז געוואָרן אַלץ שווערער אויף יָבִין דעם מלך פון כּנַעַן, ביז וואַנען זיי האָבן פאַרשניטן יָבִין דעם מלך פון כּנַעַן.

ה

[1] האָט געזונגען דבורה און בָּרָק דער זון פון אֲבִינוֹעַמען אין יענעם טאָג, אַזוי צו זאָגן:

[2] אַז מע לאָזט די האָר ווילד אין ישראל,
אַז דאָס פאָלק באָט זיך פרייוויליק אָן,

עַם בָּרְכוּ יְהוָה׃   שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ ג
רֹזְנִים   אָנֹכִי לַיהוָה אָנֹכִי אָשִׁירָה   אֲזַמֵּר
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃   יְהוָה בְּצֵאתְךָ ד
מִשֵּׂעִיר   בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם   אֶרֶץ
רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ   גַּם־עָבִים נָטְפוּ
מָיִם׃   הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה   זֶה ה
סִינַי מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃   בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן ו
עֲנָת   בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת   וְהֹלְכֵי
נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת׃   חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל ז
חָדֵלּוּ   עַד שַׁקַּמְתִּי דְּבוֹרָה   שַׁקַּמְתִּי
אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃   יִבְחַר אֱלֹהִים ח
חֲדָשִׁים   אָז לָחֶם שְׁעָרִים   מָגֵן
אִם־יֵרָאֶה וָרֹמַח   בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף
בְּיִשְׂרָאֵל׃   לִבִּי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל   הַמִּתְנַדְּבִים ט
בָּעָם בָּרְכוּ יְהוָה׃   רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת י
צְחֹרוֹת   יֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין   וְהֹלְכֵי
עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃   מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין יא
מַשְׁאַבִּים   שָׁם יְתַנּוּ צִדְקוֹת יְהוָה   צִדְקֹת
פִּרְזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל   אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־
יְהוָה׃   עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה   עוּרִי יב
עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר   קוּם בָּרָק וּשֲׁבֵה שֶׁבְיְךָ בֶּן
אֲבִינֹעַם׃   אָז יְרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים עָם   יְהוָה יג
יְרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים׃   מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יד
בַּעֲמָלֵק   אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין בַּעֲמָמֶיךָ   מִנִּי
מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים   וּמִזְּבוּלֻן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט
סֹפֵר׃   וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר עִם־דְּבֹרָה   וְיִשָּׂשכָר טו
כֵּן בָּרָק   בָּעֵמֶק שֻׁלַּח

ד׳ קמץ בזיק   ז׳ השי בפתח   יב׳ מלרע

טוט לויבן גאָט!

3 הערט איר מלכים, פאַרנעמט איר פירשטן,
איך, צו יהוה וועל איך זינגען,
איך וועל שפּילן צו יהוה דעם גאָט פון ישׂראל.

4 גאָט, אַז דו ביסט פון שֵׂעיר אַרויס,
אַז דו האָסט פון אֱדוֹמס פעלד געשפּרייזט,
האָט די ערד געציטערט,
אויך די הימלען האָבן געטריפט,
יאָ, וואָלקנס האָבן וואַסער געטריפט.
5 בערג זיינען צערונען פאַר יהוה,
דערדאָזיקער סיני—פאַר יהוה דעם גאָט פון ישׂראל.

6 אין די טעג פון שַׁמגַר דעם זון פון עֲנָת,
אין די טעג פון יָעֵל, האָבן שליאַכן אויפגעהערט,
און וועגגייער פלעגן אויף קרומע שטעגן גיין.
7 אויפגעהערט האָבן פּירער אין ישׂראל, אויפגעהערט,
ביז דו דבורה ביסט אויפגעשטאַנען,
אויפגעשטאַנען אַ מוטער אין ישׂראל.

8 נייע געטער האָט מען אויסדערוויילט,
דרום איז מלחמה געווען אין די טויערן;
אויב אַ שילד און אַ שפּיז איז אָנצוזען געווען
אין פערציק טויזנט אין ישׂראל!

9 מיין האַרץ צו די הערשער פון ישׂראל,
די פרייוויליקע צווישן דעם פאָלק;
טוט לויבן גאָט!

10 איר וואָס רייט אויף אייזעלינס ווייסע,
איר וואָס זיצט אויף דעקעס,
און איר וואָס גייט אויפן וועג,
רעדט דערפון!
11 מער ווי ליאַרעם פון פּיילשיסערס
איז צווישן די שעפּקאַריטעס;
דאָרטן דערציילט מען די גערעכטיקייטן פון גאָט,
די גערעכטיקייטן פון זיין פירערשאַפט אין
ישׂראל.
דענסמאָל האָט גענידערט
גאָטס פאָלק צו די טויערן.

12 דערוועק דיך, דערוועק דיך, דבורה,
דערוועק דיך, דערוועק דיך, רעד געזאַנג!
שטיי אויף, בָּרָק,
און פאַנג דיין געפאַנג, זון פון אֲבִינוֹעַם!
13 דענסמאָל האָט ער אַן איבערבלייב געמאַכט געוועלטיקן
איבער אַ מאַכטיקן פאָלק;
גאָט האָט מיך געמאַכט געוועלטיקן
איבער די גיבורים.

14 פון אפרים זיינען געקומען די וואָס וואָרצלען אין עֲמָלֵק,
נאָך דיר, בנימין, מיט דיינע מחנות;
פון מָכִיר האָבן הערשער גענידערט,
און פון זבולון די וואָס טראָגן אַ שרייבערשטאָק.
15 און די האַרן אין יִשָּׂשכָר מיט דבורהן;
און יִשָּׂשכָר ווי בָּרָק
האָט געלאָזט זיך אין טאָל, הינטער אים.

בײַ די טײלן פֿון ראובן

איז דער איבערלײַג געװען גרױס.

[16] װאָס ביסטו געזעסן צװישן די שאָפֿגעהעפֿטן,

צו הערן דאָס מעקן פֿון סטאַדעס?

בײַ די טײלן פֿון ראובן

איז דער איבערקלער געװען גרױס.

[17] גִלעָד האָט אױף יענער זײַט יַרדן גערוט;

און דָן פֿאַרװאָס װױלט בײַ די שיפֿן?

אָשר איז געזעסן בײַם באָרטן פֿון ים,

און בײַ זײַנע אױסגוסן געטאָן רוען.

[18] זבולון איז אַ פֿאָלק

װאָס האָט אײַנגעשטעלט זײַן זעל צום טױט,

און נפֿתלי—

אױף די הײכן פֿון פֿעלד.

[19] מלכים זײַנען געקומען, מלחמה געהאַלטן,

דענסמאָל האָבן מלחמה געהאַלטן די מלכים פֿון כּנַען

אין תַּעֲנָך בײַ די װאַסערן פֿון מגִדו;

קײן רױב פֿון זילבער האָבן זײ ניט געקריגן.

[20] פֿון הימל האָט מען מלחמה געהאַלטן,

די שטערן פֿון זײערע שטעגן

האָבן מלחמה געהאַלטן מיט סיסראָן.

[21] טײַך קישון האָט זײ אַװעקגעפֿלײצט,

טײַך אַלטער, טײַך קישון.

טרעט אױף מיט מאַכט, מײַן זעל!

[22] דענסמאָל האָבן געקלאַפּט די טריט פֿון פֿערד,

פֿון די שפּרונגען, די שפּרונגען פֿון זײַנע אָגערס.

[23] שילט מֵרוֹז, האָט געזאָגט דער מלאך פֿון גאָט,

שילטן שילט אירע באַװױנער,

װײַל זײ זײַנען ניט געקומען צו דער הילף פֿון גאָט,

צו דער הילף פֿון גאָט, צװישן די גיבורים.

[24] געבענטשטער פֿון אַלע װײַבער זאָל זײַן יָעֵל,

די װײַב פֿון חֶבֶר דעם קֵיני,

פֿון אַלע װײַבער אין געצעלט זײַן געבענטשטער.

בְּרַגְלָיו בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים

טז חִקְקֵי־לֵב׃ לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין

הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת

יז רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב׃ גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן

שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת אָשֵׁר

יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל־מִפְרָצָיו

יח יִשְׁכּוֹן׃ זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי

יט עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה׃ בָּאוּ מְלָכִים

נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנַךְ

עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא

כ לָקָחוּ׃ מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים

כא מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם סִיסְרָא׃ נַחַל קִישׁוֹן

גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי

כב נַפְשִׁי עֹז׃ אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־

כג סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו׃ אוֹרוּ

מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אֹרוּ אָרוֹר

יֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה לְעֶזְרַת

כד יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים׃ תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים

יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים

כה בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ׃ מַיִם שָׁאַל חָלָב

כו נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה׃ יָדָהּ

לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וִימִינָהּ לְהַלְמוּת

עֲמֵלִים וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה

כז וְחָלְפָה רַקָּתוֹ׃ בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל

שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל בַּאֲשֶׁר

כח כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד׃ בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה

וַתְּיַבֵּב אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֶשְׁנָב מַדּוּעַ

יט׳ קמץ בז״ק כז׳ קמץ בז״ק

[25] װאַסער האָט ער געבעטן, מילך האָט זי געגעבן,

אין אַ קרוג פֿון פֿירשטן האָט זי שמאַנט דערלאַנגט.

[26] איר האַנט האָט זי אױסגעשטרעקט צום פֿלעקל,

און איר רעכטע צום אַרבעטערהאַמער,

און געהאַמערט סיסראָן, צעקלאַפּט זײַן קאָפּ,

און געלעכערט און דורכגעהאַקט זײַן שלײף.

[27] צו אירע פֿיס האָט ער זיך אַראָפּגעלאָזט,

געפֿאַלן, געלעגן;

צו אירע פֿיס זיך אַראָפּגעלאָזט, געפֿאַלן;

װוּ זיך אַראָפּגעלאָזט, דאָרט דערהרגעט געפֿאַלן.

[28] דורכן פֿענצטער האָט געקוקט און געיאָמערט,

דורך דער פֿאַרטקע, די מוטער פֿון סיסראָן:

בְּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי
מַרְכְּבוֹתָיו׃ חַכְמוֹת שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶינָּה אַף־ כט
הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃ הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ ל
שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר שְׁלַל
צְבָעִים לְסִיסְרָא שְׁלַל צְבָעִים
רִקְמָה צֶבַע רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל׃ כֵּן לא
יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ
בִּגְבֻרָתוֹ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ *

ו

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־ א
מִדְיָן שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַתָּעָז יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן ב
עָשׂוּ לָהֶם ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים
וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת׃ וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל ג
וְעָלָה מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם וְעָלוּ עָלָיו׃ וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם ד
וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ
מִחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וָשׁוֹר וַחֲמוֹר׃ כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם ה
יַעֲלוּ וְאָהֳלֵיהֶם יָבֹאוּ כְדֵי־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם
אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ׃ וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד ו
מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה׃ וַיְהִי כִּי־ ז
זָעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה עַל אֹדוֹת מִדְיָן׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה ח
אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאֹצִיא
אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וָאַצִּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד ט
כָּל־לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־
אַרְצָם׃ וָאֹמְרָה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת־ י
אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
בְּקוֹלִי׃ וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר יא

ה, כט׳ הנ׳ בדגש   לא׳ ע״כ   ו, ה׳ ובאו קרי

וואָס זאַמט זיך זיין רייטוואָגן צו קומען?
וואָס שפּעטיקן זיך די טריט פון זיינע געשפּאַנען?
29 די קלוגע פון אירע שׂרָרותטעס ענטפערן,
יאָ, זי אַליין גיט אַן ענטפער צו זיך:
30 פאַרוואָר, זיי געפינען, זיי טיילן דעם רויב,
אַ מיידל, צוויי מיידלעך פאַר איטלעכן מאַן;
רויב פון פאַרבן פאַר סיסראָן,
רויב פון פאַרבן געשטיקטע,
פאַרבשטיקערייען פאַרן רויבנעמערס האַלדז.

31 אַזוי זאָלן אונטערגיין אַלע פיינט דיינע, גאָט!
און זיינע ליבהאָבער זאָלן זיין
ווי דער אויפגאַנג פון דער זון אין איר שטאַרקייט.

און דאָס לאַנד איז געווען רואיק פערציק יאָר.

ו 1 און די קינדער פון ישׂראל האָבן געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און גאָט האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פון מִדיָן זיבן יאָר. 2 און די האַנט פון מִדיָן איז געווען שטאַרק אויף ישׂראל. פון וועגן מִדיָן האָבן די קינדער פון ישׂראל זיך געמאַכט די גריבער וואָס אין די בערג, און די היילן, און די פעסטונגען. 3 און עס איז געווען, אַז ישׂראל האָט געזייט, אַזוי פלעגט אַרויפגיין מִדיָן, און עַמָלֵק, און די קינדער פון מזרח; און זיי פלעגן אַרויפקומען אויף זיי, 4 און האָבן געלעגערט אויף זיי, און פאַרוויסט די תּבואה פון לאַנד ביז דו קומסט קיין עַזָה, און זיי פלעגן ניט איבערלאָזן קיין דערנערונג אין ישׂראל, צומאָל אַ שעפּס, אָדער אַן אָקס, אָדער אַן אייזל. 5 וואָרום זיי און זייערע פי פלעגן אַרויפגיין, מיט זייערע געצעלטן, און פלעגן קומען אַזוי ווי דער היישעריק אין פיל־קייט, און צו זיי און צו זייערע קעמלען איז ניט געווען קיין צאָל, און זיי זיינען געקומען אין לאַנד כּדי עס צו פאַרוויסטן. 6 און ישׂראל איז זייער פאַראָרימט געוואָרן פון וועגן מִדיָן; און די קינדער פון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט.

7 און עס איז געווען, אַז די קינדער פון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט פון וועגן מִדיָן, 8 האָט גאָט געשיקט אַ מאַן אַ נביא צו די קינדער פון ישׂראל, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פון ישׂראל: איך האָב אײַך אויפגעבראַכט פון מִצרַיִם, און האָב אײַך אַרויסגעצויגן פון דעם הויז פון קנעכטשאַפט; 9 און איך האָב אײַך מציל געווען פון דער האַנט פון מִצרַיִם, און פון דער האַנט פון אַלע אײַערע דריקער, און איך האָב זיי פאַרטריבן פון פאַר אײַך, און האָב אײַך געגעבן זייער לאַנד. 10 און איך האָב צו אײַך געזאָגט: איך בין יהוה אײַער גאָט; איר זאָלט ניט פאָרכטן די געטער פון די אֶמוֹרים וואָס איר זיצט אין זייער לאַנד; אָבער איר האָט ניט צוגעהערט צו מיין קול.

11 און אַ מלאך פון גאָט איז געקומען, און האָט זיך געזעצט אונטער דעם אייכנבוים וואָס אין עָפרָה,

בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים
יב בַּגַּת לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן׃ וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה וַיֹּאמֶר
יג אֵלָיו יְהוָה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו גִּדְעוֹן בִּי
אֲדֹנִי וְיֵשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מְצָאַתְנוּ כָּל־זֹאת וְאַיֵּה
כָל־נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סִפְּרוּ־לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ יְהוָה וְעַתָּה נְטָשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף־
יד מִדְיָן׃ וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ
טו אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי
אֲדֹנָי בַּמָּה אוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אַלְפִּי הַדַּל בִּמְנַשֶּׁה
טז וְאָנֹכִי הַצָּעִיר בְּבֵית אָבִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה כִּי אֶהְיֶה
יז עִמָּךְ וְהִכִּיתָ אֶת־מִדְיָן כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־נָא
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְעָשִׂיתָ לִּי אוֹת שָׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי׃
יח אַל־נָא תָמֻשׁ מִזֶּה עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ וְהֹצֵאתִי אֶת־מִנְחָתִי
יט וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֵשֵׁב עַד שׁוּבֶךָ׃ וְגִדְעוֹן בָּא
וַיַּעַשׂ גְּדִי־עִזִּים וְאֵיפַת־קֶמַח מַצּוֹת הַבָּשָׂר שָׂם בַּסַּל
וְהַמָּרַק שָׂם בַּפָּרוּר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת הָאֵלָה וַיַּגַּשׁ׃
כ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים קַח אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת
כא וְהַנַּח אֶל־הַסֶּלַע הַלָּז וְאֶת־הַמָּרַק שְׁפוֹךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ וַיִּשְׁלַח
מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־קְצֵה הַמִּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַּע בַּבָּשָׂר
וּבַמַּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־
כב הַמַּצּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה הָלַךְ מֵעֵינָיו׃ וַיַּרְא גִּדְעוֹן כִּי־מַלְאַךְ
יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־עַל־כֵּן
כג רָאִיתִי מַלְאַךְ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה
כד שָׁלוֹם לְךָ אַל־תִּירָא לֹא תָּמוּת׃ וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ
לַיהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ יְהוָה ׀ שָׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדֶנּוּ
כה בְּעָפְרַת אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר
לוֹ יְהוָה קַח אֶת־פַּר־הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי

יז׳ השי בקמץ   יט׳ פתח בס״פ

וואָס האָט געהערט צו יואָש דעם אַביעזורער; און זיין זון גִדעון האָט געקלאַפּט ווייץ אין קעלטער, כדי אויסצובאַהאַלטן פון מִדיָן. [12] האָט דער מלאך פון גאָט זיך באַוויזן צו אים, און האָט צו אים געזאָגט: גאָט מיט דיר, העלדישער גיבור! [13] האָט גִדעון צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, מיין האַר, אויב גאָט איז מיט אונדז, טאָ פאַרוואָס האָט דאָס אַלץ אונדז געטראָפן? און וווּ זיינען אַלע זיינע וווּנדער, וואָס אונדזערע עלטערן האָבן אונדז דערציילט, אַזוי צו זאָגן: פאַרוואָר, גאָט האָט אונדז אויפגעבראַכט פון מִצרַיִם? און אַצונד האָט אונדז גאָט פאַרלאָזן, און האָט אונדז געגעבן אין דער האַנט פון מִדיָן.

[14] האָט גאָט זיך געקערט צו אים, און האָט געזאָגט: גיי מיט דיין דאָזיקן כּוח, און זאָלסט העלפן ישׂראל פון דער האַנט פון מִדיָן; פאַרוואָר, איך האָב דיך געשיקט.

[15] האָט ער צו אים געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט! מיט וואָס זאָל איך העלפן ישׂראל? זע, מיין משפּחה איז די אָרימסטע אין מנשה, און איך בין דער מינדסטער אין מיין פאָטערס הויז.

[16] האָט גאָט צו אים געזאָגט: אָבער איך וועל זיין מיט דיר, און וועסט שלאָגן מִדיָן אַזוי ווי איין מאַן.

[17] האָט ער צו אים געזאָגט: אויב, איך בעט דיך, איך האָב געפונען לייטזעליקייט אין דיינע אויגן, זאָלסטו מיר מאַכן אַ צייכן אַז דו רעדסט דאָס מיט מיר. [18] זאָלסט זיך ניט אָפּטאָן פון דאַנען, איך בעט דיך, ביז איך קום צוריק צו דיר, און וועל אַרויסטראָגן מיין געשאַנק, און אַוועקלייגן פאַר דיר. האָט ער געזאָגט: איך וועל בלייבן ביז דו קערסט זיך אום.

[19] איז גִדעון אַריינגעגאַנגען, און האָט געמאַכט אַ ציגנבעקל, און אומגעזייערטע קוכנס פון אַן אֵיפָה מעל; דאָס פלייש האָט ער אַריינגעטאָן אין אַ קאָרב, און די זופּ האָט ער אַריינגעטאָן אין אַ טאָפּ, און אַרויסגעבראַכט צו אים אונטער דעם אייכנבוים, און דערלאַנגט.

[20] האָט דער מלאך פון גאָט צו אים געזאָגט: נעם דאָס פלייש און די אומגעזייערטע קוכנס, און לייג אַוועק אויף יענעם פעלז, און די זופּ גיס אויס.

האָט ער אַזוי געטאָן. [21] און דער מלאך פון גאָט האָט אויסגעשטרעקט דעם שפּיץ פון דעם שטעקן וואָס אין זיין האַנט, און האָט אָנגערירט דאָס פלייש און די אומגעזייערטע קוכנס; און אַ פייער איז אויפגעגאַנגען פון דעם פעלז, און האָט פאַרצערט דאָס פלייש און די אומגעזייערטע קוכנס; און דער מלאך פון גאָט איז אַוועק פון זיינע אויגן. [22] האָט גִדעון געזען אַז דאָס איז געווען אַ מלאך פון גאָט, און גִדעון האָט געזאָגט: ווי, גאָט דו האַר! וואָרום איך האָב געזען אַ מלאך פון גאָט פּנים אֶל פּנים.

[23] האָט גאָט צו אים געזאָגט: פריד צו דיר; זאָלסט ניט מורא האָבן, וועסט ניט שטאַרבן.

[24] און גִדעון האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו גאָט, און האָט אים גערופן יהוה־שָׁלוֹם[א]; ביז אויף היינטיקן טאָג איז ער נאָך אין עָפרָה פון די אַביעזורער.

[25] און עס איז געווען אין יענער נאַכט, האָט גאָט צו אים געזאָגט: נעם דיין פאָטערס יונגן אָקס, און דעם צווייטן אָקס

[א] יהוה איז פריד.

שֶׁבַע שָׁנִים וְהָרַסְתָּ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת־
הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו תִּכְרֹת׃ וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כו
עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה וְלָקַחְתָּ אֶת־הַפָּר הַשֵּׁנִי
וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת׃ וַיִּקַּח גִּדְעוֹן כז
עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מֵעֲשׂוֹת
יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה כח
נֻתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו כֹּרָתָה וְאֵת הַפָּר
הַשֵּׁנִי הֹעֲלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כט
מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן בֶּן־
יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־יוֹאָשׁ ל
הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ וְיָמֹת כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי כָרַת
הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־עָמְדוּ עָלָיו לא
הַאַתֶּם ׀ תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב
לוֹ יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֶב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־
מִזְבְּחוֹ׃ וַיִּקְרָא־לוֹ בַיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל לֵאמֹר יָרֶב בּוֹ לב
הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃ וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־ לג
קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וְרוּחַ לד
יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר
אַחֲרָיו׃ וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־מְנַשֶּׁה וַיִּזָּעֵק גַּם־הוּא לה
אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ
לִקְרָאתָם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ לו
בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי מַצִּיג אֶת־גִּזַּת לז
הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן אִם טַל יִהְיֶה עַל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ
חֹרֶב וְיָדַעְתִּי כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃
וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם מִמָּחֳרָת וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה וַיִּמֶץ טַל מִן־הַגִּזָּה לח
מְלוֹא הַסֵּפֶל מָיִם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אַל־יִחַר לט

לו׳ לז׳ פתח בס״פ

פון זיבן יאָר, און זאָלסט צעשטערן דיין פאָטערס מזבח פון בַּעַל, און דעם געצנבוים וואָס לעבן אים זאָלסטו אָפּ־האַקן. 26 און זאָלסט בויען אַ מזבח צו יהוה דיין גאָט אויפן שפּיץ פון דערדאָזיקער באַרגפעסטונג, אויף דעם צוגעריכטן אָרט, און זאָלסט נעמען דעם צווייטן אָקס, און אויפּברענגען פאַר אַ בראַנדאָפּפער מיטן האָלץ פון דעם געצנבוים וואָס דו וועסט אָפּהאַקן.

27 האָט גִדעון גענומען צען מאַן פון זיינע קנעכט, און האָט געטאָן אַזוי ווי גאָט האָט צו אים גערעדט; און עס איז געווען, אַזוי ווי ער האָט מורא געהאַט פאַר זיין פאָטערס הויזגעזינט און פאַר די מענטשן פון שטאָט, דאָס צו טאָן ביי טאָג, האָט ער דאָס געטאָן ביי נאַכט.

28 און די מענטשן פון שטאָט האָבן זיך געפעדערט אין דער פרי, ערשט דער מזבח פון בַּעַל איז צעבראָכן, און דער געצנבוים וואָס לעבן אים איז אָפּגעהאַקט, און דער צווייטער אָקס איז אויפגעבראַכט געוואָרן אויף דעם אויפגעבויטן מזבח. 29 האָבן זיי געזאָגט איינער צום אַנדערן: ווער האָט געטאָן דידאָזיקע זאַך? און אַז זיי האָבן געפאָרשט און געזוכט, האָט מען געזאָגט: גִדעון דער זון פון יואָשן האָט געטאָן דידאָזיקע זאַך. 30 האָבן די מענטשן פון שטאָט געזאָגט צו יואָשן: ברענג אַרויס דיין זון, און ער זאָל שטאַרבן, ווייל ער האָט צעבראָכן דעם מזבח פון בַּעַל, און ווייל ער האָט אָפּגעהאַקט דעם געצנבוים וואָס לעבן אים.

31 האָט יואָש געזאָגט צו אַלע וואָס זיינען געשטאַנען אַרום אים: ווילט איר זיך קריגן פאַר בַּעַל? אָדער ווילט איר אים העלפן? ווער עס וועט זיך קריגן פאַר אים, וועט געטייט ווערן ביז אין דער פרי. אויב ער איז אַ גאָט, זאָל ער אַליין זיך קריגן פאַר זיך, וואָס מע האָט צעבראָכן זיין מזבח. 32 און מע האָט אים גערופן אין יענעם טאָג ירוּבַּעַל[א], אַזוי צו זאָגן: זאָל בַּעַל זיך קריגן מיט אים, וואָס ער האָט צעבראָכן זיין מזבח.

33 און גאַנץ מִדין און עַמָלֵק און די קינדער פון מזרח האָבן זיך איינגעזאַמלט אין איינעם, און זיינען אַריבערגע־קומען און האָבן געלאַגערט אין טאָל יזרעאל. 34 האָט אַ גייסט פון גאָט אָנגעקליידט גִדעונען, און ער האָט געבלאָזן אין שופר, און אַביעֶזֶר האָט זיך אויפגעקליבן הינטער אים. 35 און ער האָט געשיקט שלוחים דורך גאַנץ מנשה, און ער אויך האָט זיך אויפגעקליבן הינטער אים; און ער האָט געשיקט שלוחים דורך אָשר, און דורך זבולון, און דורך נפתּלי, און זיי זיינען אַרויפגעקומען זיי אַנטקעגן.

36 און גִדעון האָט געזאָגט צו גאָט: אויב דו ווילסט העלפן דורך מיין האַנט ישׂראל, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט, 37 אַט לייג איך אַוועק אַן אָפּשער וואָל אין שייער; אויב עס וועט זיין טוי אויפן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד וועט זיין טרוקן, וועל איך וויסן אַז דו וועסט העלפן ישׂראל דורך מיין האַנט, אַזוי ווי דו האָסט גערעדט.

38 איז אַזוי געווען; און ווי ער האָט זיך געפעדערט אויף מאָרגן, און האָט אויסגעדרייט דעם אָפּשער, האָט ער אויסגעקוועטשט טוי פון דעם אָפּשער, אַ פולן קרוג וואַסער. 39 האָט גִדעון געזאָגט צו גאָט: זאָל ניט גרימען

[א] זאָל בַּעַל זיך קריגן.

אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפָּעַם אֲנַסֶּה־נָּא רַק־הַפַּעַם בַּגִּזָּה
יְהִי־נָא חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ יִהְיֶה־טָּל׃
מ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ
וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃

ז

א וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ
עַל־עֵין חֲרֹד וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה
ב בָּעֵמֶק׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ
מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי
ג הוֹשִׁיעָה לִּי׃ וְעַתָּה קְרָא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא
וְחָרֵד יָשֹׁב וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים
ד וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפֶנּוּ
לְךָ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה ׀ יֵלֵךְ אִתָּךְ הוּא יֵלֵךְ
אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא
ה יֵלֵךְ׃ וַיּוֹרֶד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשׁוֹנוֹ מִן־הַמַּיִם כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב
תַּצִּיג אוֹתוֹ לְבָד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו לִשְׁתּוֹת׃
ו וַיְהִי מִסְפַּר הַמְלַקְקִים בְּיָדָם אֶל־פִּיהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵיהֶם לִשְׁתּוֹת מָיִם׃
ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים
אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ
ח אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־צֵדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם
וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח אִישׁ לְאֹהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת בָּעֵמֶק׃
ט וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה
י כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃ וְאִם־יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה

ו, לט׳ מ׳ כ״א על ז, ה׳ קמץ בז״ק ו׳ הכ׳ רפה

דײַן צאָרן אויף מיר, און איך וועל רעדן נאָר דאָס מאָל: לאָמיך, איך בעט דיך, נאָר דאָס מאָל פּרוּוון מיט דעם אָפּשער; זאָל, איך בעט דיך, זײַן טרוקן אויפֿן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד זאָל זײַן טוי.

[40] האָט גאָט געטאָן אַזוי אין יענער נאַכט; און עס איז געווען טרוקן אויפֿן אָפּשער אַליין, און אויף דער גאַנצער ערד איז געווען טוי.

ז [1] האָט זיך געפֿעדערט ירובעל–דאָס איז גִדעון–ער און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים, און זיי האָבן געלאַגערט בײַ עין־חרוד; און דער לאַגער פֿון מִדין איז אים געווען פֿון צפֿון, פֿון גבעת־מורה אין טאָל. [2] האָט גאָט געזאָגט צו גִדעונען: דאָס פֿאָלק וואָס מיט דיר איז צו פֿיל, אַז איך זאָל געבן מִדין אין זייער האַנט; ישׂראל וועט זיך נאָך באַרימען אַקעגן מיר, אַזוי צו זאָגן: מײַן האַנט האָט מיך געהאָלפֿן. [3] דרום רוף אָקאָרשט אויס אַצונד אין די אויערן פֿון פֿאָלק, אַזוי צו זאָגן: ווער עס האָט מורא און ציטערט, זאָל זיך אומקערן און אַוועקגיין אין דער פֿרי פֿון באַרג גִלעָד.

האָבן זיך אומגעקערט פֿון פֿאָלק צוויי און צוואַנציק טויזנט, און צען טויזנט זײַנען געבליבן.

[4] האָט גאָט געזאָגט צו גִדעונען: דאָס פֿאָלק איז נאָך אַלץ צו פֿיל. מאַך זיי נידערן צום וואַסער, און איך וועל זיי דאָרטן אויסקלייבן פֿאַר דיר. און עס וועט זײַן, דער וואָס איך וועל דיר זאָגן: דערדאָזיקער זאָל גיין מיט דיר, ער זאָל גיין מיט דיר; און איטלעכער וואָס איך וועל דיר זאָגן: דערדאָזיקער זאָל ניט גיין מיט דיר, ער זאָל ניט גיין.

[5] האָט ער געמאַכט נידערן דאָס פֿאָלק צום וואַסער; און גאָט האָט געזאָגט צו גִדעונען: איטלעכער וואָס וועט לעקן פֿונעם וואַסער מיט זײַן צונג, אַזוי ווי עס לעקט אַ הונט, אים זאָלסטו שטעלן באַזונדער, דעסגלײַכן איטלעכן וואָס וועט זיך אַראָפּלאָזן אויף זײַנע קני צו טרינקען.

[6] איז געווען די צאָל פֿון די וואָס האָבן געלעקט פֿון זייער האַנט אין זייער מויל דריי הונדערט מאַן, און דאָס גאַנצע איבעריקע פֿאָלק האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויף זייערע קני צו טרינקען וואַסער. [7] און גאָט האָט געזאָגט צו גִדעונען: מיט די דריי הונדערט מאַן וואָס האָבן געלעקט, וועל איך אײַך העלפֿן, און וועל געבן מִדין אין דײַן האַנט; און דאָס גאַנצע פֿאָלק זאָל גיין איטלעכער אין זײַן היים.

[8] האָבן זיי איבערגענומען די צערונג פֿון פֿאָלק אין זייער האַנט, און זייערע שופֿרות; און אַלע מענער פֿון ישׂראל האָט ער אַוועקגעשיקט איטלעכן צו זײַנע געצעלטן, נאָר די דריי הונדערט מאַן האָט ער אָנגעהאַלטן. און דער לאַגער פֿון מִדין איז געווען אונטער אים אין טאָל.

[9] און עס איז געווען אין יענער נאַכט, האָט גאָט צו אים געזאָגט: שטיי אויף, נידער אַראָפּ אין לאַגער, וואָרום איך האָב אים געגעבן אין דײַן האַנט. [10] און אויב דו האָסט מורא אַראָפּצונידערן, נידער אַראָפּ דו מיט דײַן יונג פּורה צום

יא נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה
יָדֶיךָ וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד הוּא וּפֻרָה נַעֲרוֹ אֶל־קְצֵה
יב הַחֲמֻשִׁים אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק וְכָל־בְּנֵי־קֶדֶם
נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל
יג שֶׁעַל־שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִנֵּה־אִישׁ מְסַפֵּר
לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלוֹל לֶחֶם
שְׂעֹרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל
יד וַיַּהַפְכֵהוּ לְמַעְלָה וְנָפַל הָאֹהֶל׃ וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵין
זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן
טו הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ
גִדְעוֹן אֶת־מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּשָׁב אֶל־
מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת־מַחֲנֵה
טז מִדְיָן׃ וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּתֵּן
שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם וְכַדִּים רֵקִים וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃
יז וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה אָנֹכִי בָא
יח בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַאֲשֶׁר־אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ וְתָקַעְתִּי
בַּשּׁוֹפָר אָנֹכִי וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־
אַתֶּם סְבִיבוֹת כָּל־הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃
יט וַיָּבֹא גִדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה
רֹאשׁ הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה אַךְ הָקֵם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים
כ וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם׃ וַיִּתְקְעוּ
שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיִּשְׁבְּרוּ הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ בְיַד־
שְׂמֹאולָם בַּלַּפִּדִים וּבְיַד־יְמִינָם הַשּׁוֹפָרוֹת לִתְקוֹעַ וַיִּקְרְאוּ
כא חֶרֶב לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו סָבִיב לַמַּחֲנֶה
כב וַיָּרָץ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִיעוּ וַיָּנִיסוּ׃ וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
הַשּׁוֹפָרוֹת וַיָּשֶׂם יְהוָה אֵת חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ וּבְכָל־
הַמַּחֲנֶה וַיָּנָס הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה עַד שְׂפַת־

יג׳ צלל ק כ׳ יהוה ח כא׳ וינוסו ק

לאַגער. 11 און וועסט הערן וואָס זיי רעדן; וועלן דער־נאָך שטאַרק ווערן דײַנע הענט, און וועסט אַראָפּנידערן אין לאַגער.

האָט ער אַראָפּגענידערט, ער און זײַן יונג פּוּרָה, צום עק פון די באַוואָפנטע וואָס אין לאַגער. 12 און מִדיָן און עֲמָלֵק און אַלע קינדער פון מזרח זײַנען געלעגן אין טאָל, אַזוי ווי דער הײשעריק אין פילקײט, און צו זייערע קעמלען איז ניט געווען קיין צאָל, אַזוי ווי דער זאַמד וואָס אויפן ברעג פון ים אין פילקייט. 13 און ווי גִדעוֹן איז אָנגעקומען, ערשט אַ מאַן דערצײלט זײַן חבר אַ חלום, און זאָגט: זע, מיר האָט זיך געחלומט אַ חלום: ערשט אַ קוכן פון גערשטענעם ברויט קײַקלט זיך אין לאַגער פון מִדיָן, און ער איז געקומען ביזן געצעלט, און האָט עס אַ קלאַפּ געטאָן, און עס איז אומגעפאַלן, און ער האָט עס אומגע־קערט קאַפּויר, ביז דאָס געצעלט איז געבליבן ליגן. 14 האָט זיך אָפּגערופן זײַן חבר און האָט געזאָגט: דאָס איז ניט אַנדערש ווי די שווערד פון גִדעוֹן דעם זון פון יוֹאָשן, אַ מאַן פון ישׂראל. גאָט האָט געגעבן אין זײַן האַנט מִדיָן מיטן גאַנצן חיל.

15 און עס איז געווען, ווי גִדעוֹן האָט געהערט די דערצײלונג פון דעם חלום און זײַן באַשײד, אַזוי האָט ער זיך געבוקט; און ער האָט זיך אומגעקערט אין לאַגער פון ישׂראל און האָט געזאָגט: שטייט אויף, וואָרום גאָט האָט געגעבן אין אײַער האַנט דעם חיל פון מִדיָן. 16 און ער האָט צעטײלט די דרײַ הונדערט מאַן אין דרײַ מחנות, און האָט זיי אַלעמען געגעבן שופרות אין דער האַנט, און ליידיקע קריג, און בראַנדהעלצער אין די קריג. 17 און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זאָלט קוקן אויף מיר, און טאָן דעסגלײַכן; און אָט קום איך אין עק לאַגער, איז, ווי איך וועל טאָן, אַזוי זאָלט איר טאָן. 18 און אַז איך וועל בלאָזן אין שופר, איך און אַלע וואָס מיט מיר, זאָלט איר אויך בלאָזן אין די שופרות רונד אַרום דעם גאַנצן לאַגער, און איר זאָלט זאָגן: פאַר גאָט און פאַר גִדעוֹנען!

19 און גִדעוֹן און די הונדערט מאַן וואָס מיט אים זײַנען געקומען אין עק לאַגער בײַם אָנהייב פון דער מיטלסטער נאַכטוואַך; מע האָט נאָרוואָס געהאַט אויפגעשטעלט די וועכטער; און זיי האָבן געבלאָזן אין די שופרות, און האָבן צע־האַקט די קריג וואָס אין זייער האַנט. 20 און די דרײַ מחנות האָבן געבלאָזן אין די שופרות, און האָבן צעבראָכן די קריג; און זיי האָבן געהאַלטן אין זייער לינקער האַנט די בראַנדהעלצער, און אין זייער רעכטער האַנט די שופרות צום בלאָזן; און זיי האָבן אויסגערופן: אַ שווערד פאַר גאָט און פאַר גִדעוֹנען! 21 און זיי זײַנען געשטאַנען איטלעכער אויף זײַן אָרט רונד אַרום לאַגער; און דער גאַנצער לאַגער האָט גענומען לויפן; און זיי האָבן אַרויסגעלאָזט אַ געשרײַ און זײַנען אַנטרונען. 22 און זיי האָבן געבלאָזן די דרײַ הונדערט שופרות, און גאָט האָט געמאַכט די שווערד פון איינעם קעגן אַנדערן, אַזוי אין גאַנצן חיל, און דער חיל איז אַנטרונען ביז בית־שִטָה, צו צְרֵרָה צו, ביז דעם ברעג

פון אָבֵל־מחוֹלָה ביי טַבָּת. [23] און די מענער פון ישראל האָבן זיך אַיינגעזאַמלט פון נפתלי, און פון אָשר, און פון גאַנץ מנשה, און זיי האָבן נאָכגעיאָגט מִדְיָן. [24] און גִדְעוֹן האָט צעשיקט שלוחים אין גאַנצן געבערג פון אפרים, אַזוי צו זאָגן: נידערט אַראָפּ אַקעגן מִדְיָן, און פאַרכאַפּט זיי דאָס וואַסער ביז בֵּית־בָּרָה, און דעם יַרדן. האָבן זיך אַיינגעזאַמלט אַלע מענער פון אפרים, און זיי האָבן באַצוואונגען דאָס וואַסער ביז בֵּית־בָּרָה, און דעם יַרדן. [25] און זיי האָבן געכאַפּט די צוויי האַרן פון מִדְיָן, עוֹרֵבן און זאֵבן, און האָבן געהרגעט עוֹרֵבן ביי צוּר־עוֹרֵב[א], און זאֵבן האָבן זיי געהרגעט אין יֶקֶב־זאֵב[ב]; און זיי האָבן נאָכגעיאָגט מִדְיָן; און די קעפּ פון עוֹרֵבן און זאֵבן האָבן זיי געבראַכט צו גִדְעוֹנען פון יענער זייט יַרדן.

ח [1] האָבן צו אים געזאָגט די מענער פון אפרים: וואָס פאַר אַ זאַך האָסטו אונדז דאָ געטאָן, אונדז ניט צו רופן ווען דו ביסט געגאַנגען מלחמה האַלטן אַקעגן מִדְיָן? און זיי האָבן זיך שטאַרק געקריגט מיט אים. [2] האָט ער צו זיי געזאָגט: וואָס האָב איך אַצונד אויפגעטאָן אין פאַרגלייך מיט אַייך? איז ניט דער נאָכקלייב פון אפרים בעסער ווי די לעז פון אַביעֶזֶר? [3] אין אַייער האַנט האָט גאָט געגעבן די האַרן פון מִדְיָן, עוֹרֵבן און זאֵבן, און וואָס האָב איך געקענט אויפטאָן אין פאַרגלייך מיט אַייך? האָט דענסמאָל אָפּגעלאָזט זייער כּעס פון אים, ווען ער האָט גערעדט דיזאָזיקע רייד.

כג אָבֵל מְחוֹלָה עַל־טַבָּת׃ וַיִּצָּעֵק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי
כד וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־כָּל־מְנַשֶּׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן׃ וּמַלְאָכִים
שָׁלַח גִּדְעוֹן בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם לֵאמֹר רְדוּ לִקְרַאת מִדְיָן
וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן וַיִּצָּעֵק
כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה וְאֶת־
כה הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב
וַיַּהַרְגוּ אֶת־עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב הָרְגוּ בְיֶקֶב־זְאֵב
וַיִּרְדְּפוּ אֶל־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וּזְאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן
מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃

ח

א וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ
לְבִלְתִּי קְרֹאות לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן
ב אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא
ג טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר׃ בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים
אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם
ד אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן
הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים
ה וְרֹדְפִים׃ וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם
אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח
ו וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח
ז וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לִצְבָאֲךָ לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן
לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־
ח בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקֳנִים׃ וַיַּעַל מִשָּׁם
פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל
ט כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר
י בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃ וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע
בַּקַּרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל הַנּוֹתָרִים

ח, א׳ יתיר ו׳ ב׳ הבי רפה ו׳ סבירין ויאמרו

[4] און גִדְעוֹן איז געקומען צום יַרדן, און איז אַריבערגעגאַנגען, ער און די דריי הונדערט מאַן וואָס מיט אים, פאַרשמאַכטע און פאַריאָגטע. [5] און ער האָט געזאָגט צו די מענטשן פון סוכּוֹת: גיט, איך בעט אַייך, לאַבנס ברויט פאַר דעם פאָלק וואָס הינטער מיר, וואָרום זיי זיינען פאַרשמאַכט, און איך יאָג נאָך זֶבַח און צַלמוּנָע די מלכים פון מִדְיָן.

[6] האָבן די האַרן פון סוכּוֹת געזאָגט: איז די האַנט פון זֶבַחן און צַלמוּנָען אַצונד אין דיין פויסט, אַז מיר זאָלן געבן דיין חיל ברויט?

[7] האָט גִדְעוֹן געזאָגט: דערפאַר אַז גאָט וועט געבן זֶבַחן און צַלמוּנָען אין מיין האַנט, וועל איך דרעשן אַייער לייב מיט דערנער פון מדבר און מיט שטעכיקע ריטער.

[8] און ער איז אַרויפגעגאַנגען פון דאָרטן קיין פּנוּאֵל, און האָט צו זיי גערעדט דעסגלייכן; האָבן אים די מענטשן פון פּנוּאֵל געענטפערט אַזוי ווי די מענטשן פון סוכּוֹת האָבן געענטפערט.

[9] האָט ער געזאָגט אויך צו די מענטשן פון פּנוּאֵל, אַזוי צו זאָגן: אַז איך וועל זיך אומקערן בשלום, וועל איך צע־ברעכן דעמדאָזיקן טורעם.

[10] און זֶבַח און צַלמוּנָע זיינען געווען אין קַרקוֹר, און זייער חיל מיט זיי, אַרום פופצן טויזנט, אַלע וואָס זיינען געבליבן

[א] עוֹרֵבס פעלז. [ב] זאֵבס קעלטער.

מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיַּעַל גִּדְעוֹן דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים מִקֶּדֶם יא
לְנֹבַח וְיָגְבֳּהָה וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶטַח׃
וַיָּנֻסוּ זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד אֶת־שְׁנֵי ׀ מַלְכֵי יב
מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד׃ וַיָּשָׁב יג
גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ מִן־הַמִּלְחָמָה מִלְמַעֲלֵה הֶחָרֶס׃ וַיִּלְכָּד־ יד
נַעַר מֵאַנְשֵׁי סֻכּוֹת וַיִּשְׁאָלֵהוּ וַיִּכְתֹּב אֵלָיו אֶת־שָׂרֵי סֻכּוֹת
וְאֶת־זְקֵנֶיהָ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה אִישׁ׃ וַיָּבֹא אֶל־אַנְשֵׁי סֻכּוֹת טו
וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶבַח וְצַלְמֻנָּע אֲשֶׁר חֵרַפְתֶּם אוֹתִי לֵאמֹר הֲכַף
זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְּיָדֶךָ כִּי נִתֵּן לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְּעֵפִים לָחֶם׃
וַיִּקַּח אֶת־זִקְנֵי הָעִיר וְאֶת־קוֹצֵי הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקֳנִים טז
וַיֹּדַע בָּהֶם אֵת אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ וְאֶת־מִגְדַּל פְּנוּאֵל נָתָץ יז
וַיַּהֲרֹג אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר אֶל־זֶבַח וְאֶל־צַלְמֻנָּע יח
אֵיפֹה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֲרַגְתֶּם בְּתָבוֹר וַיֹּאמְרוּ כָּמוֹךָ
כְמוֹהֶם אֶחָד כְּתֹאַר בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמַר אַחַי בְּנֵי־אִמִּי יט
הֵם חַי־יְהוָה לוּ הַחֲיִתֶם אוֹתָם לֹא הָרַגְתִּי אֶתְכֶם׃ וַיֹּאמֶר כ
לְיֶתֶר בְּכוֹרוֹ קוּם הֲרֹג אוֹתָם וְלֹא־שָׁלַף הַנַּעַר חַרְבּוֹ כִּי
יָרֵא כִּי עוֹדֶנּוּ נָעַר׃ וַיֹּאמֶר זֶבַח וְצַלְמֻנָּע קוּם אַתָּה וּפְגַע־ כא
בָּנוּ כִּי כָאִישׁ גְּבוּרָתוֹ וַיָּקָם גִּדְעוֹן וַיַּהֲרֹג אֶת־זֶבַח וְאֶת־
צַלְמֻנָּע וַיִּקַּח אֶת־הַשַּׂהֲרֹנִים אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי גְמַלֵּיהֶם׃
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּדְעוֹן מְשָׁל־בָּנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־ כב
בִּנְךָ גַּם בֶּן־בְּנֶךָ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כג
גִּדְעוֹן לֹא־אֶמְשֹׁל אֲנִי בָּכֶם וְלֹא־יִמְשֹׁל בְּנִי בָּכֶם יְהוָה יִמְשֹׁל
בָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם גִּדְעוֹן אֶשְׁאֲלָה מִכֶּם שְׁאֵלָה וּתְנוּ־לִי אִישׁ כד
נֶזֶם שְׁלָלוֹ כִּי־נִזְמֵי זָהָב לָהֶם כִּי יִשְׁמְעֵאלִים הֵם׃ וַיֹּאמְרוּ כה
נָתוֹן נִתֵּן וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה אִישׁ נֶזֶם
שְׁלָלוֹ׃ וַיְהִי מִשְׁקַל נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר שָׁאָל אֶלֶף וּשְׁבַע־ כו

י׳ כצ״ל   כא׳ סבירין ויאמרו   כו׳ קמץ בז״ק

פון דעם גאַנצן חיל פון די קינדער פון מזרח; און די געפאַלענע זיינען געווען הונדערט און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס האָבן געצויגן אַ שווערד. [11] און גדעון איז אַרויפגעגאַנגען דורך די וווינער אין געצעלטן, אין מזרח פון נובח און יגבהה, און האָט געשלאָגן דעם חיל, בעת דער חיל האָט זיך געשפּירט זיכער. [12] אָבער זבח און צלמונע זיינען אַנטלאָפן, און ער האָט זיי נאָכגעיאָגט; און ער האָט געכאַפּט די צוויי מלכים פון מדין, זבחן און צלמונען, און דעם גאַנצן חיל האָט ער צעשראָקן.

[13] און גדעון דער זון פון יואָשן האָט זיך אומגעקערט פון דער מלחמה, פון דעם אַרויפגאַנג פון חרס. [14] און ער האָט אָנגעכאַפּט אַ יונגן מאַן פון די מענטשן פון סוכּות, און האָט אים אויסגעפרעגט; און ער האָט אים אויפגעשריבן די האַרן פון סוכּות, און אירע עלטסטע, זיבן און זיבעציק מאַן. [15] און ער איז געקומען צו די מענטשן פון סוכּות, און האָט געזאָגט: אָט זיינען זבח און צלמונע, וואָס איר האָט געשפּעט פון מיר, אַזוי צו זאָגן: איז די האַנט פון זבחן און צלמונען אַצונד אין דיין פויסט, אַז מיר זאָלן געבן דיינע פאַרשמאַכטע מענטשן ברויט?

[16] און ער האָט גענומען די עלטסטע פון שטאָט, און דערנער פון מדבר און שטעכיקע ריטער, און האָט אָנגעלערנט מיט זיי די מענטשן פון סוכּות. [17] און דעם טורעם פון פּנואל האָט ער צעבראָכן, און האָט געהרגעט די מענטשן פון שטאָט.

[18] און ער האָט געזאָגט צו זבחן און צו צלמונען: ווי אַזוי זיינען געווען די מענטשן וואָס איר האָט געהרגעט אין תּבור? האָבן זיי געזאָגט: אַזוי ווי דו, אַזוי זיי; איין [אָנבליק]; אַזוי ווי די געשטאַלט פון בני־מלכים. [19] האָט ער געזאָגט: מיינע ברידער, די זין פון מיין מוטער, זיינען דאָס געווען. אַזוי ווי גאָט לעבט, ווען איר וואָלט זיי געלאָזט לעבן, וואָלט איך אייך ניט געהרגעט! [20] און ער האָט געזאָגט צו יתר זיין בכור: שטיי אויף, הרגע זיי. אָבער דער יונג האָט ניט אַרויסגעצויגן זיין שווערד, וואָרום ער האָט מורא געהאַט, ווייל ער איז נאָך געווען יונג. [21] האָט געזאָגט זבח און צלמונע: שטיי דו אויף און דערשלאָג אונדז, וואָרום ווי דער מאַן, אַזוי זיין גבורה. איז גדעון אויפגעשטאַנען, און האָט געהרגעט זבחן און צלמונען. און ער האָט אַראָפּגענומען די לבנהלעך וואָס אויף די העלדזער פון זייערע קעמלען.

[22] און די מענער פון ישראל האָבן געזאָגט צו גדעונען: געוועלטיק איבער אונדז, אי דו אי דיין זון אי דיין זונס זון, וואָרום דו האָסט אונדז געהאָלפן פון דער האַנט פון מדין. [23] האָט גדעון צו זיי געזאָגט: ניט איך וועל געוועלטיקן איבער אייך, און ניט מיין זון וועט געוועלטיקן איבער אייך; גאָט וועט געוועלטיקן איבער אייך. [24] און גדעון האָט צו זיי געזאָגט: איך וועל בעטן פון אייך אַ בקשה: גיט מיר איטלעכער אַ נאָזרינג פון זיין רויב. וואָרום זיי האָבן געהאַט גילדערנע נאָזרינגען, ווייל זיי זיינען געווען ישמעאלים. [25] האָבן זיי געזאָגט: אַוודאי וועלן מיר געבן. און זיי האָבן אויסגעשפּרייט אַ טוך, און האָבן אַריינגעוואָרפן אַהין איטלעכער אַ נאָזרינג פון זיין רויב. [26] און די וואָג פון די גילדערנע נאָזרינגען וואָס ער האָט געבעטן, איז געווען טויזנט און זיבן הונדערט

[שֶׁקל] גאָלד, אַחוץ די לבנהלעך, און די אויערינגען, און די פורפּלקליידער וואָס אויף די מלכים פון מִדיָן, און אַחוץ די קייטלעך וואָס אויף די העלדזער פון זייערע קעמלען.
[27] און גִדעוֹן האָט דערפון געמאַכט אַן אֵפוֹד, און האָט אים אַוועקגעשטעלט אין זיין שטאָט, אין עָפרָה. און גאַנץ ישׂראל זיינען פאַרפירט געווען נאָך אים דאָרטן, און ער איז געווען גִדעוֹנען און זיין הויז פאַר אַ שטרויכלונג.

[28] און מִדיָן איז אונטערטעניק געוואָרן פאַר די קינדער פון ישׂראל, און זיי האָבן מער ניט אויפגעהויבן זייער קאָפּ; און דאָס לאַנד איז געווען רואיק פערציק יאָר אין די טעג פון גִדעוֹנען.

[29] און ירוּבַעל דער זון פון יוֹאָשן איז אַוועקגעגאַנגען; און ער איז געזעסן אין זיין הויז. [30] און גִדעוֹן האָט געהאַט זיבעציק זין וואָס זיינען אַרויס פון זיין דיך, וואָרום ער האָט געהאַט אַ סך ווייבער. [31] און זיין קעפּסווייב וואָס אין שכֶם, זי אויך האָט אים געבאָרן אַ זון, און ער האָט גערופן זיין נאָמען אַבימֶלֶך. [32] און גִדעוֹן דער זון פון יוֹאָשן איז געשטאָרבן אין אַ גוטער עלטער, און איז באַגראָבן געוואָרן אין דעם קבר פון זיין פאָטער יוֹאָשן אין עָפרָה פון די אַביעֶזרער.

[33] און עס איז געווען, ווי גִדעוֹן איז געשטאָרבן, אַזוי זיינען די קינדער פון ישׂראל ווידער פאַרפירט געוואָרן נאָך די בַעל־געטער, און זיי האָבן זיך געמאַכט בַעל־ברית פאַר אַ גאָט. [34] און די קינדער פון ישׂראל האָבן ניט גע־דאַכט אָן יהוה זייער גאָט וואָס האָט זיי מציל געווען פון דער האַנט פון אַלע זייערע פיינט פון רונד אַרום. [35] און זיי האָבן ניט געטאָן חסד מיט דעם הויז פון ירוּבַעל־גִדעוֹנען, לויט אַלעם גוטן וואָס ער האָט געטאָן מיט ישׂראל.

מֵאוֹת זָהָב לְבַד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִים וְהַנְּטִפוֹת וּבִגְדֵי הָאַרְגָּמָן
שֶׁעַל מַלְכֵי מִדְיָן וּלְבַד מִן־הָעֲנָקוֹת אֲשֶׁר בְּצַוְּארֵי
כז גְמַלֵּיהֶם׃ וַיַּעַשׂ אוֹתוֹ גִדְעוֹן לְאֵפוֹד וַיַּצֵּג אוֹתוֹ בְעִירוֹ
בְּעָפְרָה וַיִּזְנוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו שָׁם וַיְהִי לְגִדְעוֹן וּלְבֵיתוֹ
כח לְמוֹקֵשׁ׃ וַיִּכָּנַע מִדְיָן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יָסְפוּ לָשֵׂאת
רֹאשָׁם וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי גִדְעוֹן׃
כט ל וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃ וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים
לא בָּנִים יֹצְאֵי יְרֵכוֹ כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר
בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא בֵּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃
לב וַיָּמָת גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ
לג אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן
וַיָּשׁוּבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים וַיָּשִׂימוּ לָהֶם
לד בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃ וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה
לה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב׃ וְלֹא־
עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה
עִם־יִשְׂרָאֵל׃

ט

א וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר
ב אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ־
נָא בְּאָזְנֵי כָל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם מַה־טּוֹב לָכֶם הַמְשֹׁל בָּכֶם
שִׁבְעִים אִישׁ כֹּל בְּנֵי יְרֻבַּעַל אִם־מְשֹׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד
ג וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם וּבְשַׂרְכֶם אָנִי׃ וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ
עָלָיו בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּט
ד לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃ וַיִּתְּנוּ־לוֹ
שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם אֲבִימֶלֶךְ
ה אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפֹחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹא בֵית־אָבִיו
עָפְרָתָה וַיַּהֲרֹג אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־
אֶבֶן אֶחָת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי נֶחְבָּא׃

ט [1] און אַבימֶלֶך דער זון פון ירוּבַעלן איז געגאַנגען קיין שכֶם צו זיין מוטערס ברידער, און ער האָט גערעדט צו זיי, און צו דער גאַנצער משפּחה פון דעם הויז פון זיין מוטערס פאָטער, אַזוי צו זאָגן: [2] רעדט, איך בעט אַייך, אין די אויערן פון אַלע מענער פון שכֶם: וואָס איז אַייך בעסער, צי איבער אַייך זאָלן געוועלטיקן זיבעציק מאַן, אַלע זין פון ירוּבַעלן, אָדער איבער אַייך זאָל געוועלטיקן איין מאַן? אויך דאַרפט איר געדענקען אַז אַייער ביין און אַייער פלייש בין איך.

[3] האָבן זיין מוטערס ברידער גערעדט פון זיינעטוועגן אין די אויערן פון אַלע מענער פון שכֶם אַלע די־דאָזיקע ווערטער, און זייער האַרץ האָט זיך גענייגט נאָך אַבימֶלֶכן, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: אונדזערער אַ ברודער איז ער. [4] און זיי האָבן אים געגעבן זיבעציק זילבערשטיק פון דעם הויז פון בַעל־ברית, און אַבימֶלֶך האָט דערמיט אָנגעדונגען נישטיקע און לויזע לייט, און זיי זיינען געגאַנגען נאָך אים. [5] און ער איז געקומען אין זיין פאָטערס הויז אין עָפרָה, און האָט געהרגעט זיינע ברידער, די זין פון ירוּבַעלן, זיבעציק מאַן, אויף איין שטיין; נאָר יוֹתָם דער יינגסטער זון פון ירוּבַעלן איז געבליבן, ווייל ער האָט זיך באַהאַלטן.

ו וַיֵּאָסְפוּ כׇּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְכׇל־בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ
ז אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ עִם־אֵלוֹן מֻצָּב אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃ וַיַּגִּדוּ
לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִּים וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ וַיִּקְרָא
וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם
ח אֱלֹהִים׃ הָלוֹךְ הָלְכוּ הָעֵצִים לִמְשֹׁחַ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ
ט לַזַּיִת מְלוֹכָה עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזַּיִת הֶחֳדַלְתִּי אֶת־
דִּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־
י הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי־אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ׃
יא וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתְּאֵנָה הֶחֳדַלְתִּי אֶת־מׇתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי
יב הַטּוֹבָה וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן
יג לְכִי־אַתְּ מְלוֹכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן הֶחֳדַלְתִּי אֶת־
תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־
יד הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ כׇל־הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מְלׇךְ־
טו עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מֹשְׁחִים
אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ
טז מִן־הָאָטָד וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וְעַתָּה אִם־בֶּאֱמֶת
וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם
יז עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל יָדָיו עֲשִׂיתֶם לוֹ׃ אֲשֶׁר־
נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וַיַּצֵּל אֶתְכֶם
יח מִיַּד מִדְיָן׃ וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־
בָּנָיו שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
יט בֶּן־אֲמָתוֹ עַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃ וְאִם־בֶּאֱמֶת
וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ
כ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם׃ וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ
מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית מִלּוֹא וְתֵצֵא
אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃
כא וַיָּנׇס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ

ח׳ מלכה קרי   יב׳ מלכי קרי

[6] און אַלע מענער פון שכֶם און גאַנץ בית־מִלוֹא האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און זײ זײַנען געגאַנגען, און האָבן געמאַכט אַבימֶלֶכן פאַר אַ מלך בײַם אײכנבױם פון דעם זײַלשטײן װאָס אין שכֶם. [7] האָט מען אָנגעזאָגט יוֹתָמען, און ער איז געגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט אױפן שפּיץ באַרג גרִזים, און ער האָט אױפגעהױבן זײַן קָול און גערופן, און האָט צו זײ געזאָגט: הערט מיר צו, מענער פון שכֶם, און גאָט װעט אײַך צוהערן: [8] געגאַנגען זײַנען געגאַנגען די בײמער צו זאַלבן אַ מלך איבער זיך, און זײ האָבן געזאָגט צום אײלבערטבױם: קיניג איבער אונדז. [9] האָט דער אײלבערטבױם צו זײ געזאָגט: זאָל איך אױפגעבן מײַן פעטקײט, װאָס מיט מיר טוט מען כבוד גאָט און לײַט, און גײן זיך װיגן איבער די בײמער? [10] האָבן די בײמער געזאָגט צום פײַגנבױם: קום דו, קיניג איבער אונדז. [11] האָט דער פײַגנבױם צו זײ געזאָגט: זאָל איך אױפגעבן מײַן זיסקײט און מײַן גוטע פרוכט, און גײן זיך װיגן איבער די בײמער? [12] האָבן די בײמער געזאָגט צום װײַנשטאָק: קום דו, קיניג איבער אונדז. [13] האָט דער װײַנשטאָק צו זײ געזאָגט: זאָל איך אױפגעבן מײַן װײַן װאָס דערפרײט גאָט און לײַט, און גײן זיך װיגן איבער די בײמער? [14] האָבן אַלע בײמער געזאָגט צום דאָרן: קום דו, קיניג איבער אונדז. [15] האָט דער דאָרן געזאָגט צו די בײמער: אױב איר װילט מיך אין דער אמת זאַלבן פאַר אַ מלך איבער אײַך, קומט און שיצט אײַך אין מײַן שאָטן; און אױב ניט, זאָל אַרױסגײן אַ פײַער פון דעם דאָרן, און פאַרצערן די צעדערן פון לבָנון.

[16] און אַצונד, אױב איר האָט זיך מיט אמת און מיט ערלעכקײט באַגאַנגען, װאָס איר האָט געמאַכט אַבימֶלֶכן פאַר אַ מלך, און אױב איר האָט געטאָן גוטס מיט ירוּבַּעלן און מיט זײַן הױז, און אױב איר האָט אים געטאָן לױט דעם פאַרדינסט פון זײַנע הענט — [17] װאָרום מײַן פאָטער האָט מלחמה געהאַלטן פאַר אײַך, און האָט אַװעקגעװאָרפן זײַן לעבן, און אײַך מציל געװען פון דער האַנט פון מִדיָן; [18] און איר זײַט הײַנט אױפגעשטאַנען אױף מײַן פאָטערס הױז, און האָט געהרגעט זײַנע זין, זיבעציק מאַן, אױף אײן שטײן, און געמאַכט אַבימֶלֶך דעם זון פון זײַן דינסט פאַר אַ מלך איבער די מענער פון שכֶם, װײַל ער איז אײַער אַ ברודער — [19] איז, אױב איר האָט זיך מיט אמת און מיט ערלעכקײט באַגאַנגען מיט ירוּבַּעלן און מיט זײַן הױז הײַנטיקן טאָג, פרײט זיך מיט אַבימֶלֶכן, און זאָל ער זיך פרײען מיט אײַך. [20] אױב אָבער ניט, זאָל אַרױסגײן אַ פײַער פון אַבימֶלֶכן, און פאַרצערן די מענער פון שכֶם און בית־מִלוֹא; און זאָל אַרױסגײן אַ פײַער פון די מענער פון שכֶם און בית־מִלוֹא, און פאַרצערן אַבימֶלֶכן.

[21] און יוֹתָם איז אַנטרונען געװאָרן; און ער איז אַנטלאָפן און איז אַװעק קײן בְאֵר, און איז דאָרטן געזעסן פון װעגן זײַן ברודער אַבימֶלֶכן.

22 און אַבימֶלֶך האָט געהערשט איבער ישׂראל דריי יאָר. 23 אָבער גאָט האָט אָנגעשיקט אַ בייז געמיט צווישן אַבימֶלֶכן און צווישן די מענער פון שכם, און די מענער פון שכם האָבן געפעלשט אָן אַבימֶלֶכן.— 24 כּדי דאָס אומרעכט אַקעגן די זיבעציק זין פון ירובעלן זאָל אויסגיין, און זייער בלוט אַרויפצוטאָן, אויף זייער ברודער אַבימֶלֶכן וואָס האָט זיי געהרגעט, און אויף די מענער פון שכם וואָס האָבן געשטאַרקט זיינע הענט צו הרגען זיינע ברידער.— 25 און די מענער פון שכם האָבן געשטעלט לויערער אויף אים, אויף די שפּיצן בערג, און זיי האָבן באַרויבט איטלעכן וואָס איז פאַרבייגעגאַנגען אויפן וועג; און עס איז דערציילט געוואָרן אַבימֶלֶכן.

26 און גַעַל דער זון פון עֶבֶדן איז געקומען מיט זיינע ברידער, און זיי זיינען אַריבער אין שכם. און די מענער פון שכם האָבן זיך איינגעגלויבט אין אים. 27 און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען אין פעלד, און האָבן געהאַרבסט זייערע וויינגערטנער און געקעלטערט, און געמאַכט אַ יום־טוב, און זיי זיינען געגאַנגען אין הויז פון זייער גאָט, און האָבן געגעסן און געטרונקען, און געשאָלטן אַבימֶלֶכן. 28 און גַעַל דער זון פון עֶבֶדן האָט געזאָגט: ווער איז אַבימֶלֶך, און ווער איז שכם, אַז מיר זאָלן אים דינען? איז ער ניט דער זון פון ירובעלן, און זבול זיין אויפזעער? דינט מענטשן פון חמור דעם פאָטער פון שכם; אָבער פאַר־וואָס זאָלן מיר אים דינען? 29 און הלוואַי גיט ווער דאָסדאָזיקע פאָלק אין מיין האַנט, איך וואָלט שוין אָפּגעשאַפט אַבימֶלֶכן. און ער האָט געלאָזט זאָגן אַבימֶלֶכן: מער דיין חיל, און קום אַרויס.

30 און זבול דער האַר פון שטאָט האָט געהערט די ווערטער פון גַעַל דעם זון פון עֶבֶדן, און זיין צאָרן האָט גע־גרימט. 31 און ער האָט געשיקט שלוחים צו אַבימֶלֶכן קיין תּרמה, אַזוי צו זאָגן: זע, גַעַל דער זון פון עֶבֶדן און זיינע ברידער זיינען געקומען קיין שכם, און אָט העצן זיי די שטאָט אויף דיר. 32 און אַצונד, שטיי אויף ביי נאַכט, דו און דאָס פאָלק וואָס מיט דיר, און לויער אין פעלד. 33 און עס וועט זיין אין דער פרי, ווי די זון גייט אויף, אַזוי זאָלסטו דיך פעדערן, און זיך אַ לאָז טאָן אויף דער שטאָט; און אָט ווי ער און דאָס פאָלק וואָס מיט אים גייען אַרויס צו דיר, אַזוי זאָלסטו טאָן צו אים ווי דיין האַנט וועט קענען.

34 איז אויפגעשטאַנען אַבימֶלֶך און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט אים ביי נאַכט, און זיי האָבן געלויערט אויף שכם אין פיר מחנות. 35 און ווי גַעַל דער זון פון עֶבֶדן איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך געשטעלט אין איינגאַנג פון שטאָט־טויער, אַזוי איז אויפגעשטאַנען אַבימֶלֶך און דאָס פאָלק וואָס מיט אים, פון דער לויער. 36 האָט גַעַל דערזען דאָס פאָלק, און ער האָט געזאָגט צו זבולן: זע, פאָלק נידערט אַראָפּ פון די שפּיצן בערג. האָט זבול צו אים געזאָגט: דעם שאָטן פון די בערג זעסטו אַזוי ווי מענטשן. 37 האָט גַעַל ווידער גערעדט און האָט געזאָגט: זע, פאָלק

כב אָחִיו: וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים:
כג וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם
כד וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ: לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־
יְרֻבָּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם
וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו:
כה וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ
אֵת כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ:
כו וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי
כז שְׁכֶם: וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ
הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־
כח אֲבִימֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר ׀ גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם
כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי
כט חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ: וּמִי יִתֵּן אֶת־
הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ
ל רַבֶּה צְבָאֲךָ וָצֵאָה: וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי
לא גַּעַל בֶּן־עָבֶד וַיִּחַר אַפּוֹ: וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ
בְּתָרְמָה לֵאמֹר הִנֵּה גַעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה
לב וְהִנָּם צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ: וְעַתָּה קוּם לַיְלָה אַתָּה
לג וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה: וְהָיָה בַבֹּקֶר כִּזְרֹחַ
הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ:
לד וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לַיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־
לה שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים: וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח
שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמַּאְרָב:
לו וַיַּרְא־גַעַל אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד
מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֵת צֵל הֶהָרִים אַתָּה
לז רֹאֶה כָּאֲנָשִׁים: וַיֹּסֶף עוֹד גַּעַל לְדַבֵּר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם

כט׳ כצ״ל לג׳ למדנחאי אל

יֹרְדִים מֵעִם טַבּוּר הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד בָּא מִדֶּרֶךְ אֵלוֹן
מְעוֹנְנִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֵפוֹא פִיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר לח
מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר־מָאַסְתָּה בּוֹ
צֵא־נָא עַתָּה וְהִלָּחֶם בּוֹ׃ וַיֵּצֵא גַעַל לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם לט
וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּרְדְּפֵהוּ אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ מ
חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר׃ וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּארוּמָה מא
וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־גַּעַל וְאֶת־אֶחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ וַיְהִי מב
מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה וַיַּגִּדוּ לַאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּקַּח אֶת־ מג
הָעָם וַיֶּחֱצֵם לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה
הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃ וַאֲבִימֶלֶךְ מד
וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר
וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃
וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כֹּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר מה
וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃
וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־צְרִיחַ מו
בֵּית אֵל בְּרִית׃ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מז
מִגְדַּל־שְׁכֶם׃ וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם מח
אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַקַּרְדֻּמּוֹת בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת
שׂוֹכַת עֵצִים וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם
אֲשֶׁר־עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם עָשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃ וַיִּכְרְתוּ מט
גַם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכֹה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ
עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם
כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃ וַיֵּלֶךְ נ
אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֵץ וַיִּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה נא
בְתוֹךְ־הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי
הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ נב
עַד־הַמִּגְדָּל וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ
בָאֵשׁ׃ וַתַּשְׁלֵךְ אִשָּׁה אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ נג

מה׳ ס״א בקמץ

נידערט אַראָפּ פון דעם נאָפּל פון לאַנד, און איין מחנה קומט פון דעם וועג פון אֵלוֹן־מְעוֹנְנִים. [38] האָט זבול צו אים געזאָגט: היינט אַוו איז דיין מויל ווען דו האָסט געזאָגט: ווער איז אֲבִימֶלֶךְ, אַז מיר זאָלן אים דינען? איז דאָס ניט דאָס פאָלק וואָס דו האָסט עס פאַראַכט? גיי אַדרבה אַרויס אַצונד, און האַלט מלחמה אַקעגן אים.

[39] איז גַעַל אַרויסגעגאַנגען פאַרויס פאַר די מענער פון שְׁכֶם, און ער האָט מלחמה געהאַלטן אַקעגן אֲבִימֶלֶכן. [40] און אֲבִימֶלֶךְ האָט אים נאָכגעיאָגט, און ער איז פון אים אַנטלאָפן; און עס זיינען געפאַלן פיל דערשלאָגענע ביז צום איינגאַנג פון טויער.

[41] און אֲבִימֶלֶךְ איז געבליבן אין אֲרוּמָה; און זבול האָט פאַרטריבן גַעַלן און זיינע ברידער פון זיצן אין שְׁכֶם.

[42] און עס איז געווען אויף מאָרגן, איז דאָס פאָלק אַרויסגעגאַנגען אין פעלד, און מע האָט אָנגעזאָגט אֲבִימֶלֶכן. [43] האָט ער גענומען דאָס פאָלק, און האָט זיי צעטיילט אין דריי מחנות; און ער האָט געלויערט אין פעלד. האָט ער דערזען, ערשט דאָס פאָלק גייט אַרויס פון שטאָט, און ער איז אויפגעשטאַנען אויף זיי, און האָט זיי געשלאָגן. [44] און אֲבִימֶלֶךְ און די מחנות וואָס מיט אים האָבן זיך אַ לאָז געטאָן, און האָבן זיך געשטעלט ביים אַיינגאַנג פון שטאָטטויער; און די צוויי מחנות האָבן זיך אַ לאָז געטאָן אויף אַלע וואָס אין פעלד, און האָבן זיי געשלאָגן. [45] און אֲבִימֶלֶךְ האָט מלחמה געהאַלטן אויף דער שטאָט יענעם גאַנצן טאָג, און האָט באַצוווּנגען די שטאָט, און דאָס פאָלק וואָס אין איר האָט ער געהרגעט; און ער האָט אַיינגעוואָרפן די שטאָט, און האָט זי פאַרזייט מיט זאַלץ.

[46] האָבן דערהערט אַלע מענער פון מִגְדַּל־שְׁכֶם, און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אין טורעם פון דעם הויז פון אֵל־בְּרִית. [47] איז אָנגעזאָגט געוואָרן אֲבִימֶלֶכן, אַז אַלע מענער פון מִגְדַּל־שְׁכֶם האָבן זיך צונויפגעקליבן. [48] און אֲבִימֶלֶךְ איז אַרויפגעגאַנגען אויפן באַרג צַלְמוֹן, ער און דאָס גאַנצע פאָלק וואָס מיט אים, און אֲבִימֶלֶךְ האָט גענומען אַ האַק אין זיין האַנט, און האָט אָפּגעהאַקט אַ צווייג פון די ביימער, און האָט אים גענומען און אַרויפגעטאָן אויף זיין אַקסל; און ער האָט געזאָגט צו דעם פאָלק וואָס מיט אים: וואָס איר האָט געזען מיך טאָן, איילט, טוט אַזוי ווי איך. [49] האָט אויך דאָס גאַנצע פאָלק אָפּגעהאַקט איטלעכער זיין צווייג, און זיי זיינען געגאַנגען נאָך אֲבִימֶלֶכן, און האָבן עס אָנגעלייגט אַרום דעם טורעם, און אָנגעצונדן אויף זיי דעם טורעם אין פייער; און אויך אַלע מענטשן פון מִגְדַּל־שְׁכֶם זיינען אומגעקומען, אַרום טויזנט מענער און פרויען.

[50] און אֲבִימֶלֶךְ איז געגאַנגען קיין תֵּבֵץ, און ער האָט געלעגערט אויף תֵּבֵץ, און האָט זי באַצוווּנגען. [51] אָבער אַ שטאַרקער טורעם איז געווען אין מיטן שטאָט, זיינען אַהין אַנטלאָפן אַלע מענער און פרויען, אַלע מענטשן פון שטאָט, און זיי האָבן זיך אַיינגעשלאָסן, און זיינען אַרויפגעגאַנגען אויפן דאַך פון טורעם. [52] איז אֲבִימֶלֶךְ צוגעקומען ביזן טורעם, און האָט מלחמה געהאַלטן אויף אים, און ער האָט גענענט ביזן אַיינגאַנג פון טורעם, כדי אים צו פאַרברענען אין פייער. [53] האָט אַ פרוי אַראָפּגעוואָרפן אַן אויבערשטן מילשטיין אויף אֲבִימֶלֶכס קאָפּ,

און האָט אים צעבראָכן דעם שאַרבן. [54] האָט ער אויף גיך צוגערופן דעם יונג, זיין וואַפנטרעגער, און האָט צו אים געזאָגט: ציִ אַרויס דיין שווערד, און טייט מיך, כּדי מע זאָל ניט זאָגן אויף מיר: אַ פרוי האָט אים געהרגעט. האָט אים זיין יונג דערשטאָכן, און ער איז געשטאָרבן.

[55] האָבן געזען די מענער פון ישׂראל אַז אַבימֶלֶך איז טויט, און זיי זיינען אַוועקגעגאַנגען איטלעכער אין זיין היים.

[56] אַזוי האָט גאָט אומגעקערט דאָס בייז פון אַבימֶלֶכן וואָס ער האָט געטאָן אַקעגן זיין פאָטער, צו הרגען זיינע זיבעציק ברידער. [57] און דאָס גאַנצע בייז פון די מענטשן פון שכֶם האָט גאָט אומגעקערט אויף זייער קאָפּ, און זיי איז אָנגעקומען די קללה פון יותָם דעם זון פון ירובַעלן.

י [1] און נאָך אַבימֶלֶכן איז אויפגעשטאַנען צו העלפן ישׂראל תּוֹלָע דער זון פון פּוּאָה דעם זון פון דודון, אַ מאַן פון יִששָׂכָר; און ער איז געזעסן אין שָמיר אין דעם געבערג פון אפרים. [2] און ער האָט געמשפּט ישׂראל דריי און צוואַנציק יאָר. און ער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין שָמיר.

[3] און נאָך אים איז אויפגעשטאַנען יָאיר דער גִלעָדער; און ער האָט געמשפּט ישׂראל צוויי און צוואַנציק יאָר. [4] און ער האָט געהאַט דרייסיק זין וואָס זיינען גע־ריטן אויף דרייסיק יונגע אייזלען[א], און זיי האָבן געהאַט דרייסיק שטעט[א]; מע רופט זיי חַוּות־יָאיר[ב] ביז אויף היינטיקן טאָג; די וואָס אין לאַנד גִלעָד. [5] און יָאיר איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין קָמון.

[6] און די קינדער פון ישׂראל האָבן ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פון גאָט, און זיי האָבן געדינט די בַעַל־געטער, און די עַשתָּרות, און די געטער פון אַרָם, און די געטער פון צידון, און די געטער פון מואָב, און די געטער פון די קינדער פון עַמון, און די געטער פון די פּלִשתּים, און זיי האָבן פאַרלאָזן יהוה, און האָבן אים ניט געדינט. [7] און דער צאָרן פון גאָט האָט געגרימט אויף ישׂראל, און ער האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער האַנט פון די פּלִשתּים, און אין דער האַנט פון די קינדער פון עַמון. [8] און זיי האָבן געפּלאָגט און געדריקט די קינדער פון ישׂראל אין יענעם יאָר; אַכצן יאָר [אַזוי], אַלע קינדער פון ישׂראל וואָס אויף יענער זייט יַרדן, אין לאַנד פון אֶמורי וואָס אין גִלעָד. [9] און די קינדער פון עַמון זיינען אַריבערגעגאַנגען דעם יַרדן מלחמה צו האַלטן אויך אויף יהודה, און אויף בנימין, און אויפן הויז פון אפרים, און ישׂראלן האָט זייער צוגעדריקט. [10] און די קינדער פון ישׂראל האָבן געשריען צו גאָט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבן געזינדיקט צו דיר, וואָס מיר האָבן פאַרלאָזן אונדזער גאָט און גע־דינט די בַעַל־געטער. [11] האָט גאָט געזאָגט צו די קינדער פון ישׂראל: האָב איך אַייך ניט [געהאָלפן] פון מִצרַיִם, און פון

נד וַתָּרָץ אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ׃ וַיִּקְרָא מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר ׀ נֹשֵׂא כֵלָיו
וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְהוּ
נה וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמֹת׃ וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּי־מֵת אֲבִימֶלֶךְ
נו וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים אֵת רָעַת אֲבִימֶלֶךְ
נז אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לַהֲרֹג אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו׃ וְאֵת כָּל־רָעַת
אַנְשֵׁי שְׁכֶם הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא אֲלֵיהֶם קִלְלַת
יוֹתָם בֶּן־יְרֻבָּעַל׃

י

א וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה
בֶּן־דּוֹדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא־יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם׃
ב וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר
ג בְּשָׁמִיר׃ וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל
ד עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה׃ וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים עַל־
שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם יִקְרְאוּ ׀ חַוֺּת
ה יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיָּמָת יָאִיר
ו וַיִּקָּבֵר בְּקָמוֹן׃ וַיֹּסִפוּ ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־
אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֵת ׀ אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֵת אֱלֹהֵי
בְנֵי־עַמּוֹן וְאֵת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא
ז עֲבָדוּהוּ׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים
ח וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃ * וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה
הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
ט הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן
אֶת־הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֵם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם
י וַתֵּצֶר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃ וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר
חָטָאנוּ לָךְ וְכִי עָזַבְנוּ אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃
יא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן

ט,נג׳ כצ״ל   י,ח׳ חצי הספר בפסוקים

[א] וואָרטשפּיל: עֲיָרִים–עֲיָרִים.   [ב] יָאירס דערפער.

הָאֱמֹרִי מִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים׃ וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק יב
וּמָעוֹן לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם׃
וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא־ יג
אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יד
בְּחַרְתֶּם בָּם הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ טו
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי טז
הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל
יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יז
יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמְרוּ הָעָם שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ יח
אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה
לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃

יא

וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד א
גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃ וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ ב
בְנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְחַל בְּבֵית־
אָבִינוּ כִּי בֶּן־אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה׃ וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי ג
אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים
וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃ וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃ ד
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד ה
לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב׃ וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה ו
וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח ז
לְזִקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית
אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ ח
זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ
וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃
וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי ט

אֱמוֹרי, און פון די קינדער פון עַמוֹן, און פון די פְּלִשְׁתִּים? [12] אויך די צידוֹנים, און עֲמָלֵק, און מָעוֹן, האָבן אײַך גע־דריקט, און איר האָט געשריען צו מיר, און איך האָב אײַך געהאָלפן פון זייער האַנט. [13] אָבער איר האָט מיך פאַר־לאָזן, און איר האָט געדינט פרעמדע געטער. דרום וועל איך אײַך מער ניט העלפן. [14] גייט און שרייט צו די גע־טער וואָס איר האָט זיי אויסדערוויילט; זאָלן זיי אײַך העלפן אין דער צייט פון אײַער נויט.

[15] האָבן די קינדער פון ישׂראל געזאָגט צו גאָט: מיר האָבן געזינדיקט; טו דו צו אונדז אַזוי ווי אַלץ וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן, נאָר זיי אונדז פאַרט מציל הײַנטיקן טאָג.

[16] און זיי האָבן אַפּגעטאָן די פרעמדע געטער פון צווישן זיך, און האָבן געדינט יהוה; און זײַן זעל איז באַ־קלעמט געוואָרן פון וועגן דער מאַטערניש פון ישׂראל.

[17] און די קינדער פון עַמוֹן האָבן זיך אײַנגעזאַמלט, און האָבן געלאַגערט אין גִלְעָד; און די קינדער פון ישׂראל האָבן זיך אויפגעקליבן און האָבן געלאַגערט אין מִצְפָּה. [18] האָט געזאָגט דאָס פאָלק, די האַרן פון גִלְעָד, איינער צום אַנדערן: ווער איז דער מאַן וואָס וויל אָנהייבן מלחמה האַלטן אַקעגן די קינדער פון עַמוֹן? ער זאָל ווערן פאַר אַ הויפּט איבער אַלע באַוווינער פון גִלְעָד.

יא, א׳ הפטרת חקת

יא

[1] און יִפְתָּח דער גִלְעָדער איז געווען אַ העלדישער גיבור, און ער איז געווען דער זון פון אַ פרוי אַ זונה; און גִלְעָד האָט געבאָרן יִפְתָּחן. [2] און גִלְעָדס ווײַב האָט אים געבאָרן זין, און די זין פון דער ווײַב זײַנען גרויס גע־וואָרן, און זיי האָבן אַרויסגעטריבן יִפְתָּחן, און האָבן צו אים געזאָגט: ווערסט ניט ירשען אין אונדזער פאָטערס הויז, וואָרום דו ביסט דער זון פון אַן אַנדער פרוי. [3] איז יִפְתָּח אַנטלאָפן פון זײַנע ברידער, און האָט זיך באַזעצט אין לאַנד טוֹב, און עס האָבן זיך אויפגעקליבן אַרום יִפְתָּחן נישטיקע לײַט, און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען מיט אים.

[4] און עס איז געווען אין טעג אַרום, האָבן די קינדער פון עַמוֹן מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל. [5] איז, ווען די קינדער פון עַמוֹן האָבן מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל, אַזוי זײַנען געגאַנגען די עלטסטע פון גִלְעָד צו ברענ־גען יִפְתָּחן פון לאַנד טוֹב. [6] און זיי האָבן געזאָגט צו יִפְתָּחן: קום און ווערסט אונדז זײַן פאַר אַ פירער, און מיר וועלן מלחמה האַלטן אַקעגן די קינדער פון עַמוֹן. [7] האָט יִפְתָּח געזאָגט צו די עלטסטע פון גִלְעָד: איר האָט דאָך מיך פײַנט געהאַט, און מיך פאַרטריבן פון מײַן פאָטערס הויז, הײַנט פאַרוואָס זייט איר געקומען צו מיר אַצונד ווען אײַך האָט צוגעדריקט? [8] האָבן די עלטסטע פון גִלְעָד געזאָגט צו יִפְתָּחן: דרום האָבן מיר זיך אומגעקערט צו דיר אַצונד, אַז דו זאָלסט גיין מיט אונדז, און מלחמה האַלטן מיט די קינדער פון עַמוֹן, און ווערן בײַ אונדז פאַר אַ הויפּט איבער אַלע באַוווינער פון גִלְעָד. [9] האָט יִפְתָּח געזאָגט צו די עלטסטע פון גִלְעָד: אויב איר קערט מיך אום,

מלחמה צו האַלטן מיט די קינדער פון עַמון, און גאָט וועט
זיי איבערגעבן צו מיר, זאָל איך בלייבן ביי אייך פאַר אַ
הויפּט. 10 האָבן די עלטסטע פון גִלעָד געזאָגט צו יִפתָחן:
גאָט זאָל זיין אַ צוהערער צווישן אונדז, אויב מיר וועלן
ניט טאָן אַזוי ווי דיין וואָרט! 11 איז יִפתָח געגאַנגען מיט
די עלטסטע פון גִלעָד, און דאָס פאָלק האָט אים געמאַכט
פאַר אַ הויפּט און פאַר אַ פירער איבער זיי. און יִפתָח
האָט גערעדט אַלע זיינע רייד פאַר גאָט אין מִצפָּה.
12 און יִפתָח האָט געשיקט שלוחים צו דעם מלך פון
די קינדער פון עַמון, אַזוי צו זאָגן: וואָס האָסטו צו מיר,
וואָס דו ביסט געקומען צו מיר מלחמה צו האַלטן אויף
מיין לאַנד? 13 האָט דער מלך פון די קינדער פון עַמון
געזאָגט צו יִפתָחס שלוחים: ווייל ישׂראל האָט צוגענומען
מיין לאַנד, ווען ער איז אַרויפגעגאַנגען פון מִצרַיִם, פון
אַרנון און ביזן יַבּוֹק און ביזן יַרדן. און אַצונד קער זיי[א]
אום אין פריד.
14 האָט יִפתָח ווידער געשיקט שלוחים צו דעם מלך
פון די קינדער פון עַמון, 15 און האָט צו אים געזאָגט: אַזוי
האָט געזאָגט יִפתָח: ישׂראל האָט ניט צוגענומען דאָס לאַנד
פון מוֹאָב, אָדער דאָס לאַנד פון די קינדער פון עַמון.
16 נייערט אַז זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען פון מִצרַיִם, און
ישׂראל איז געגאַנגען דורכן מדבר ביזן ים־סוף, און איז
אָנגעקומען קיין קָדֵש, 17 האָט ישׂראל געשיקט שלוחים צו
דעם מלך פון אֱדום, אַזוי צו זאָגן: לאָמיך, איך בעט דיך,
דורכגיין דורך דיין לאַנד. אָבער דער מלך פון אֱדום האָט ניט צוגעהערט. און אויך צו דעם מלך פון מוֹאָב
האָט ער געשיקט, אָבער ער האָט ניט איינגעוויליקט; און ישׂראל איז געבליבן אין קָדֵש. 18 און ער איז געגאַנגען
דורכן מדבר, און האָט געצויגן אַרום לאַנד אֱדום, און אַרום לאַנד מוֹאָב, און ער איז געקומען פון מזרח־זייט
פון לאַנד מוֹאָב. און זיי האָבן גערוט אויף יענער זייט אַרנון, און זיינען ניט געקומען אין דעם געמאַרק פון
מוֹאָב, וואָרום אַרנון איז דער געמאַרק פון מוֹאָב. 19 און ישׂראל האָט געשיקט שלוחים צו סיחון דעם מלך פון
אֱמוֹרי, דעם מלך פון חֶשבּון, און ישׂראל האָט צו אים געזאָגט: לאָז אונדז, איך בעט דיך, דורכגיין דורך דיין
לאַנד צו מיין אָרט. 20 אָבער סיחון האָט ניט געטרויט ישׂראל דורכצוגיין דורך זיין געמאַרק, און סיחון האָט
איינגעזאַמלט זיין גאַנץ פאָלק, און זיי האָבן געלאַגערט אין יַהצָה, און ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט ישׂראל.
21 און יהוה דער גאָט פון ישׂראל האָט געגעבן סיחונען און זיין גאַנץ פאָלק אין דער האַנט פון ישׂראל, און זיי האָבן זיי
געשלאָגן, און ישׂראל האָט איינגענומען דאָס גאַנצע לאַנד פון אֱמוֹרי, דעם באַוווינער פון יענעם לאַנד. 22 און זיי האָבן
איינגענומען דעם גאַנצן געמאַרק פון אֱמוֹרי, פון אַרנון און ביזן יַבּוֹק, און פון מדבר און ביזן יַרדן. 23 און אַצונד, יהוה
דער גאָט פון ישׂראל האָט פאַרטריבן דעם אֱמוֹרי פון פאַר זיין פאָלק ישׂראל, און דו ווילסט אים ירשנען? 24 ירשעסטו ניט

לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי אָנֹכִי אֶהְיֶה
י לָכֶם לְרֹאשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִהְיֶה
יא שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח
עִם־זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין
וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי יְהוָה בַּמִּצְפָּה׃
יב וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי
יג וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי
עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ
מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה
יד אֶתְהֶן בְּשָׁלוֹם׃ וַיּוֹסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־
טו מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח לֹא־לָקַח
טז יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ כִּי בַּעֲלוֹתָם
מִמִּצְרָיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה׃
יז וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים ׀ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־
נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב
יח שָׁלַח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃ וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר
וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
לְאֶרֶץ מוֹאָב וַיַּחֲנוּן בְּעֵבֶר אַרְנוֹן וְלֹא־בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב
יט כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־
סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל
כ נַעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי׃ וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־
יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ
כא בְּיָהְצָה וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל
כב אֵת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא׃ וַיִּירְשׁוּ אֵת
כָּל־גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־
כג הַיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי
כד מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּירָשֶׁנּוּ׃ הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ

טו׳ סבירין ויאמר

א די אוועקגענומענע שטעט.

כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ׃ וְעַתָּה הֲטוֹב טוֹב אַתָּה כה
מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הֲרוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־
נִלְחֹם נִלְחַם בָּם׃ בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ כו
וּבְעַרְעוֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנוֹן
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא־הִצַּלְתֶּם בָּעֵת הַהִיא׃ וְאָנֹכִי כז
לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה אִתִּי רָעָה לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט
יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְלֹא כח
שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח אֵלָיו׃
וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־ כט
מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד עָבַר בְּנֵי
עַמּוֹן׃ וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־ ל
בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי׃ וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתִי לא
לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה
וְהַעֲלִיתִהוּ עוֹלָה׃ וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם לב
בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ׃ וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד־בּוֹאֲךָ מִנִּית לג
עֶשְׂרִים עִיר וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ
בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ * וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה לד
אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלוֹת
וְרַק הִיא יְחִידָה אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ בֵּן אוֹ־בַת׃ וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ לה
אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי הַכְרֵעַ הִכְרַעְתִּנִי
וְאַתְּ הָיִית בְּעֹכְרָי וְאָנֹכִי פָּצִיתִי פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא אוּכַל
לָשׁוּב׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פָּצִיתָה אֶת־פִּיךָ אֶל־יְהוָה לו
עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יְהוָה
נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה לז
לִּי הַדָּבָר הַזֶּה הַרְפֵּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי
עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה עַל־בְּתוּלַי אָנֹכִי וְרֵעֹיתָי׃ וַיֹּאמֶר לְכִי לח

לג׳ ע״ב   לד׳ סבירין ממנה   לז׳ ורעותי קרי

דאָס וואָס כּמוֹשׁ דיין גאָט גיט דיר צו ירשען? און אַלע וואָס יהוה אונדזער גאָט האָט פאַרטריבן פון פאַר אונדז, זיי וועלן מיר ירשען. 25 און אַצונד, ביסט דו דען עפּעס בעסער פון בָּלָק דעם זון פון צִפּוֹרן, דעם מלך פון מוֹאָב? האָט ער דען שטרייטן געשטריטן מיט ישׂראל? צי האָט ער מלחמה אויף זיי מלחמה געהאַלטן? 26 אַז ישׂראל איז געזעסן אין חֶשבּוֹן און אין אירע טעכטערשטעט, און אין עֲרוֹער און אין אירע טעכטערשטעט, און אין אַלע שטעט וואָס בײַ די זייטן פון אַרנוֹן, דריי הונדערט יאָר, טאָ פאַר־וואָס האָט איר זיי ניט אָפּגענומען אין יענער צייט? 27 האָב איך דאָך אַקעגן דיר ניט געזינדיקט, און דו טוסט מיט מיר בייז, מלחמה צו האַלטן אויף מיר. זאָל גאָט דער משפּטער משפּטן הײַנט צווישן די קינדער פון ישׂראל און צווישן די קינדער פון עַמוֹן.

28 אָבער דער מלך פון די קינדער פון עַמוֹן האָט ניט צוגעהערט צו די ווערטער פון יִפתָּחן, וואָס ער האָט צו אים געשיקט. 29 און אַ גייסט פון גאָט איז געווען אויף יִפתָּחן, און ער איז דורכגעגאַנגען גִלעָד און מנשה, און דורכגעגאַנגען מִצפֵּה־גִלעָד, און פון מִצפֵּה־גִלעָד איז ער אַריבער צו די קינדער פון עַמוֹן.

30 און יִפתָּח האָט אַ נדר געטאָן צו גאָט, און האָט געזאָגט: אויב געבן וועסטו געבן די קינדער פון עַמוֹן אין מיין האַנט, 31 איז, דער אַרויסגייער וואָס וועט אַרויסגיין פון די טירן פון מיין הויז מיר אַנטקעגן, ווען איך קער זיך אום בשלום פון די קינדער פון עַמוֹן, זאָל געהערן צו גאָט, און איך וועל אים אויפבּרענגען פאַר אַ בראַנדאָפּפער.

32 און יִפתָּח איז אַריבער צו די קינדער פון עַמוֹן, מלחמה צו האַלטן מיט זיי, און גאָט האָט זיי געגעבן אין זיין האַנט. 33 און ער האָט זיי געשלאָגן פון עֲרוֹער און ביז דו קומסט קיין מִנִית, צוואַנציק שטעט, און ביז אָבֵל־כְּרָמִים, זייער אַ גרויסן שלאַק. און די קינדער פון עַמוֹן זיינען אונטערטעניק געוואָרן פאַר די קינדער פון ישׂראל.

34 און ווי יִפתָּח איז אָנגעקומען קיין מִצפָּה צו זיין הויז, ערשט זיין טאָכטער גייט אַרויס אים אַנטקעגן מיט פּויקן און מיט טענץ; און זי איז געווען בלויז אַן איינאיינציקע, ער האָט אַחוץ איר ניט געהאַט קיין זון און קיין טאָכטער. 35 און עס איז געווען, ווי ער האָט זי דערזען, אַזוי האָט ער צעריסן זיינע קליידער, און האָט געזאָגט: ווי מיין טאָכטער, בייגן אַנידער־געבויגן האָסטו מיך, און דו ביסט פון מיינע פאַראומגליקער געוואָרן; וואָרום איך האָב געעפנט מיין מויל צו גאָט, און קען ניט צוריקציען. 36 האָט זי צו אים געזאָגט: פאָטער מיינער, האָסט געעפנט דיין מויל צו גאָט; טו צו מיר, אַזוי ווי עס איז אַרויס פון דיין מויל, נאָכדעם אַז גאָט האָט דיר געגעבן אַ נקמה אָן דיינע פיינט, אָן די קינדער פון עַמוֹן. 37 און זי האָט געזאָגט צו איר פאָטער: זאָל מיר געטאָן ווערן די דאָזיקע זאַך: לאָז מיך אָפּ אויף צוויי חדשים; און איך וועל גיין און וועל נידערן אויף די בערג, און וועל וויינען אויף מיין יונגפרוישאַפט, איך און מיינע חברטעס. 38 האָט ער געזאָגט: גיי.

וַיְשַׁלַּח אוֹתָהּ שְׁנֵי חֳדָשִׁים וַתֵּלֶךְ הִיא וְרֵעוֹתֶיהָ וַתֵּבְךְּ
לט עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ ׀ שְׁנַיִם חֳדָשִׁים
וַתָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא
מ לֹא־יָדְעָה אִישׁ וַתְּהִי־חֹק בְּיִשְׂרָאֵל׃ מִיָּמִים ׀ יָמִימָה
תֵּלַכְנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת
יָמִים בַּשָּׁנָה׃

יב

א וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח מַדּוּעַ ׀
עָבַרְתָּ ׀ לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ לָלֶכֶת עִמָּךְ
ב בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף עָלֶיךָ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב
הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי־עַמּוֹן מְאֹד וָאֶזְעַק אֶתְכֶם וְלֹא־הוֹשַׁעְתֶּם
ג אוֹתִי מִיָּדָם׃ וָאֶרְאֶה כִּי־אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂימָה נַפְשִׁי
בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָה
ד עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם בִּי׃ וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח אֶת־
כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־
אֶפְרַיִם כִּי אָמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם
ה בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה׃ וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְאֶפְרָיִם
וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אֶעֱבֹרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־
ו גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אַתָּה וַיֹּאמֶר ׀ לֹא׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא
שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ
וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא מֵאֶפְרַיִם
ז אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף׃ וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ
שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִלְעָד׃
ח ט וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃ וַיְהִי־לוֹ
שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים
בָּנוֹת הֵבִיא לְבָנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע
י יא שָׁנִים׃ וַיָּמָת אִבְצָן וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו

יב, ב׳ ס״ח ואצעק   ג׳ ואשימה כתיב וקרי

און ער האָט זי אַוועקגעשיקט אויף צוויי חדשים. און זי איז געגאַנגען, זי און אירע חברטעס, און זי האָט געוויינט אויף איר יונגפרוישאַפט, אויף די בערג. [39] און עס איז געווען צום סוף פון צוויי חדשים, האָט זי זיך אומגעקערט צו איר פאָטער, און ער האָט געטאָן צו איר זיין נדר וואָס ער האָט אַ נדר געטאָן. און זי האָט פון קיין מאַן ניט געוווּסט.

און עס איז געוואָרן אַ מנהג אין ישראל: [40] פון יאָר צו יאָר גייען די טעכטער פון ישראל קלאָגן אויף דער טאָכטער פון יִפתּח דעם גִלעָדער פיר טעג אין יאָר.

יב

[1] און די מענער פון אפרים האָבן זיך אַיינגעזאַמלט, און זיי זיינען אַריבער קיין צפון, און האָבן געזאָגט צו יִפתּחן: פאַרוואָס ביסטו אַריבערגעגאַנגען מלחמה צו האַלטן מיט די קינדער פון עַמון, און אונדז האָסטו ניט גערופן צו גיין מיט דיר? דיין הויז וועלן מיר פאַרברענען איבער דיר אין פייער. [2] האָט יִפתּח צו זיי געזאָגט: אין גרויס שטרייט בין איך געווען, איך און מיין פאָלק, מיט די קינדער פון עַמון, און איך האָב אַייך גערופן, און איר האָט מיך ניט געהאָלפן פון זייער האַנט. [3] האָב איך געזען אַז איר העלפט ניט, און איך האָב גענומען מיין לעבן אין מיין האַנט, און בין אַריבער צו די קינדער פון עַמון, און גאָט האָט זיי געגעבן אין מיין האַנט; און פאַרוואָס זייט איר אַרויפגעקומען צו מיר היינטיקן טאָג מלחמה צו האַלטן מיט מיר?

[4] און יִפתּח האָט אַיינגעזאַמלט אַלע מענער פון גִלעָד, און האָט מלחמה געהאַלטן מיט אפרים, און די מענער פון גִלעָד האָבן געשלאָגן אפרים, ווייל זיי האָבן געזאָגט: אויסוואורפן פון אפרים זייט איר, גִלעָד, צווישן אפרים, צווישן מנשה. [5] און גִלעָד האָט פאַרכאַפּט די איבערפאָרן פון יַרדן פאַר אפרים, און עס איז געווען, אַז אַן אַנטרונענער פון אפרים האָט געזאָגט: איך וויל אַריבערגיין, אַזוי האָבן די מענער פון גִלעָד צו אים געזאָגט: ביסטו אַן אפרַיִמער? און אַז ער האָט געזאָגט: ניין, [6] האָבן זיי צו אים געזאָגט: זאָג אַקאָרשט שִבּולֶת[א], און אַז ער האָט געזאָגט סִבּולֶת, ווייל ער האָט ניט געקענט אַרויסרעדן ריכטיק, אַזוי האָבן זיי אים אָנגענומען און אים געשאָכטן ביי די איבערפאָרן פון יַרדן. און עס זיינען געפאַלן אין יענער צייט פון אפרים צוויי און פערציק טויזנט.

[7] און יִפתּח האָט געמשפּט ישראל זעקס יאָר. און יִפתּח דער גִלעָדער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין [איינער פון] די שטעט פון גִלעָד.

[8] און נאָך אים האָט געמשפּט ישראל אִבצָן פון בֵּית־לֶחֶם. [9] און ער האָט געהאַט דרייסיק זין; און דרייסיק טעכטער האָט ער אויסגעגעבן, און דרייסיק טעכטער האָט ער אַריינגענומען פאַר זיינע זין פון דערויסן. און ער האָט געמשפּט ישראל זיבן יאָר. [10] און אִבצָן איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין בֵּית־לֶחֶם.

[11] און נאָך אים האָט געמשפּט ישראל אֵילון דער זבולונער. און ער האָט געמשפּט ישראל צען יאָר. [12] און אֵילון דער זבולונער איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין אַיָלון אין לאַנד זבולון.

[א] שטראָם.

אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר
שָׁנִים׃ וַיָּמָת אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃ יב
וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי׃ יג
וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים רֹכְבִים עַל־ יד
שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ וַיָּמָת טו
עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם
בְּהַר הָעֲמָלֵקִי׃

יג

וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה א
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ *וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה ב
מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃
וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־ ג
עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית וְיָלַדְתְּ בֵּן׃ וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא ד
וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵא׃ כִּי הִנָּךְ ה
הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ כִּי־נְזִיר
אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבָּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישָׁהּ ו
לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה מַלְאַךְ
הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שְׁאִלְתִּיהוּ אֵי־מִזֶּה הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ
לֹא־הִגִּיד לִי׃ וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְעַתָּה אַל־ ז
תִּשְׁתִּי ׀ יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טֻמְאָה כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים
יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ וַיֶּעְתַּר מָנוֹחַ אֶל־ ח
יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ יָבוֹא־
נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר הַיּוּלָּד׃ וַיִּשְׁמַע ט
הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מָנוֹחַ וַיָּבֹא מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים עוֹד אֶל־
הָאִשָּׁה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ׃
וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה י

יג,ב׳ הפטרת נשא ת׳ מלא ו׳ שורק ת׳ קבוץ

[13] און נאָך אים האָט געמשפּט ישׂראל עַבדון דער זון פֿון הִלֵּל פֿון פִּרעָתון. [14] און ער האָט געהאַט פֿערציק זין און דרײַסיק אייניקלעך, וואָס זײַנען געריטן אויף זיבעציק יונגע אײזלען. און ער האָט געמשפּט ישׂראל אַכט יאָר. [15] און עַבדון דער זון פֿון הִלֵּל פֿון פִּרעָתון איז געשטאָרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין פִּרעָתון אין לאַנד אפֿרים, אויפֿן באַרג פֿון עַמָלֵק.

יג

[1] און די קינדער פֿון ישׂראל האָבן ווידער געטאָן וואָס איז שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט, און גאָט האָט זיי געגעבן אין דער האַנט פֿון די פְּלִשתּים פֿערציק יאָר.

[2] און עס איז געווען אַ מאַן פֿון צָרעָה, פֿון דער משפּחה פֿון דָן, וואָס זײַן נאָמען איז געווען מָנוחַ; און זײַן ווײַב איז געווען אַן עקרה, און האָט ניט געבאָרן. [3] האָט אַ מלאך פֿון גאָט זיך באַוויזן צו דער פֿרוי, און האָט צו איר געזאָגט: זע נאָר, דו ביסט אַן עקרה, און האָסט ניט געבאָרן; אָבער וועסט טראָגעדיק ווערן, און וועסט געבערן אַ זון. [4] און אַצונד, היט זיך אַקאָרשט, און זאָלסט ניט טרינקען ווײַן אָדער שטאַרק געטראַנק, און ניט עסן קיין אומרייַנס. [5] וואָרום זע, דו ווערסט טראָגעדיק, און געבערסט אַ זון; און אַ שערמעסער זאָל ניט אַרויפֿגיין אויף זײַן קאָפּ, וואָרום אַ נזיר פֿון גאָט זאָל דער ייִנגל זײַן פֿון מוטערלײַב אָן; און ער וועט אָנהייבן העלפֿן ישׂראל פֿון דער האַנט פֿון די פְּלִשתּים.

[6] און די פֿרוי איז געקומען, און האָט געזאָגט צו איר מאַן, אַזוי צו זאָגן: אַ געטלעכער מאַן איז געקומען צו מיר, און זײַן אויסזען איז געווען אַזוי ווי דאָס אויסזען פֿון אַ מלאך פֿון גאָט, מוראדיק זייער; און ניט איך האָב אים געפֿרעגט פֿון וואַנען ער איז, און ניט ער האָט מיר געזאָגט זײַן נאָמען. [7] אָבער ער האָט צו מיר געזאָגט: זע, דו ווערסט טראָגעדיק, און געבערסט אַ זון; און אַצונד, זאָלסטו ניט טרינקען ווײַן אָדער שטאַרק געטראַנק, און ניט עסן קיין אומרייַנקייט, וואָרום אַ נזיר פֿון גאָט זאָל דער ייִנגל זײַן פֿון מוטערלײַב אָן ביז דעם טאָג פֿון זײַן טויט.

[8] האָט מָנוחַ מתפּלל געווען צו גאָט, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, זאָל דער געטלעכער מאַן, וואָס דו האָסט געשיקט, ווידער קומען צו אונדז, און אונדז לערנען וואָס מיר זאָלן טאָן צו דעם ייִנגל וואָס וועט געבאָרן ווערן.

[9] און גאָט האָט צוגעהערט צו דעם קָול פֿון מָנוחַ, און דער מלאך פֿון גאָט איז ווידער געקומען צו דער פֿרוי, ווען זי איז געזעסן אין פֿעלד; און מָנוחַ איר מאַן איז ניט געווען לעבן איר. [10] האָט די פֿרוי געאײַלט און איז געלאָפֿן, און האָט

יא נַּרְאָה אֵלַי הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם אֵלָי׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ
אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה הָאִישׁ
יב אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה
יג יָבֹא דְבָרֶיךָ מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ׃ וַיֹּאמֶר
מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־הָאִשָּׁה
יד תִּשָּׁמֵר׃ מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר
אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה אַל־תֹּאכַל כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ
טו תִּשְׁמֹר׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ
טז וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים׃ וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ
אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה
יז תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ וַיֹּאמֶר
מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דְבָרְךָ וְכִבַּדְנוּךָ׃
יח וַיֹּאמֶר לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא פֶלִאי׃
יט וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצּוּר
כ לַיהוָה וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים׃ וַיְהִי בַעֲלוֹת
הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב
הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃
כא וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ
כב אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־
כג אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ
לוּ חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ עֹלָה וּמִנְחָה
כד וְלֹא הֶרְאָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְכָעֵת לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת׃ וַתֵּלֶד
הָאִשָּׁה בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר וַיְבָרְכֵהוּ
כה יְהוָה׃ וַתָּחֶל רוּחַ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן בֵּין צָרְעָה
וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל׃ *

יד

א וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה מִבְּנוֹת

יג, יב׳ סבירין יבאו   יז׳ יתיר י   יח׳ יתיר א   כה׳ ע״כ

דערציילט איר מאַן, און האָט צו אים געזאָגט: אָן האָט זיך באַוויזן צו מיר דער מאַן וואָס איז געקומען צו מיר אין יענעם טאָג. [11] איז מָנוֹחַ אויפגעשטאַנען, און איז געגאַנגען נאָך זיין ווייב, און ער איז געקומען צו דעם מאַן, און האָט צו אים געזאָגט: ביסט דו דער מאַן וואָס האָט גערעדט צו דער פרוי? האָט ער געזאָגט: איך. [12] האָט מָנוֹחַ געזאָגט: אַצונד אַז דיין וואָרט וועט אָנקומען, וואָס זאָל זיין דער שטייגער מיטן יינגל, און וואָס טאָן צו אים? [13] האָט דער מלאך פון גאָט געזאָגט צו מָנוֹחַן: פון אַלץ וואָס איך האָב אָנגעזאָגט דער פרוי, זאָל זי זיך היטן. [14] פון אַלץ וואָס קומט אַרויס פון ווייַנשטאָק, זאָל זי ניט עסן, און ווייַן און שטאַרק געטראַנק זאָל זי ניט טרינקען, און קיין אומריינקייט זאָל זי ניט עסן; אַלץ וואָס איך האָב איר באַפוילן זאָל זי אָפּהיטן.

[15] האָט מָנוֹחַ געזאָגט צו דעם מלאך פון גאָט: לאָמיר, איך בעט דיך, דיך פאַרהאַלטן, און מיר וועלן מאַכן פאַר דיר אַ ציגנבעקל. [16] האָט דער מלאך פון גאָט געזאָגט צו מָנוֹחַן: אַפילו דו וועסט מיך פאַרהאַלטן, וועל איך ניט עסן פון דיין שפייז; אויב אָבער דו ווילסט מאַכן אַ בראַנדאָפּפער, זאָלסטו עס אויפברענגען צו גאָט. וואָרום מָנוֹחַ האָט ניט געוווּסט אַז דאָס איז אַ מלאך פון גאָט. [17] און מָנוֹחַ האָט געזאָגט צו דעם מלאך פון גאָט: וואָס איז דיין נאָמען, כּדי אַז דיין וואָרט וועט אָנקומען, זאָלן מיר דיר אָנטאָן כּבוד. [18] האָט דער מלאך פון גאָט צו אים געזאָגט: נאָך וואָס דען פרעגסטו אויף מיין נאָמען, אַז ער איז פאַרהוילן? [19] האָט מָנוֹחַ גענומען דאָס ציגנבעקל און דאָס שפּייזאָפּפער, און האָט אויפגעבראַכט אויף דעם פעלז פאַר גאָט; און דער [מלאך] האָט געטאָן וווּנדערלעך, און מָנוֹחַ און זיין ווייב האָבן צוגעזען. [20] וואָרום עס איז געווען, ווי די פלאַם איז אויפגעגאַנגען פון מזבח צום הימל, אַזוי איז דער מלאך פון גאָט אויפגעגאַנגען מיט דער פלאַם פון מזבח. און מָנוֹחַ און זיין ווייב האָבן געזען, און זיי זיינען געפאַלן אויף זייער פּנים צו דער ערד.

[21] און דער מלאך פון גאָט האָט זיך מער ניט באַוויזן צו מָנוֹחַן און צו זיין ווייב. דענסמאָל האָט מָנוֹחַ געוווּסט אַז דאָס איז געווען אַ מלאך פון גאָט. [22] און מָנוֹחַ האָט געזאָגט צו זיין ווייב: שטאַרבן וועלן מיר שטאַרבן, וואָרום גאָט האָבן מיר געזען. [23] האָט זיין ווייב צו אים געזאָגט: אַז גאָט וואָלט אונדז געוואָלט טייטן, וואָלט ער ניט אָנגענומען פון אונדזער האַנט אַ בראַנדאָפּפער און אַ שפּייזאָפּפער, און וואָלט אונדז ניט באַוויזן דאָס אַלץ, און וואָלט אונדז אַצונד ניט אָנגעזאָגט אַזוי־וואָס.

[24] און די פרוי האָט געבאָרן אַ זון, און זי האָט גערופן זיין נאָמען שִׁמְשׁוֹן. און דער יינגל איז געוואַקסן, און גאָט האָט אים געבענטשט. [25] און דער גייסט פון גאָט האָט אָנגעהויבן צו שלאָגן אין אים, אין מַחֲנֵה־דָן, צווישן צָרְעָה און צווישן אֶשְׁתָּאוֹל.

יד

[1] און שִׁמְשׁוֹן האָט געניִדערט קיין תִּמְנָה, און האָט געזען אַ ווייבספאַרשוין אין תִּמְנָה פון די טעכטער

פְּלִשְׁתִּים: וַיַּעַל וַיַּגֵּד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי ב
בְתִמְנָתָה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה קְחוּ־אוֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה:
וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ הַאֵין בִּבְנוֹת אַחֶיךָ וּבְכָל־עַמִּי אִשָּׁה ג
כִּי־אַתָּה הוֹלֵךְ לָקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא יָשְׁרָה בְעֵינָי:
וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה הִיא כִּי־תֹאֲנָה הוּא־מְבַקֵּשׁ ד
מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִיא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל:
וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן וְאָבִיו וְאִמּוֹ תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה ה
וְהִנֵּה כְּפִיר אֲרָיוֹת שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ: וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ ו
יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה ז
וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן: וַיָּשָׁב מִיָּמִים לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת ח
אֵת מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת דְּבוֹרִים בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה
וּדְבָשׁ: וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־ ט
אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי
מִגְּוִיַּת הָאַרְיֵה רָדָה הַדְּבָשׁ: וַיֵּרֶד אָבִיהוּ אֶל־הָאִשָּׁה י
וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן מִשְׁתֶּה כִּי כֵּן יַעֲשׂוּ הַבַּחוּרִים: וַיְהִי יא
כִּרְאוֹתָם אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מֵרֵעִים וַיִּהְיוּ אִתּוֹ: וַיֹּאמֶר יב
לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה אִם־הַגֵּד תַּגִּידוּ
אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וּמְצָאתֶם וְנָתַתִּי לָכֶם
שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפֹת בְּגָדִים: וְאִם־לֹא תוּכְלוּ יג
לְהַגִּיד לִי וּנְתַתֶּם אַתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים
חֲלִיפוֹת בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חוּדָה חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה:
וַיֹּאמֶר לָהֶם מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעַז יָצָא מָתוֹק וְלֹא יד
יָכְלוּ לְהַגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן פַּתִּי אֶת־אִישֵׁךְ וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־ טו
הַחִידָה פֶּן־נִשְׂרֹף אוֹתָךְ וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ הַלְיָרְשֵׁנוּ
קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא: וַתֵּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר טז

ג׳ סבירין ויאמרו

פון די פלשתים. [2] און ער איז אַרויפגעקומען, און האָט דערציילט זיין פאָטער און זיין מוטער, און האָט געזאָגט: איך האָב געזען אַ ווייבספּאַרשוין אין תִמנָה פון די טעכטער פון די פלשתים, און אַצונד נעמט זי מיר פאַר אַ ווייב. [3] האָט צו אים געזאָגט זיין פאָטער און זיין מוטער: איז ניטאָ צווישן די טעכטער פון דיינע ברידער און צווישן מיין גאַנצן פאָלק אַ ווייבספּאַרשוין, אַז דו גייסט נעמען אַ ווייב פון די אומבאַשניטענע פלשתים? האָט שמשון געזאָגט צו זיין פאָטער: נעם זי מיר, וואָרום זי איז ווילגעפעלן אין מיינע אויגן. [4] און זיין פאָטער און זיין מוטער האָבן ניט געוווּסט אַז דאָס איז פון גאָט, אַז דאָס זוכט ער אַן אויסרעד אויף די פלשתים. און אין יענער צייט האָבן די פלשתים געוועלטיקט איבער ישראל.

[5] האָט שמשון אַראָפּגענידערט מיט זיין פאָטער און זיין מוטער קיין תִמנָה. און זיי זיינען געקומען ביז די וויינגערטנער פון תִמנָה, ערשט אַ יונגער לייב ברילט אַקעגן אים. [6] איז געקומען אויף אים אַ גייסט פון גאָט, און ער האָט אים צעריסן, אַזוי ווי מע צערייסט אַ ציקעלע; און קיין זאַך איז ניט געווען אין זיין האַנט. און ער האָט ניט דערציילט זיין פאָטער און זיין מוטער וואָס ער האָט געטאָן. [7] און ער האָט אַראָפּגענידערט, און האָט גערעדט צו דער ווייבספּאַרשוין, און זי איז ווילגעפעלן אין שמשונס אויגן.

[8] און אין טעג אַרום איז ער צוריקגעקומען זי צו נעמען, און ער האָט פאַרקערט צו זען די נבֵלה פון דעם לייב, ערשט אין דעם לייַב פון לייב איז אַ ראָי בינען און האָניק. [9] האָט ער עס אַרויסגעשאַרט אין זיינע האַנטפלעכן, און איז געגאַנגען און גייענדיק געגעסן. און ער איז געקומען צו זיין פאָטער און צו זיין מוטער, און האָט זיי געגעבן, און זיי האָבן געגעסן. און ער האָט זיי ניט דערציילט אַז פון דעם לייַבס לייב האָט ער אַרויסגעשאַרט דעם האָניק.

[10] און זיין פאָטער האָט אַראָפּגענידערט צו דער ווייבספּאַרשוין. און שמשון האָט דאָרטן געמאַכט אַ מאָלצייט; וואָרום אַזוי פלעגן טאָן די בחורים. [11] און עס איז געווען, ווי זיי האָבן אים געזען, אַזוי האָבן זיי געבראַכט דרייסיק חברים, און זיי זיינען געווען מיט אים. [12] האָט שמשון צו זיי געזאָגט: לאָמיך אַקאָרשט אייך ראָטן אַ רעטעניש; אויב זאָגן וועט איר עס מיר זאָגן אין די זיבן טעג פון דעם מאָלצייט, און וועט טרעפן, וועל איך אייך געבן דרייסיק ליינענע טיכער און דרייסיק גאַנג קליידער. [13] אויב אָבער איר וועט מיר ניט קענען זאָגן, זאָלט איר מיר געבן דרייסיק ליינענע טיכער און דרייסיק גאַנג קליידער. האָבן זיי צו אים געזאָגט: ראָט דיין רעטעניש, און לאָמיר זי הערן. [14] האָט ער צו זיי געזאָגט:

פון עסער איז אַרויס אַן עסן,

און פון שטאַרקן איז אַרויס אַ זיסער.

האָבן זיי דריי טעג ניט געקענט זאָגן די רעטעניש. [15] און עס איז געווען אויפן זיבעטן טאָג, האָבן זיי געזאָגט צו שמשונס ווייב: רעד איבער דיין מאַן ער זאָל אונדז אויסזאָגן די רעטעניש, אַניט וועלן מיר פאַרברענען דיך און דיין פאָטערס הויז אין פייער. האָט איר אונדז גערופן כּדי אונדז צו ירשען? צי ניין? [16] האָט שמשונס ווייב געוויינט פאַר אים, און האָט

רק־שנאתני ולא אהבתני החידה חדת לבני עמי ולי
לא הגדתה ויאמר לה הנה לאבי ולאמי לא הגדתי ולך
יז אגיד׃ ותבך עליו שבעת הימים אשר־היה להם המשתה
ויהי ׀ ביום השביעי ויגד־לה כי הציקתהו ותגד החידה
יח לבני עמה׃ ויאמרו לו אנשי העיר ביום השביעי בטרם
יבא החרסה מה־מתוק מדבש ומה עז מארי ויאמר להם
יט לולא חרשתם בעגלתי לא מצאתם חידתי׃ ותצלח עליו
רוח יהוה וירד אשקלון ויך מהם ׀ שלשים איש ויקח
את־חליצותם ויתן החליפות למגידי החידה ויחר אפו ויעל
כ בית אביהו׃ ותהי אשת שמשון למרעהו אשר רעה לו׃

טו

א ויהי מימים בימי קציר־חטים ויפקד שמשון את־אשתו
בגדי עזים ויאמר אבאה אל־אשתי החדרה ולא־נתנו
ב אביה לבוא׃ ויאמר אביה אמר אמרתי כי־שנא שנאתה
ואתננה למרעך הלא אחותה הקטנה טובה ממנה תהי־
ג נא לך תחתיה׃ ויאמר להם שמשון נקיתי הפעם
ד מפלשתים כי־עשה אני עמם רעה׃ וילך שמשון וילכד
שלש־מאות שועלים ויקח לפדים ויפן זנב אל־זנב וישם
ה לפיד אחד בין־שני הזנבות בתוך׃ ויבער־אש בלפידים
וישלח בקמות פלשתים ויבער מגדיש ועד־קמה ועד־
ו כרם זית׃ ויאמרו פלשתים מי עשה זאת ויאמרו שמשון
חתן התמני כי לקח את־אשתו ויתנה למרעהו ויעלו
ז פלשתים וישרפו אותה ואת־אביה באש׃ ויאמר להם
שמשון אם־תעשון כזאת כי אם־נקמתי בכם ואחר
ח אחדל׃ ויך אותם שוק על־ירך מכה גדולה וירד וישב
ט בסעיף סלע עיטם׃ ויעלו פלשתים ויחנו ביהודה
י וינטשו בלחי׃ ויאמרו איש יהודה למה עליתם עלינו

יד, טז׳ קמץ בזק   טו, ו׳ נ״א ואת־בית אביה   ח׳ כ״א וילך

געזאָגט: סיידן האָסט מיך פיינט און ניט ליב. האָסט די רעטעניש געראָטן צו די קינדער פון מיין פאָלק, און מיר האָסטו ניט אויסגעזאָגט. האָט ער צו איר געזאָגט: זע, מיין טאַטן און מיין מאַמען האָב איך ניט אויסגעזאָגט, און דיר זאָל איך אויסזאָגן? [17] האָט זי געוויינט פאַר אים די זיבן טעג וואָס ביי זיי איז געווען דער מאָלצייט. און עס איז געווען אויפן זיבעטן טאָג, האָט ער איר אויסגעזאָגט, ווייל זי האָט אים צוגעדריקט; און זי האָט אויסגעזאָגט די רעטעניש צו די קינדער פון איר פאָלק. [18] און די מענטשן פון שטאָט האָבן געזאָגט צו אים אויפן זיבעטן טאָג, איידער די זון איז אונטערגעגאַנגען:

וואָס איז זיסער פון האָניק?
און וואָס איז שטאַרקער פון אַ לייב?

האָט ער צו זיי געזאָגט:

ווען איר וואָלט מיט מיין קאַלב ניט געאַקערט,
וואָלט איר מיין רעטעניש ניט געטראָפן.

[19] און אַ גייסט פון גאָט איז געקומען אויף אים, און ער האָט אַראָפּגענידערט קיין אַשקלון, און האָט געשלאָגן פון זיי דרייסיק מאַן, און צוגענומען זייער אויסטו; און ער האָט אָפּגעגעבן די גאַנצע קליידער צו די וואָס האָבן געזאָגט די רעטעניש; און זיין צאָרן האָט געגרימט, און ער איז אַרויפגעגאַנגען צו זיין פאָטערס הויז. [20] און שמשונס ווייב איז געוואָרן זיינעם אַ חברס, וועמען ער האָט צוגעחברט צו זיך.

טו

[1] און עס איז געווען אין טעג אַרום, אין די טעג פון ווייצשניט, האָט שמשון באַזוכט זיין ווייב מיט אַ ציגנבעקל, און ער האָט געזאָגט: לאָמיך אַריינגיין צו מיין ווייב אין קאַמער. אָבער איר פאָטער האָט אים ניט געלאָזט אַריינגיין. [2] און איר פאָטער האָט געזאָגט: קלערן האָב איך געקלערט, אַז דו האָסט זי זיכער פיינט געקראָגן, און איך האָב זי אַוועקגעגעבן צו דיין חבר. איז ניט איר יינגערע שוועסטער שענער פון איר? זאָל זי, איך בעט דיך, דיר זיין אָנשטאָט יענער. [3] האָט שמשון צו זיי געזאָגט: דאָס מאָל בין איך ריין קעגן די פלשתים, אויב איך טו מיט זיי בייז.

[4] און שמשון איז געגאַנגען, און האָט געכאַפּט דריי הונדערט פיקס, און ער האָט גענומען בראַנדהעלצער, און האָט צוגעקערט אַן עק צו אַן עק, און אַריינגעטאָן אַ בראַנדהאָלץ צווישן צוויי עקן, אין מיטן. [5] און ער האָט אָנגעצונדן אַ פייער אין די בראַנדהעלצער, און האָט זיי אַוועקגעלאָזט אין די שטייעדיקע תבואות פון די פלשתים; און ער האָט פאַרברענט פון אַ סטויג ביז שטייעדיקער תבואה און ביז אַן איילבערטגאָרטן.

[6] האָבן די פלשתים געזאָגט: ווער האָט דאָס געטאָן? האָט מען געזאָגט: שמשון דער איידים פון דעם תמנהער, ווייל ער האָט גענומען זיין ווייב, און זי אַוועקגעגעבן צו זיין חבר. זיינען אַרויפגעגאַנגען די פלשתים, און האָבן פאַרברענט זי און איר פאָטער אין פייער.

[7] האָט שמשון צו זיי געזאָגט: אויב איר טוט אַזוי־וואָס, מוז איך ניט אַנדערש זיך נוקם זיין אָן אייך, און דערנאָך וועל איך אויפהערן. [8] און ער האָט זיי געשלאָגן רוק און לענד, אַ גרויסן שלאַק. און ער האָט אַראָפּגענידערט, און איז געזעסן אין דעם שפּאַלט פון פעלז עיטם.

[9] זיינען אַרויפגעגאַנגען די פלשתים, און האָבן געלאַגערט אין יהודה, און זיי האָבן זיך צעשפּרייט אין לחי. [10] האָבן די מענער פון יהודה געזאָגט: פאַרוואָס זייט איר אַרויפגעקומען אויף אונדז? האָבן זיי געזאָגט:

וַיֹּאמְרוּ לֶאֱסוֹר אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה לָנוּ׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף יא
סֶלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ
פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאֱסָרְךָ יָרַדְנוּ לְתִתְּךָ יב
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן
בִּי אַתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לֹא כִּי־אָסֹר נֶאֱסָרְךָ וּנְתַנּוּךָ יג
בְיָדָם וְהָמֵת לֹא נְמִיתֶךָ וַיַּאַסְרֻהוּ בִּשְׁנַיִם עֲבֹתִים חֲדָשִׁים
וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסָּלַע׃ הוּא־בָא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ יד
לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר
עַל־זְרוֹעוֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ וַיִּמַּסּוּ אֱסוּרָיו
מֵעַל יָדָיו׃ וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר טְרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ טו
וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר טז
חֲמֹרָתָיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ יז
לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת
לֶחִי׃ וַיִּצְמָא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ יח
בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה אָמוּת
בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד הָעֲרֵלִים׃ וַיִּבְקַע אֱלֹהִים אֶת־ יט
הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב
רוּחוֹ וַיֶּחִי עַל־כֵּן ׀ קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלֶּחִי
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים כ
עֶשְׂרִים שָׁנָה׃

טז

וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ א
לָעַזָּתִים ׀ לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָל־ ב
הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר
הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם ׀ ג
בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת

טו, יד׳ ס״א הא׳ בחטף סגל

צו בינדן שמשונען זיינען מיר אַרויפגעקומען; צו טאָן צו אים, אַזוי ווי ער האָט געטאָן צו אונדז.

11 האָבן אַראָפּגענידערט דריי טויזנט מאַן פון יהודה צו דעם שפּאַלט פון פעלז עֵיטָם, און זיי האָבן געזאָגט צו שמשונען: ווייסטו דען ניט אַז די פּלשתּים געוועלטיקן איבער אונדז? היינט וואָס האָסטו אונדז דאָ אָפּגעטאָן? האָט ער צו זיי געזאָגט: ווי זיי האָבן געטאָן צו מיר, אַזוי האָב איך געטאָן צו זיי. 12 האָבן זיי צו אים געזאָגט: מיר האָבן אַראָפּגענידערט דיך צו בינדן, כּדי דיך איבערצוגעבן אין דער האַנט פון די פּלשתּים. האָט שמשון צו זיי געזאָגט: שווערט מיר, אַז איר אַליין וועט ניט אָנפּאַלן אויף מיר. 13 האָבן זיי צו אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: ניין, בלויז בינדן וועלן מיר דיך בינדן און דיך איבערגעבן אין זייער האַנט, אָבער טייטן וועלן מיר דיך ניט טייטן. און זיי האָבן אים געבונדן מיט צוויי נייע שטריק, און האָבן אים אַרויפגעבראַכט פון דעם פעלז.

14 ווי ער איז געקומען ביז לֶחִי, אַזוי האָבן די פּלשתּים געשאַלט אים אַנטקעגן; און אַ גייסט פון גאָט איז געקומען אויף אים, און די שטריק אויף זיינע אָרעמס זיינען געוואָרן אַזוי ווי פלאַקס וואָס איז אָנגעברענט געוואָרן פון פייער, און זיינע בינדשטריק זיינען צעקראָכן פון זיינע הענט. 15 און ער האָט געפונען אַ פרישע קינבאַק פון אַן אייזל, און האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און זי גענומען, און געשלאָגן מיט איר טויזנט מאַן. 16 און שמשון האָט געזאָגט:

מיט דער קינבאַק פון אַן אייזל
הויפנס אויף הויפנס[א],
מיט דער קינבאַק פון אַן אייזל
האָב איך געשלאָגן טויזנט מאַן.

17 און עס איז געווען, ווי ער האָט געענדיקט רעדן, אַזוי האָט ער אַוועקגעוואָרפן די קינבאַק פון זיין האַנט; און מע האָט גערופן יענעם אָרט רָמַת־לֶחִי[ב].

18 און ער איז געוואָרן זייער דאָרשטיק, און ער האָט גערופן צו גאָט, און האָט געזאָגט: דו האָסט געגעבן דורך דער האַנט פון דיין קנעכט די דאָזיקע גרויסע ישועה, און אַצונד וועל איך שטאַרבן פון דאָרשט, און וועל אַריינפאַלן אין דער האַנט פון די אומבאַשניטענע. 19 האָט גאָט אויפגעשפּאָלטן דעם אויסגעהוילטן אָרט וואָס אין לֶחִי, און עס איז אַרויס פון אים וואַסער; און ער האָט געטרונקען, און האָט אָפּגעכאַפּט דעם אָטעם, און אָפּגעלעבט. דרום האָט מען גערופן זיין נאָמען עֵין־הַקּוֹרֵא[ג], וואָס איז אין לֶחִי ביז אויף היינטיקן טאָג.

20 און ער האָט געמשפּט ישׂראל אין די טעג פון די פּלשתּים צוואַנציק יאָר.

טז

1 און שמשון איז געגאַנגען קיין עַזָה, און האָט דאָרטן געזען אַ פרוי אַ זונה, און איז צו איר געקומען. 2 [האָט מען אָנגעזאָגט] די עַזָהער, אַזוי צו זאָגן: שמשון איז געקומען אַהער. האָבן זיי אַרומגערינגלט, און געלויערט אויף אים אַ גאַנצע נאַכט ביים טויער פון שטאָט, און זיי האָבן זיך פאַרטאַיעט אַ גאַנצע נאַכט, אַזוי צו זאָגן: ביזן ליכט פון פרימאָרגן וועלן מיר אים הרגען. 3 און שמשון איז געשלאָפן ביז האַלבע נאַכט, און אין האַלבע נאַכט איז ער אויפגעשטאַנען, און האָט אָנגענומען די טירן פון דעם שטאָטטויער, און די ביידע ביישטידלעך, און

[א] וואָרטשפּיל: בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם. [ב] אַוועקוואַרפונג פון קינבאַק; אָדער: בערגל פון קינבאַק. [ג] קוואַל פון דעם וואָס רופט.

וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ
ד הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב
ה אִשָּׁה בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃ וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹּחוֹ גָדוֹל
וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ וַאֲסַרְנֻהוּ לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתֶּן־לָךְ אִישׁ
ו אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־
ז נָּא לִי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל וּבַמֶּה תֵאָסֵר לְעַנּוֹתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר
ח לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ
ט בָּהֶם׃ וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים
עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יִנָּתֵק פְּתִיל־
י הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא נוֹדַע כֹּחוֹ׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה
אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה
יא הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר
יַאַסְרוּנִי בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה
יב וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים
חֲדָשִׁים וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ
שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃
יג וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר
אֵלַי כְּזָבִים הַגִּידָה לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־
יד תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־הַמַּסָּכֶת׃ וַתִּתְקַע
בַּיָּתֵד וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ
טו וַיִּסַּע אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג וְאֶת־הַמַּסָּכֶת׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ
תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ
טז בִּי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל׃ וַיְהִי כִּי־הֵצִיקָה לּוֹ
בִדְבָרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים וַתְּאַלֲצֵהוּ וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת׃

ה' חתי בפתח   טז' הל רפה

האָט זיי אַרויסגעריסן מיטן ריגל, און אַרויפגעטאָן אויף זיינע אַקסלען, און האָט זיי אַרויפגעטראָגן אויפן שפּיץ פון דעם באַרג וואָס פאַר חֶברון.

4 און עס איז געווען נאָכדעם, האָט ער ליב געקראָגן אַ פרוי אין טאָל שורֵק, וואָס איר נאָמען איז געווען דלילה. 5 זיינען אַרויפגעגאַנגען צו איר די פירשטן פון די פלשתים, און האָבן צו איר געזאָגט: רעד אים איבער, און זע מיט וואָס זיין כּוח איז גרויס, און מיט וואָס מיר קענען אים בייקומען, און אים בינדן כּדי אים צו פייניקן; און מיר וועלן דיר איטלעכער געבן טויזנט מיט הונדערט זילבער־שטיק.

6 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: זאָג מיר, איך בעט דיך, מיט וואָס דיין כּוח איז גרויס, און מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן דיך צו פייניקן. 7 האָט שמשון צו איר געזאָגט: אַז מע זאָל מיך בינדן מיט זיבן פרישע בויגנ־שטריק וואָס זיינען נאָך ניט איינגעטריקנט געוואָרן, וועל איך אָפגעשלאַפט ווערן, און וועל זיין ווי אַ געוויינטלעכער מענטש.

8 האָבן די פירשטן פון די פלשתים איר אַרויפגע־בראַכט זיבן פרישע בויגנשטריק וואָס זיינען נאָך ניט איינ־געטריקנט געוואָרן, און זי האָט אים געבונדן מיט זיי. 9 און לויערער זיינען געזעסן ביי איר אין קאַמער. האָט זי אַ זאָג געטאָן צו אים: פלשתים זיינען אויף דיר, שמשון! האָט ער צעריסן די בויגנשטריק אַזוי ווי עס צערייסט זיך אַ צווערן פון פלאַקסשטרוי, אַז ער דערשמעקט פייער. און זיין כּוח איז ניט דערוווּסט געוואָרן.

10 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: זע, דו האָסט געשפּעט פון מיר, און האָסט מיר געזאָגט ליגנס. אַצונד, זאָג מיר, איך בעט דיך, מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן? 11 האָט ער צו איר געזאָגט: אויב בינדן זאָל מען מיך בינדן מיט נייע שטריק וואָס מיט זיי איז ניט געטאָן געוואָרן קיין אַרבעט, וועל איך אָפגעשלאַפט ווערן, און וועל זיין ווי אַ גע־וויינטלעכער מענטש.

12 האָט דלילה גענומען נייע שטריק, און האָט אים געבונדן מיט זיי, און זי האָט אַ זאָג געטאָן צו אים: פלשתים זיינען אויף דיר, שמשון! און לויערער זיינען געזעסן אין קאַמער. האָט ער זיי צעריסן פון זיינע אָרעמס אַזוי ווי אַ פאָדים.

13 האָט דלילה געזאָגט צו שמשונען: ביז אַהער האָסטו געשפּעט פון מיר, און האָסט מיר געזאָגט ליגנס; זאָג מיר מיט וואָס דו קענסט געבונדן ווערן. האָט ער צו איר געזאָגט: אַז דו וועסט איינוועבן די זיבן פלעכטן פון מיין קאָפּ מיט דעם געוועב.

14 האָט זי זיי באַפעסטיקט מיטן פלעקל, און האָט אַ זאָג געטאָן צו אים: פלשתים זיינען אויף דיר, שמשון! האָט ער זיך אויפגעכאַפּט פון זיין שלאָף, און האָט אַרויסגעריסן דאָס וועבפלעקל און דאָס געוועב.

15 האָט זי צו אים געזאָגט: ווי קענסטו זאָגן: איך האָב דיך ליב, אַז דיין האַרץ איז ניט מיט מיר? שוין דריי מאָל האָסטו געשפּעט פון מיר, און האָסט מיר ניט געזאָגט מיט וואָס דיין כּוח איז גרויס. 16 און עס איז געווען, אַז זי האָט אים צוגעדריקט מיט אירע רייד אַלע טעג, און איז צוגעשטאַנען צו אים ביז זיין זעל איז געוואָרן באַקלעמט צו שטאַרבן.

יז וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא־עָלָה עַל־
רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־גֻּלַּחְתִּי וְסָר
יח מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־הָאָדָם׃ וַתֵּרֶא דְלִילָה
כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וְעָלוּ אֵלֶיהָ
יט סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃ וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל־בִּרְכֶּיהָ
וַתִּקְרָא לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל
כ לְעַנּוֹתוֹ וַיָּסַר כֹּחוֹ מֵעָלָיו׃ וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן
וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא
כא יָדַע כִּי יְהוָה סָר מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ פְלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־
עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן
כב בְּבֵית הָאֲסִירִים׃ וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצַמֵּחַ כַּאֲשֶׁר גֻּלָּח׃
כג וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן
אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֵת שִׁמְשׁוֹן
כד אוֹיְבֵנוּ׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ
נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְיָדֵנוּ אֶת־אוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר
כה הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ׃ וַיְהִי כִּי טוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ
לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֶק־לָנוּ וַיִּקְרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסִירִים
כו וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין הָעַמּוּדִים׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי וְהֵמִשֵׁנִי
אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃
כז וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְשָׁמָּה כֹּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה הָרֹאִים בִּשְׂחוֹק
כח שִׁמְשׁוֹן׃ וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זָכְרֵנִי
נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֱלֹהִים וְאִנָּקְמָה נְקַם־
כט אַחַת מִשְּׁתֵי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּלְפֹּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־שְׁנֵי ׀
עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֵךְ עֲלֵיהֶם אֶחָד

יח׳ לי ק כא׳ האסורים ק כה׳ כטוב ק האסורים ק כו׳ והמשני ק כח׳ דתי רפה

17 האָט ער איר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ, און האָט צו איר געזאָגט: אַ שערמעסער איז ניט אַרויפגעקומען אויף מיין קאָפּ, וואָרום אַ נזיר פון גאָט בין איך פון מיין מוטערס לייב אָן. אַז איך זאָל אָפּגעשאָרן ווערן, וועט זיך אָפּטאָן פון מיר מיין כּוח, און איך וועל אָפּגעשלאַפט ווערן, און וועל זיין אַזוי ווי אַלע מענטשן.

18 האָט דלילה געזען, אַז ער האָט איר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ, און זי האָט געשיקט און גערופן די פירשטן פון די פּלשתּים, אַזוי צו זאָגן: קומט אַרויף דאָס מאָל, וואָרום ער האָט מיר דערציילט זיין גאַנץ האַרץ. זיינען אַרויפגעקומען צו איר די פירשטן פון די פּלשתּים, און זיי האָבן אַרויפגעבראַכט דאָס געלט אין זייער האַנט. 19 און זי האָט אים פאַרשלעפערט אויף אירע קני; און זי האָט צוגערופן אַ מאַן, און געלאָזט אָפּשערן די זיבן פלעכטן פון זיין קאָפּ; און זי האָט אים אָנגעהויבן פּייניקן, און זיין כּוח האָט זיך אָפּגעטאָן פון אים. 20 האָט זי אַ זאָג געטאָן: פּלשתּים זיינען אויף דיר, שמשון! און ער האָט זיך אויפגעכאַפּט פון זיין שלאָף, און האָט געזאָגט: איך וועל אַרויסגיין ווי אַלע מאָל, און וועל מיך פאַנאַנדער־טרייסלען. און ער האָט ניט געוווּסט אַז גאָט האָט זיך אָפּגעטאָן פון אים.

21 און די פּלשתּים האָבן אים גענומען, און האָבן אויסגעשטאָכן זיינע אויגן; און זיי האָבן אים אַראָפּגעבראַכט קיין עזה, און האָבן אים געשמידט אין קופּערנע קייטן; און ער האָט געמאָלן אין דער געפענקעניש. 22 און די האָר פון זיין קאָפּ האָט ווידער אָנגעהויבן וואַקסן נאָכדעם ווי ער איז אָפּגעשאָרן געוואָרן.

23 און די פירשטן פון די פּלשתּים האָבן זיך איינגעזאַמלט צו שלאַכטן אַ גרויסע שלאַכטונג צו זייער גאָט דגון, און זיך צו פרייען, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: אונדזער גאָט האָט געגעבן אין אונדזער האַנט אונדזער פיינט שמשונען. 24 און דאָס פאָלק האָט אים געזען, און זיי האָבן געלויבט זייער גאָט, וואָרום זיי האָבן געזאָגט: אונדזער גאָט האָט געגעבן אין אונדזער האַנט אונדזער פיינט, און דעם פאַרוויסטער פון אונדזער לאַנד, און דעם וואָס האָט געמערט אונדזערע דער־שלאָגענע. 25 און עס איז געווען, אַז זייער האַרץ איז געווען פריילעך, האָבן זיי געזאָגט: רופט שמשונען, און ער זאָל זיך לוסטיק מאַכן פאַר אונדז. האָט מען גערופן שמשונען פון געפענקעניש, און ער האָט זיך לוסטיק געמאַכט פאַר זיי; און מע האָט אים אַוועקגעשטעלט צווישן די זיילן.

26 האָט שמשון געזאָגט צו דעם ייִנגל וואָס האָט אים געהאַלטן פאַר דער האַנט: לאָז מיך איך זאָל אָנטאַפּן די זיילן וואָס דאָס הויז איז באַפעסטיקט אויף זיי, און איך וועל מיך אָנלענען אויף זיי. 27 און דאָס הויז איז געווען פול מיט מענער און ווייבער, און דאָרטן זיינען געווען אַלע פירשטן פון די פּלשתּים; און אויפן דאַך זיינען געווען אַרום דריי טויזנט מענער און ווייבער וואָס האָבן צוגעקוקט ווי שמשון מאַכט זיך לוסטיק. 28 האָט שמשון גערופן צו גאָט, און האָט געזאָגט: גאָט דו האַר, דערמאָן זיך אָן מיר, איך בעט דיך, און שטאַרק מיך, איך בעט דיך, נאָר דאָס מאָל, גאָט, און לאָמיך זיך נוקם זיין איין מאָל אַ נקמה פאַר מיינע ביידע אויגן אָן די פּלשתּים. 29 און שמשון האָט אַרומגענומען די ביידע מיטלסטע זיילן וואָס דאָס הויז איז געווען באַפעסטיקט אויף זיי, און האָט זיך אָנגעשפּאַרט אויף זיי; איינעם

ל בימינו ואחד בשמאלו: ויאמר שמשון תמות נפשי עם־
פלשתים ויט בכח ויפל הבית על־הסרנים ועל־כל־העם
אשר־בו ויהיו המתים אשר־המית במותו רבים מאשר
לא המית בחייו: וירדו אחיו וכל־בית אביהו וישאו אתו
ויעלו ויקברו אותו בין צרעה ובין אשתאל בקבר מנוח
אביו והוא שפט את־ישראל עשרים שנה:

יז

א ב ויהי־איש מהר־אפרים ושמו מיכיהו: ויאמר לאמו
אלף ומאה הכסף אשר לקח־לך ואתי אלית וגם אמרת
באזני הנה־הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו ברוך
ג בני ליהוה: וישב את־אלף־ומאה הכסף לאמו ותאמר
אמו הקדש הקדשתי את־הכסף ליהוה מידי לבני
ד לעשות פסל ומסכה ועתה אשיבנו לך: וישב את־
הכסף לאמו ותקח אמו מאתים כסף ותתנהו לצורף
ה ויעשהו פסל ומסכה ויהי בבית מיכיהו: והאיש מיכה
לו בית אלהים ויעש אפוד ותרפים וימלא את־יד אחד
ו מבניו ויהי־לו לכהן: בימים ההם אין מלך בישראל
ז איש הישר בעיניו יעשה: ויהי־נער מבית לחם
ח יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי והוא גר־שם: וילך
האיש מהעיר מבית לחם יהודה לגור באשר ימצא
ט ויבא הר־אפרים עד־בית מיכה לעשות דרכו: ויאמר־
לו מיכה מאין תבוא ויאמר אליו לוי אנכי מבית לחם
י יהודה ואנכי הלך לגור באשר אמצא: ויאמר לו מיכה
שבה עמדי והיה־לי לאב ולכהן ואנכי אתן־לך עשרת
יא כסף לימים וערך בגדים ומחיתך וילך הלוי: ויואל
הלוי לשבת את־האיש ויהי הנער לו כאחד מבניו:
יב וימלא מיכה את־יד הלוי ויהי־לו הנער לכהן ויהי בבית

יז, א׳ קמץ בטרחא ב׳ ואת קרי

מיט זיין רעכטער האַנט, און איינעם מיט זיין לינקער. [30] און שמשון האָט געזאָגט: לאָמיך שטאַרבן אין איינעם מיט די פּלִשתּים! און ער האָט זיך אַ בויג געטאָן מיט כּוח, און דאָס הויז איז איינגעפאַלן אויף די פירשטן, און אויפן גאַנצן פאָלק וואָס דרינען. און די טויטע וואָס ער האָט געטייט בײַ זיין טויט, זיינען געווען מער ווי די וואָס ער האָט געטייט בײַ זיין לעבן.

[31] און זיינע ברידער און דאָס גאַנצע הויז פון זיין פאָטער האָבן אַראָפּגענידערט, און האָבן אים גענומען, און אים אַרויפגעבראַכט, און אים באַגראָבן צווישן צָרעָה און צווישן אֶשתָּאוֹל אין דעם קבר פון זיין פאָטער מָנוֹחַ.

און ער האָט געמשפּט ישׂראל צוואַנציק יאָר.

יז [1] און עס איז געווען אַ מאַן פון דעם געבערג פון אפרים, וואָס זיין נאָמען איז געווען מִיכָה. [2] האָט ער געזאָגט צו זיין מוטער: די טויזנט מיט הונדערט זילבערשטיק וואָס זיינען צוגענומען געוואָרן בײַ דיר, און וואָס דו האָסט וועגן זיי געשאָלטן, און האָסט עס אויך געזאָגט אין מיינע אויערן—אָט איז דאָס זילבער בײַ מיר; איך האָב עס גענומען. האָט זיין מוטער געזאָגט: געבענטשט זאָל זיין מיין זון פון גאָט! [3] און ער האָט אומגעקערט די טויזנט מיט הונדערט זילבערשטיק צו זיין מוטער, און זיין מוטער האָט געזאָגט: הייליקן האָב איך געהייליקט דאָס זילבער צו גאָט פון מיין האַנט פאַר מיין זון, אויף צו מאַכן אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד; און אַצונד וועל איך עס דיר צוריקגעבן. [4] און אַז ער האָט אומגעקערט דאָס זילבער צו זיין מוטער, האָט זיין מוטער גענומען צוויי הונדערט זילבערשטיק, און האָט עס געגעבן צום שמעלצער, און ער האָט דערפון געמאַכט אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד, און עס איז געווען אין מִיכָהס הויז. [5] און דער מאַן מיכָה האָט געהאַט אַ הויז פון גאָט, און ער האָט געמאַכט אַן אֵפוֹד און אַ תְּרָפים, און האָט דערפילט די האַנט פון איינעם פון זיינע זין, און ער איז אים געווען פאַר אַ כֹּהן.

[6] אין יענע טעג איז קיין מלך ניט געווען אין ישׂראל; איטלעכער האָט געטאָן וואָס איז רעכט אין זיינע אויגן.

[7] און עס איז געווען אַ יונגערמאַן פון בֵּית־לֶחֶם־יהודה, פון דער משפּחה פון יהודה; און ער איז געווען אַ לֵוִי, און האָט זיך דאָרטן אויפגעהאַלטן. [8] און דער מאַן איז אַוועק פון דער שטאָט, פון בֵּית־לֶחֶם־יהודה, זיך אויפצוהאַלטן ווו אים וועט זיך טרעפן; און ער איז געקומען צום געבערג פון אפרים ביז מיכָהס הויז, צו מאַכן זיין וועג ווייטער. [9] האָט מיכָה צו אים געזאָגט: פון וואַנען קומסטו? האָט ער געזאָגט: אַ לֵוִי בין איך פון בֵּית־לֶחֶם־יהודה, און איך גיי זיך אויפהאַלטן ווו מיר וועט זיך טרעפן. [10] האָט מיכָה צו אים געזאָגט: בלייב בײַ מיר, און זײַ מיר פאַר אַ פאָטער און פאַר אַ כֹּהן, און איך וועל דיר געבן צען זילבערשטיק אַ יאָר, און אַן אויסשטאַט קליידער, און דיינע קעסט. איז דער לֵוִי אַריינגעגאַנגען. [11] און דער לֵוִי האָט איינגעוויליקט צו בלייבן מיטן מאַן. און דער יונגערמאַן איז בײַ אים געווען אַזוי ווי איינער פון זיינע זין. [12] און מיכָה האָט דערפילט די האַנט פון דעם לֵוִי, און דער יונגערמאַן איז אים געווען פאַר אַ כֹּהן, און ער איז

יג מִיכָה׃ וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה לִי כִּי
הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן׃

יח

א בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי
מְבַקֶּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לּוֹ עַד־הַיּוֹם הַהוּא
ב בְּתוֹךְ־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן ׀
מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית
ג מִיכָה וַיָּלִינוּ שָׁם׃ הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ
אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסוּרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ
ד הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
כָּזֹה וְכָזֶה עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃
ה וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ
ו אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הֹלְכִים עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ
ז לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ
חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה וַיִּרְאוּ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־
בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט צִדֹנִים שֹׁקֵט ׀ וּבֹטֵחַ
וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ יוֹרֵשׁ עֶצֶר וּרְחֹקִים הֵמָּה
ח מִצִּדֹנִים וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם
צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם׃
ט וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם כִּי רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־תֵּעָצְלוּ לָלֶכֶת
י לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ כְּבֹאֲכֶם תָּבֹאוּ ׀ אֶל־עַם בֹּטֵחַ
וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים בְּיֶדְכֶם מְקוֹם אֲשֶׁר
יא אֵין־שָׁם מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וַיִּסְעוּ מִשָּׁם
מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חָגוּר
יב כְּלֵי מִלְחָמָה׃ וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּקִרְיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה עַל־כֵּן

געווען אין מיכָהס הויז. [13] און מיכָה האָט געזאָגט: אַצונד ווייס איך אַז גאָט וועט מיך באַגיטיקן, אַז דער לֵוִי איז מיר געוואָרן פאַר אַ כֹּהן.

יח [1] אין יענע טעג איז קיין מלך ניט געווען אין ישׂראל.

און אין יענע טעג האָט דער שבט דָן זיך געזוכט אַ נחלה אויף זיך צו באַזעצן, וואָרום ביז יענעם טאָג איז אים גאָרנישט צוגעפאַלן פאַר אַ נחלה צווישן די שבטים פון ישׂראל. [2] האָבן די קינדער פון דָן געשיקט פון זייער משפחה פינף מענער פון צווישן זיך, העלדישע יונגען פון צָרעָה און פון אֶשתָּאול, אויסצוקוקן דאָס לאַנד, און עס אויסצופאָרשן. און זיי האָבן צו זיי געזאָגט: גייט פאָרשט אויס דאָס לאַנד. זיינען זיי געקומען צום געבערג פון אפרים ביז מיכָהס הויז, און האָבן דאָרטן גענעכטיקט. [3] ווי זיי זיינען לעבן מיכָהס הויז, אַזוי האָבן זיי דערקענט דעם קָול פון דעם יונגנמאַן, דעם לֵוִי, און זיי האָבן אַהין פאַרקערט, און האָבן צו אים געזאָגט: ווער האָט דיך אַהער געבראַכט? און וואָס טוסטו דאָ? און וואָס האָסטו דאָ? [4] האָט ער צו זיי געזאָגט: אַזוי און אַזוי האָט מיכָה געטאָן צו מיר; און ער האָט מיך געדונגען, און איך בין אים געוואָרן פאַר אַ כֹּהן. [5] האָבן זיי צו אים געזאָגט: פרעג אַקאָרשט בײַ גאָט, כּדי מיר זאָלן וויסן אויב אונדזער וועג וואָס מיר גייען אויף אים וועט באַגליקן. [6] האָט דער כֹּהן צו זיי געזאָגט: גייט לשלום! פאַר גאָט איז אײַער וועג וואָס איר גייט אויף אים.

[7] זיינען די פינף מענער געגאַנגען, און זיי זיינען געקומען קיין לַיִש, און האָבן געזען דאָס פאָלק וואָס אין איר—ווי זי זיצט אין זיכערקייט, אַזוי ווי דער שטייגער פון די צידונים, רואיק און זיכער, און ניטאָ אין לאַנד אַ מאַכט־האָבער וואָס זאָל אין עפּעס קריוודען, און זיי זיינען ווייט פון די צידונים, און האָבן ניט קיין פאַרקער מיט אַ מענטשן.

[8] זיינען זיי געקומען צו זייערע ברידער אין צָרעָה און אֶשתָּאול; און זייערע ברידער האָבן צו זיי געזאָגט: וואָס [זאָגט] איר? [9] האָבן זיי געזאָגט: שטייט אויף, און לאָמיר אַרויפגיין אויף זיי, וואָרום מיר האָבן געזען דאָס לאַנד, ערשט עס איז זייער גוט. און איר שווייגט? איר זאָלט אײַך ניט פוילן צו גיין, כּדי צו קומען אַרבן דאָס לאַנד. [10] אַז איר קומט, וועט איר קומען צו אַ רואיקן פאָלק, און דאָס לאַנד איז געראַם אין אָרט. פאַרוואָר, גאָט האָט עס געגעבן אין אײַער האַנט; אַן אָרט וואָס דאָרטן פעלט ניט קיין זאַך וואָס אויף דער ערד.

[11] האָבן אַוועקגעצויגן פון דאָרטן, פון דער משפחה פון דָן, פון צָרעָה און פון אֶשתָּאול, זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט כּלֵי־מלחמה. [12] און זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען און האָבן געלאַגערט אין קִרְיַת־יְעָרים, אין יהודה; דרום

רופט מען יענעם אָרט מַחֲנֵה־דָןא ביז אויף הײַנטיקן טאָג; ער איז הינטער קִרְיַת־יְעָרִים. [13] און זײ זײַנען אַריבער פֿון דאָרטן צום געבערג פֿון אפֿרים, און זײַנען געקומען ביז מִיכָהס הויז.

[14] האָבן זיך אָפּגערופֿן די פֿינף מענער וואָס זײַנען געגאַנגען אויסקוקן דאָס לאַנד לַיִשׁ, און האָבן געזאָגט צו זײערע ברידער: ווײסט איר אַז אין די דאָזיקע הײַזער איז דאָ אַן אֵפוֹד, און אַ תְּרָפִים, און אַ געשניצט און אַ געגאָסן בילד? און אַצונד, ווײסט וואָס איר האָט צו טאָן.

[15] האָבן זײ פֿאַרקערט אַהין, און זײַנען געקומען צום הויז פֿון דעם יונגמאַן דעם לֵוִי, צו מִיכָהס הויז, און האָבן אים געפֿרעגט אויף פֿריד. [16] און די זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט זײערע כּלֵי־מלחמה, וואָס פֿון די קינדער פֿון דָן, זײַנען געשטאַנען בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער. [17] און די פֿינף מענער וואָס זײַנען געגאַנגען אויסקוקן דאָס לאַנד, זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען, אַרײַן אַהין, און צוגענומען דאָס געשניצטע בילד, און דעם אֵפוֹד, און דעם תְּרָפִים, און דאָס געגאָסענע בילד; און דער כֹּהן איז געשטאַנען בײַם אײַנגאַנג פֿון טויער מיט די זעקס הונדערט מאַן אָנגעגורט מיט כּלֵי־מלחמה. [18] און ווי יענע זײַנען אַרײַנגעגאַנגען אין מִיכָהס הויז, און האָבן צוגענומען דאָס געשניצטע בילד מיטן אֵפוֹד, און דעם תְּרָפִים, און דאָס געגאָסענע בילד, אַזוי האָט דער כֹּהן צו זײ געזאָגט: וואָס טוט איר? [19] האָבן זײ צו אים געזאָגט: שווײַג! טו אַרויף דײַן האַנט אויף דײַן מויל, און גײ מיט אונדז, און זײ אונדז פֿאַר אַ פֿאָטער און פֿאַר אַ כֹּהן. איז דיר בעסער צו זײַן אַ כֹּהן בײַ אײן מענטשנס הויז, אָדער זײַן אַ כֹּהן בײַ אַ שבט און בײַ אַ משפּחה אין ישׂראל? [20] האָט זיך דעם כֹּהנס האַרץ דערפֿרײט, און ער האָט גענומען דעם אֵפוֹד, און דעם תְּרָפִים, און דאָס געשניצטע בילד, און איז אַרײַן צווישן דעם פֿאָלק. [21] און זײ האָבן זיך אומגעדרײט און זײַנען אַוועקגעגאַנגען. און זײ האָבן געשטעלט די קלײנע קינדער און דאָס פֿי און דאָס גוטס זיך פֿאָרויס.

[22] ווי זײ האָבן זיך דערווײַטערט פֿון מִיכָהס הויז, אַזוי זײַנען די מענטשן וואָס אין די הײַזער וואָס לעבן מִיכָהס הויז זיך צונויפֿגעלאָפֿן, און זײ האָבן אָנגעיאָגט די קינדער פֿון דָן. [23] און זײ האָבן גערופֿן צו די קינדער פֿון דָן. האָבן יענע אומגעקערט זײער פּנים, און האָבן געזאָגט צו מִיכָהן: וואָס איז דיר, וואָס דו ביסט זיך צונויפֿגעלאָפֿן? [24] האָט ער געזאָגט: איר האָט צוגענומען מײַן גאָט וואָס איך האָב געמאַכט, און דעם כֹּהן, און איר זײַט אַוועקגעגאַנגען, און וואָס נאָך האָב איך? הײַנט וואָס זאָגט איר צו מיר: וואָס איז דיר? [25] האָבן די קינדער פֿון דָן צו אים געזאָגט: לאָז ניט הערן דײַן קָול בײַ אונדז, וואָרום מענטשן מיט אַ ביטער געמיט וועלן נאָך אָנפֿאַלן אויף אײַך, און וועסט אומברענגען דײַן נפֿש און די נפֿשות פֿון דײַן הויזגעזינט.

[26] און די קינדער פֿון דָן זײַנען געגאַנגען אויף זײער וועג. און מִיכָה האָט געזען אַז זײ זײַנען שטאַרקער פֿון אים, און ער האָט זיך אומגעדרײט און זיך צוריקגעקערט אין זײַן הויז.

קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה אַחֲרֵי
יג קִרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרָיִם וַיָּבֹאוּ עַד־בֵּית
יד מִיכָה׃ וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ
לַיִשׁ וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה
אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־תַּעֲשׂוּ׃
טו וַיָּסוּרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי בֵּית מִיכָה
טז וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם׃ וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּרִים כְּלֵי
יז מִלְחַמְתָּם נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן׃ וַיַּעֲלוּ
חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה
לָקְחוּ אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה
וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחָגוּר כְּלֵי
יח הַמִּלְחָמָה׃ וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָה וַיִּקְחוּ אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד
וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם
יט עֹשִׂים׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ
וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב וּלְכֹהֵן הֲטוֹב ׀ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ
כ אֶחָד אוֹ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְשֵׁבֶט וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּיטַב
לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפָּסֶל
כא וַיָּבֹא בְּקֶרֶב הָעָם׃ וַיִּפְנוּ וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַטַּף וְאֶת־
כב הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לִפְנֵיהֶם׃ הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית
מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה נִזְעֲקוּ
כג וַיַּדְבִּיקוּ אֶת־בְּנֵי־דָן׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵי־דָן וַיַּסֵּבּוּ פְּנֵיהֶם
כד וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־הַכֹּהֵן וַתֵּלְכוּ וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־
כה זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע
קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה
כו נַפְשְׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃ וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה
כז כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃ וְהֵמָּה לָקְחוּ

כא׳ שורק ת׳ קבוץ

א לאַגער פֿון דָן.

אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־
לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר
שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר כח
אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ
אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן בְּשֵׁם דָּן כט
אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ שֵׁם־הָעִיר
לָרִאשֹׁנָה׃ וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפָּסֶל וִיהוֹנָתָן בֶּן־ ל
גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־
יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר לא
עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה׃

יט

א וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי ׀ אִישׁ לֵוִי
גָּר בְּיַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִילֶגֶשׁ מִבֵּית
ב לֶחֶם יְהוּדָה׃ וַתִּזְנֶה עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית
אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה
ג חֳדָשִׁים׃ וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ
לַהֲשִׁיבוֹ וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית אָבִיהָ
ד וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ׃ וַיֶּחֱזַק־בּוֹ חֹתְנוֹ
אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ
ה שָׁם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הָרְבִיעִי וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת
וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־חֲתָנוֹ סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם וְאַחַר
ו תֵּלֵכוּ׃ וַיֵּשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי
ז הַנַּעֲרָה אֶל־הָאִישׁ הוֹאֶל־נָא וְלִין וְיִטַב לִבֶּךָ׃ וַיָּקָם הָאִישׁ
ח לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בּוֹ חֹתְנוֹ וַיָּשָׁב וַיָּלֶן שָׁם׃ וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר
בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לְבָבְךָ
ט וְהִתְמַהְמְהוּ עַד־נְטוֹת הַיּוֹם וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַיָּקָם הָאִישׁ
לָלֶכֶת הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה

יח, כט׳ שורק ת׳ קבוץ ל׳ נ׳ תלויה יט, ג׳ להשיבה קרי ה׳ הע׳ בקמץ

[27] און זיי האָבן גענומען דאָס וואָס מיכה האָט געמאַכט, און דעם כּהן וואָס ער האָט געהאַט, און זיי זיינען געקומען אויף לַיִש, אויף אַ רואיקן און זיכערן פאָלק, און האָבן זיי געשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד, און די שטאָט האָבן זיי פאַרברענט אין פייער. [28] און ווער עס זאָל מציל זיין איז ניט געווען, וואָרום זי איז געווען ווייט פון צידון, און קיין פאַרקער מיט אַ מענטשן האָבן זיי ניט געהאַט; און זי איז געווען אין טאָל וואָס ביי בית־רחוב.

און זיי האָבן אָפּגעבויט די שטאָט, און האָבן זיך אין איר באַזעצט. [29] און זיי האָבן גערופן דעם נאָמען פון דער שטאָט דָן, נאָך דעם נאָמען פון זייער פאָטער דָן וואָס איז געבאָרן געוואָרן ביי ישׂראלן; אָבער לַיִש איז געווען דער נאָמען פון דער שטאָט צוערשט.

[30] און די קינדער פון דָן האָבן זיך אויפגעשטעלט דאָס געשניצטע בילד, און יהונָתן דער זון פון גֵרשום דעם זון פון מנשהן, ער און זיינע זין, זיינען געווען כּהנים ביים שבט דָן, ביזן טאָג פון דעם גלות פון לאַנד. [31] און זיי האָבן געהאַלטן אויפגעשטעלט ביי זיך דאָס געשניצטע בילד וואָס מיכה האָט געמאַכט, אַלע טעג וואָס דאָס הויז פון גאָט איז געווען אין שילו.

יט

[1] און עס איז געווען אין יענע טעג, ווען קיין מלך איז ניט געווען אין ישׂראל, האָט אַ מאַן אַ לֵוִי געוווינט אין עק געבערג פון אפרים, און ער האָט זיך גענומען אַ קעפּסווייב פון בית־לֶחֶם־יהודה. [2] און זיין קעפּסווייב איז אים געוואָרן אומטריי, און איז אַוועקגעגאַנגען פון אים צו איר פאָטערס הויז קיין בית־לֶחֶם־יהודה, און איז דאָרטן אָפּגעווען פיר חדשים צייט. [3] איז אויפגעשטאַנען איר מאַן, און איז געגאַנגען נאָך איר, צו רעדן צו איר האַרצן, כּדי זי אומצוקערן; און מיט אים איז געווען זיין יונג און אַ פּאָר אייזלען. און זי האָט אים אַריינגעבראַכט אין איר פאָטערס הויז; און ווי דער פאָטער פון דער יונגער פרוי האָט אים דערזען, אַזוי האָט ער זיך געפרייט אַנטקעגן אים. [4] און זיין שווער, דער פאָטער פון דער יונגער פרוי, האָט אים פאַרהאַלטן, און ער איז ביי אים געזעסן דריי טעג; און זיי האָבן געגעסן און געטרונקען, און האָבן דאָרטן גענעכטיקט.

[5] און עס איז געווען אויפן פערטן טאָג, האָבן זיי זיך געפעדערט אין דער פרי, און ער איז אויפגעשטאַנען צו גיין. האָט דער פאָטער פון דער יונגער פרוי געזאָגט צו זיין איידים: לען אונטער דיין האַרץ מיט אַ שטיקל ברויט, און דערנאָך וועט איר גיין. [6] האָבן זיי זיך געזעצט, און האָבן ביידע אין איינעם געגעסן און געטרונקען, און דער פאָטער פון דער יונגער פרוי האָט געזאָגט צו דעם מאַן: באַוויליק, איך בעט דיך, און נעכטיק איבער, און לאָז וווילגיין דיין האַרץ. [7] און דער מאַן איז אויפגעשטאַנען צו גיין, אָבער זיין שווער איז צוגעשטאַנען צו אים, און ער האָט ווידער דאָרטן גענעכטיקט. [8] און ווי ער האָט זיך געפעדערט אין דער פרי אויפן פינפטן טאָג צו גיין, אַזוי האָט דער פאָטער פון דער יונגער פרוי געזאָגט: לען אונטער, איך בעט דיך, דיין האַרץ, און פאַרווילט ביז דער טאָג נייגט זיך; און זיי האָבן ביידע געגעסן.

[9] און דער מאַן איז אויפגעשטאַנען צו גיין, ער און זיין קעפּסווייב און זיין יונג; אָבער זיין שווער, דער פאָטער פון דער

יונגער פרוי, האָט צו אים געזאָגט: זע נאָר, דער טאָג פאַר־גייט צום אָוונט; נעכטיקט איבער, איך בעט דיך; אָט זעצט זיך דער טאָג, נעכטיק דאָ, און לאָז ווילגיין דיין האַרץ, און מאָרגן וועט איר זיך פעדערן אויף אײַער וועג, און וועסט גיין צו דיין געצעלט. 10 אָבער דער מאַן האָט ניט געוואָלט נעכטיקן, און ער איז אויפגעשטאַנען און איז אַוועק, און ער איז געקומען ביז אַקעגן יבוס–דאָס איז ירושלַיִם–און מיט אים אַ פּאָר געזאָטלטע אייזלען, און זיין קעפּסווייב מיט אים.

11 אַז זיי זיינען געווען ביי יבוס, איז דער טאָג שוין געווען זייער גענידערט, און דער יונג האָט געזאָגט צו זיין האַר: קום, איך בעט דיך, און לאָמיר אַיינקערן אין דער־דאָזיקער שטאָט פון דעם יבוסי, און נעכטיקן אין איר. 12 האָט זיין האַר צו אים געזאָגט: מיר וועלן ניט אַיינקערן אין אַ שטאָט פון פרעמדע, וואָס איז ניט פון די קינדער פון ישׂראל; לאָמיר אַריבערגיין ביז גִבעָה. 13 און ער האָט געזאָגט צו זיין יונג: קום, און לאָמיר גענענען צו איינעם פון די ערטער, און מיר וועלן נעכטיקן אין גִבעָה אָדער אין רָמָה.

14 זיינען זיי ווייטער געגאַנגען און זיינען אַוועק; און די זון איז זיי אונטערגעגאַנגען ביי גִבעָה וואָס געהערט צו בנימין. 15 און זיי האָבן פאַרקערט אַהין, כדי אַריינצוגיין נעכטיקן אין גִבעָה. און ער איז אַריינגעגאַנגען, און האָט זיך געזעצט אין מאַרק פון שטאָט, אָבער קיין מענטש האָט זיי ניט אַריינגענומען אין הויז נעכטיקן. 16 ערשט אַן אַלטער מאַן קומט אָן פון זיין אַרבעט אין פעלד, אין אָוונט; און דער מאַן איז געווען פון דעם געבערג פון אפרים, נאָר ער האָט זיך אויפגעהאַלטן אין גִבעָה; און די מענטשן פון דעם אָרט זיינען געווען בנימינער. 17 און ווי ער האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן, און האָט דערזען דעם מאַן דעם דורכגייער אויפן מאַרק פון שטאָט, אַזוי האָט דער אַלטער מאַן געזאָגט: וווהין גייסטו? און פון וואַנען קומסטו? 18 האָט ער צו אים געזאָגט: מיר גייען אַריבער פון בֵית־לֶחֶם־יהודה צום עק געבערג פון אפרים. איך בין פון דאָרטן, און איך בין געגאַנגען קיין בֵית־לֶחֶם־יהודה, און צו גאָטס הויז גיי איך, און קיין מענטש נעמט מיך ניט אַריין אין הויז. 19 און פאַראַן אי שטרוי אי פוטער פאַר אונדזערע אייזלען, און פאַראַן אויך ברויט און וויין פאַר מיר, און פאַר דיין דינסט, און פאַר דעם יונג וואָס מיט דיינע קנעכט; עס פעלט ניט קיין זאַך. 20 האָט דער אַלטער מאַן געזאָגט: פריד צו דיר! אַלע דיינע באַדערפענישן זאָלן נאָר זיין אויף מיר; נאָר אויפן מאַרק זאָלסטו ניט נעכטיקן.

21 און ער האָט אים געבראַכט אין זיין הויז, און האָט פאַרמישט פוטער פאַר די אייזלען; און זיי האָבן געוואַשן זייערע פיס, און האָבן געגעסן און געטרונקען.

22 זיי טוען אַזוי וווִיל זייער האַרץ, ערשט די מענטשן פון שטאָט, מענטשן נידערטרעכטיקע יונגען, האָבן אַרומגערינגלט דאָס הויז, קלאַפּנדיק אויף דער טיר. און זיי האָבן געזאָגט צו דעם אַלטן מאַן דעם באַלעבאָס, אַזוי צו זאָגן: ברענג אַרויס דעם מאַן וואָס איז געקומען אין דיין הויז, כדי מיר זאָלן אים דערקענען. 23 איז אַרויסגעגאַנגען צו זיי דער מאַן דער באַלעבאָס, און האָט צו זיי געזאָגט: ניט, ברידער! איר זאָלט ניט טאָן קיין

הִנֵּה־נָא רָפָה הַיּוֹם לַעֲרֹב לִינוּ־נָא הִנֵּה חֲנוֹת הַיּוֹם לִין
פֹּה וְיִיטַב לְבָבֶךָ וְהִשְׁכַּמְתֶּם מָחָר לְדַרְכְּכֶם וְהָלַכְתָּ
י לְאֹהָלֶךָ׃ וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוּן וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־
נֹכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלִָם וְעִמּוֹ צֶמֶד חֲמוֹרִים חֲבוּשִׁים
יא וּפִילַגְשׁוֹ עִמּוֹ׃ הֵם עִם־יְבוּס וְהַיּוֹם רַד מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר
אֶל־אֲדֹנָיו לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין
יב בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי אֲשֶׁר
יג לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה וְעָבַרְנוּ עַד־גִּבְעָה׃ וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ
לְךָ וְנִקְרְבָה בְּאַחַד הַמְּקֹמוֹת וְלַנּוּ בַגִּבְעָה אוֹ בָרָמָה׃
יד וַיַּעַבְרוּ וַיֵּלֵכוּ וַתָּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר
טו לְבִנְיָמִן׃ וַיָּסֻרוּ שָׁם לָבוֹא לָלוּן בַּגִּבְעָה וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בִּרְחֹב
טז הָעִיר וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף־אוֹתָם הַבַּיְתָה לָלוּן׃ וְהִנֵּה ׀ אִישׁ
זָקֵן בָּא מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם
יז וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו
וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן
יח אָנָה תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית־
לֶחֶם יְהוּדָה עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־
בֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יְהוָה אֲנִי הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף
יט אוֹתִי הַבָּיְתָה׃ וְגַם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ וְגַם
לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר עִם־עֲבָדֶיךָ אֵין מַחְסוֹר
כ כָּל־דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן שָׁלוֹם לָךְ רַק כָּל־מַחְסוֹרְךָ
כא עָלָי רַק בָּרְחוֹב אַל־תָּלַן׃ וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבָול לַחֲמוֹרִים
כב וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ הֵמָּה מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם
וְהִנֵּה אַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת
מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת הַזָּקֵן
כג לֵאמֹר הוֹצֵא אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא אֶל־בֵּיתְךָ וְנֵדָעֶנּוּ׃ וַיֵּצֵא
אֲלֵיהֶם הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־אַחַי אַל־

יג׳ חסר ה׳ כא׳ ויבל קרי

תָּרֵעוּ נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא הָאִישׁ הַזֶּה אֶל־בֵּיתִי אַל־תַּעֲשׂוּ
אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה בִתִּי הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־ כד
נָּא אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלָאִישׁ
הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ וְלֹא־אָבוּ הָאֲנָשִׁים כה
לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק הָאִישׁ בְּפִילַגְשׁוֹ וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם הַחוּץ
וַיֵּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ
בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לִפְנוֹת הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל כו
פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶיהָ שָּׁם עַד־הָאוֹר׃ וַיָּקָם כז
אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת לְדַרְכּוֹ
וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ עַל־הַסַּף׃
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל־הַחֲמוֹר כח
וַיָּקָם הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־ כט
הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ לִשְׁנֵים עָשָׂר
נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה כָל־הָרֹאֶה ל
וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה וְלֹא־נִרְאֲתָה כָּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׂימוּ־לָכֶם עָלֶיהָ
עֻצוּ וְדַבֵּרוּ׃

כ

וַיֵּצְאוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד לְמִדָּן א
וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיִּתְיַצְּבוּ ב
פִּנּוֹת כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַם הָאֱלֹהִים
אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיִּשְׁמְעוּ ג
בְּנֵי בִנְיָמִן כִּי־עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הָאִישׁ ד
הַלֵּוִי אִישׁ הָאִשָּׁה הַנִּרְצָחָה וַיֹּאמַר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן
בָּאתִי אֲנִי וּפִילַגְשִׁי לָלוּן׃ וַיָּקֻמוּ עָלַי בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה ה
וַיָּסֹבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת לָיְלָה אוֹתִי דִּמּוּ לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי

יט, כה׳ בעלות ק   כז׳ פתח בס״פ   כ, ב׳ כצ״ל

בייז, איך בעט אײַך, נאָכדעם אַז דערדאָזיקער מאַן איז געקומען אין מיין הויז; איר זאָלט ניט טאָן דידאָזיקע נבָלה. [24] אָט איז מיין טאָכטער די יונגפרוי, און זיין קעפסווייב; לאָמיך, איך בעט אײַך, זיי אַרויסברענגען, און פּייניקט זיי, און טוט צו זיי וואָס איז גוט אין אײַערע אויגן, נאָר דעמדאָזיקן מאַן זאָלט איר ניט טאָן דידאָזיקע שענדלעכע זאַך.

[25] אָבער די מענטשן האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו אים. האָט דער מאַן אָנגענומען זיין קעפּסווייב, און אַרויסגעבראַכט צו זיי דערויסן; און זיי האָבן זי דערקענט, און האָבן זי געמאַטערט אַ גאַנצע נאַכט ביז באַגינען, און זי אַוועקגעלאָזט ווען דער פרימאָרגן איז אויפגעגאַנגען.

[26] און די פרוי איז געקומען אין אָנהייב באַגינען, און איז אַנידערגעפאַלן און געלעגן אין אײַנגאַנג פון דעם מאַנס הויז וואָס איר האַר איז דאָרטן געווען, ביז עס איז געוואָרן ליכטיק.

[27] און איר האַר איז אויפגעשטאַנען אין דער פרי, און האָט געעפנט די טירן פון הויז, און איז אַרויס צו גיין אויף זיין וועג, ערשט די פרוי, זיין קעפּסווייב, ליגט אַנידערגעפאַלן אין אײַנגאַנג פון הויז מיט אירע הענט אויפן שוועל. [28] האָט ער צו איר געזאָגט: שטיי אויף, און לאָמיר גיין; אָבער קיינער ענטפערט ניט. האָט ער זי אַרויפגענומען אויפן אייזל; און דער מאַן איז אויפגעשטאַנען, און איז אַוועק צו זיין היים.

[29] און ער איז געקומען אין זיין הויז, און האָט גענומען דעם שלאַכטמעסער, און האָט אָנגענומען זיין קעפּסווייב, און האָט זי צעשניטן אויף אירע גלידער, אין צוועלף שטיקער, און האָט זי פאַנאַנדערגעשיקט אין גאַנצן געמאַרק פון ישׂראל. [30] און עס איז געווען, איטלעכער וואָס האָט עס געזען, האָט געזאָגט: אַזוי־וואָס איז ניט געשען און ניט געזען געוואָרן פון דעם טאָג וואָס די קינדער פון ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען פון לאַנד מִצרַיִם ביז אויף היינטיקן טאָג. באַטראַכט אײַך וועגן דעם, האַלט אַן עצה, און רעדט!

כ [1] זיינען אַרויסגעגאַנגען אַלע קינדער פון ישׂראל, און די גאַנצע עדה ווי איין מאַן, פון דָן און ביז באֵר־שֶׁבַע און לאַנד גִלעָד, האָט זיך אײַנגעזאַמלט צו גאָט קיין מִצפָּה. [2] און די פאָרשטייער פון גאַנצן פאָלק, פון אַלע שבטים פון ישׂראל, האָבן זיך געשטעלט אין דער אײַנזאַמלונג פון גאָטס פאָלק, פיר הונדערט טויזנט פוסגייער וואָס ציען אַ שווערד.— [3] און די קינדער פון בנימין האָבן געהערט אַז די קינדער פון ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין מִצפָּה.—און די קינדער פון ישׂראל האָבן געזאָגט: דערציילט, ווי אַזוי איז געשען דאָסדאָזיקע בייז.

[4] האָט זיך אָפּגערופן דער מאַן דער לֵוִי, דער מאַן פון דער דערהרגעטער פרוי, און האָט געזאָגט: קיין גִבעָה וואָס געהערט צו בנימין, בין איך געקומען, איך און מיין קעפּסווייב, צו נעכטיקן. [5] זיינען אויפגעשטאַנען אויף מיר די מענער פון גִבעָה, און האָבן אַרומגערינגלט דאָס הויז אַרום מיר ביי נאַכט; מיך האָבן זיי געטראַכט צו הרגען, און מיין קעפּסווייב

ו עֻנּוּ וַתָּמֹת׃ וָאֹחֵז בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכָל־
ז שְׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה
ח כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה הֲלֹם׃ וַיָּקָם
כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד לֵאמֹר לֹא נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא
ט נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ וְעַתָּה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה
י עָלֶיהָ בְּגוֹרָל׃ וְלָקַחְנוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכֹל ׀ שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לָאֶלֶף וְאֶלֶף לָרְבָבָה לָקַחַת צֵדָה לָעָם
לַעֲשׂוֹת לְבוֹאָם לְגֶבַע בִּנְיָמִן כְּכָל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יא בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד
יב חֲבֵרִים׃ וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי
יג בִנְיָמִן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִהְיְתָה בָּכֶם׃ וְעַתָּה
תְּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וּנְמִיתֵם
וּנְבַעֲרָה רָעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ * בִּנְיָמִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל
יד אֲחֵיהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הֶעָרִים
טו הַגִּבְעָתָה לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְפָּקְדוּ
בְנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף אִישׁ
שֹׁלֵף חָרֶב לְבַד מִיֹּשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת
טז אִישׁ בָּחוּר׃ מִכֹּל ׀ הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר
אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ כָּל־זֶה קֹלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטִא׃
יז וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן אַרְבַּע מֵאוֹת
יח אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה׃ וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ
בֵית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־
לָּנוּ בַתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה
יט בַתְּחִלָּה׃ וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה׃
כ וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ
כא יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה
וַיַּשְׁחִיתוּ בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ

י״ג בני קרי ולא כתיב

האָבן זיי געפּייניקט ביז זי איז געשטאָרבן. [6] האָב איך אָנגענומען מיין קעפּסווייב, און האָב זי צעשניטן, און האָב זי פאַנאַנדערגעשיקט אין גאַנצן פעלד פון דער נחלה פון ישראל, וואָרום זיי האָבן געטאָן אַ שענדלעכקייט און אַ נבלה אין ישראל. [7] אָט זייט איר אַלע, קינדער פון ישראל, גיט אַהער אייער באַשייד און עצה.

[8] האָט זיך אויפגעהויבן דאָס גאַנצע פאָלק ווי איין מאַן, אַזוי צו זאָגן: מיר וועלן ניט גיין קיינער צו זיין געצעלט, און מיר וועלן ניט איינקערן קיינער אין זיין הויז! [9] און אַצונד איז דאָס די זאַך וואָס מיר וועלן טאָן צו גבעה: גיין אויף איר לויט גורל. [10] און מיר וועלן נעמען צען מאַן פון הונדערט, פון אַלע שבטים פון ישראל, און הונדערט פון טויזנט, און טויזנט פון צען טויזנט, אויף צו ברענגען שפּייז פאַרן פאָלק, כּדי זיי זאָלן טאָן, אַז זיי קומען צו גבע־בנימין, לויט דער גאַנצער נבלה וואָס זי האָט געטאָן אין ישראל.

[11] און אַלע מענער פון ישראל האָבן זיך איינגעזאַמלט אויף דער שטאָט, באַהעפט ווי איין מאַן. [12] און די שבטים פון ישראל האָבן געשיקט מענטשן דורכן גאַנצן שבט בנימין, אַזוי צו זאָגן: וואָס פאַר אַ בייז איז דאָ געשען צווישן אייך? [13] און אַצונד גיט אַרויס די מענטשן, די נידערטרעכטיקע יונגען, וואָס אין גבעה, און מיר וועלן זיי טייטן, און אויסראַמען דאָס בייז פון ישראל.

אָבער די קינדער פון בנימין האָבן ניט געוואָלט צוהערן צו דעם קול פון זייערע ברידער, די קינדער פון ישראל. [14] און די קינדער פון בנימין האָבן זיך איינגעזאַמלט פון די שטעט קיין גבעה, כּדי אַרויסצוגיין אויף מלחמה מיט די קינדער פון ישראל. [15] און די קינדער פון בנימין האָבן אין יענעם טאָג זיך געציילט פון די שטעט זעקס און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס ציען אַ שווערד, אַחוץ די באַוווינער פון גבעה וואָס האָבן זיך געציילט זיבן הונדערט געקליבענע מענער. [16] דאָסדאָזיקע גאַנצע פאָלק, זיבן הונדערט געקליבענע מענער, זיינען געווען געלינקטע. איטלעכער פון די האָט געוואָרפן אַ שטיין אין אַ האָר, און ניט פאַרפעלט.

[17] און די קינדער פון ישראל האָבן זיך געציילט אַחוץ בנימין פיר הונדערט טויזנט מאַן וואָס ציען אַ שווערד; אַלע דידאָזיקע, מלחמה־לייט. [18] און זיי זיינען אויפגעשטאַנען, און זיינען אַרויפגעגאַנגען קיין בית־אל, און האָבן געפרעגט ביי גאָט. און די קינדער פון ישראל האָבן געזאָגט: ווער זאָל אונדז אַרויפגיין צוערשט אויף מלחמה מיט די קינדער פון בנימין? האָט גאָט געזאָגט: יהודה צוערשט.

[19] זיינען אויפגעשטאַנען די קינדער פון ישראל אין דער פרי, און זיי האָבן געלעגערט אויף גבעה. [20] און די מענער פון ישראל זיינען אַרויסגעגאַנגען אויף מלחמה מיט בנימין; און די מענער פון ישראל האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה מיט זיי ביי גבעה. [21] זיינען די קינדער פון בנימין אַרויסגעגאַנגען פון גבעה, און זיי האָבן אומגעבראַכט פון ישראל אין יענעם טאָג צוויי

אַ֫רְצָה: וַיִּתְחַזֵּק הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה כב
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָרְכוּ שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן: וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כג
וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף
לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִּנְיָמִן אָחִי וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ
אֵלָיו: וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי: כד
וַיֵּצֵא בִנְיָמִן ׀ לִקְרָאתָם ׀ מִן־הַגִּבְעָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּשְׁחִיתוּ כה
בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה כָּל־
אֵלֶּה שֹׁלְפֵי חָרֶב: וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ כו
בֵית־אֵל וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוּמוּ בַיּוֹם־הַהוּא
עַד־הָעָרֶב וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּשְׁאֲלוּ כז
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים בַּיָּמִים
הָהֵם: וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן עֹמֵד ׀ לְפָנָיו בַּיָּמִים כח
הָהֵם לֵאמֹר הַאוֹסִף עוֹד לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי־בִנְיָמִן
אָחִי אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ:
וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב: וַיַּעֲלוּ בְנֵי־ כט ל
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה
כְּפַעַם בְּפָעַם: וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן לִקְרַאת הָעָם הָנְתְּקוּ לא
מִן־הָעִיר וַיָּחֵלּוּ לְהַכּוֹת מֵהָעָם חֲלָלִים כְּפַעַם ׀ בְּפַעַם
בַּמְסִלּוֹת אֲשֶׁר אַחַת עֹלָה בֵית־אֵל וְאַחַת גִּבְעָתָה בַּשָּׂדֶה
כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי בִנְיָמִן נִגָּפִים הֵם לב
לְפָנֵינוּ כְּבָרִאשֹׁנָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ נָנוּסָה וּנְתַקְּנֻהוּ
מִן־הָעִיר אֶל־הַמְסִלּוֹת: וְכֹל ׀ אִישׁ יִשְׂרָאֵל קָמוּ מִמְּקוֹמוֹ לג
וַיַּעַרְכוּ בְּבַעַל תָּמָר וְאֹרֵב יִשְׂרָאֵל מֵגִיחַ מִמְּקֹמוֹ מִמַּעֲרֵה־
גָבַע: וַיָּבֹאוּ מִנֶּגֶד לַגִּבְעָה עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר לד
מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וְהַמִּלְחָמָה כָּבֵדָה וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי־נֹגַעַת
עֲלֵיהֶם הָרָעָה: וַיִּגֹּף יְהוָה ׀ אֶת־בִּנְיָמִן לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל לה
וַיַּשְׁחִיתוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה

לב׳ הק׳ דגושה   לד׳ ס״א מנגב

און צוואַנציק טויזנט מאַן צו דער ערד. [22] אָבער דאָס פאָלק, די מענער פון ישׂראל, האָבן זיך געשטאַרקט, און זיי האָבן ווידער אָנגעריכט אַ מלחמה אין דעם אָרט וואָס זיי האָבן דאָרטן אָנגעריכט אין ערשטן טאָג.

[23] און די קינדער פון ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען, און האָבן געוויינט פאַר גאָט ביזן אָוונט, און זיי האָבן גע־פרעגט בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך ווידער גענענען אויף מלחמה מיט די קינדער פון מיין ברודער בנימין? האָט גאָט געזאָגט: גייט אַרויף אַקעגן אים.

[24] און די קינדער פון ישׂראל האָבן גענענט צו די קינדער פון בנימין אויפן צווייטן טאָג. [25] און בנימין איז אַרויסגעגאַנגען אַקעגן זיי פון גבֿעה אויפן צווייטן טאָג, און זיי האָבן אומגעבראַכט פון די קינדער פון ישׂראל נאָך אַכצן טויזנט מאַן צו דער ערד; אַלע דידאָזיקע האָבן געצויגן אַ שווערד.

[26] זיינען אַלע קינדער פון ישׂראל, דאָס גאַנצע פאָלק, אַרויפגעגאַנגען, און זיי זיינען געקומען קיין בית־אל, און האָבן געוויינט, און זיי זיינען געזעסן דאָרטן פאַר גאָט, און האָבן געפאַסט אין יענעם טאָג ביז אָוונט, און אויפגעבראַכט בראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער פאַר גאָט. [27] און די קינדער פון ישׂראל האָבן געפרעגט בײַ גאָט—וואָרום דער אָרון פון גאָטס בונד איז דאָרטן געווען אין יענע טעג; [28] און פינחס דער זון פון אלעזר דעם זון פון אהרנען איז געשטאַנען פאַר אים אין יענע טעג—אַזוי צו זאָגן: זאָל איך ווידער אַרויסגיין אויף מלחמה מיט די קינדער פון מיין ברודער בנימין, אָדער איך זאָל אויפהערן? האָט גאָט געזאָגט: גייט אַרויף, וואָרום מאָרגן וועל איך אים געבן אין דיין האַנט.

[29] האָט ישׂראל געשטעלט לויערער אויף גבֿעה רונד אַרום. [30] און די קינדער פון ישׂראל זיינען אַרויפגעגאַנגען אַקעגן די קינדער פון בנימין אויפן דריטן טאָג, און זיי האָבן זיך אויסגעשטעלט אַקעגן גבֿעה, אַזוי ווי די פריערדיקע מאָל. [31] און די קינדער פון בנימין זיינען אַרויסגעגאַנגען אַקעגן דעם פאָלק—זיי זיינען אָפּגעצויגן געוואָרן פון שטאָט; און זיי האָבן אָנגעהויבן אַוועקלייגן פון דעם פאָלק דערשלאָגענע אַזוי ווי די פריערדיקע מאָל, אויפן פעלד, אויף די וועגן וואָס איינער גייט אַרויף קיין בית־אל, און איינער קיין גבֿעה, אַרום דרייסיק מאַן פון ישׂראל. [32] און די קינדער פון בנימין האָבן געזאָגט: זיי זיינען געשלאָגן פאַר אונדז אַזוי ווי צוערשט; אָבער די קינדער פון ישׂראל האָבן געזאָגט: לאָמיר אַנטלויפן און זיי אָפּציען פון שטאָט צו די וועגן. [33] און אַלע מענער פון ישׂראל זיינען אויפגעשטאַנען פון זייער אָרט, און האָבן זיך אויסגעשטעלט אין בעל־תּמר. און די לויערער פון ישׂראל זיינען אַרויסגעשפּרונגען פון זייער אָרט, פון מערה־גבֿע. [34] און זיי זיינען געקומען פון אַקעגן גבֿעה, צען טויזנט געקליבענע מענער פון גאַנץ ישׂראל, און עס איז געווען אַ שווערע מלחמה; און יענע האָבן ניט געוווּסט, אַז זיי טרעפט אַן אומגליק. [35] און גאָט האָט גע־שלאָגן בנימין פאַר ישׂראל, און די קינדער פון ישׂראל האָבן אומגעבראַכט פון בנימין אין יענעם טאָג פינף און צוואַנציק

טויזנט און הונדערט מאַן; אַלע דידאָזיקע האָבן געצויגן אַ שווערד.

[36] און די קינדער פון בנימין האָבן געזען, אַז זיי זיינען געשלאָגן. און די מענער פון ישראל האָבן געלאָזט אָרט פאַר די קינדער פון בנימין, וואָרום זיי האָבן זיך פאַרזיכערט אויף די לויערער וואָס זיי האָבן געשטעלט אויף גבעה. [37] און די לויערער האָבן געאַיילט און זיך אַ לאָז געטאָן אויף גבעה, און די לויערער האָבן אַריינגעצויגן און האָבן געשלאָגן די גאַנצע שטאָט מיטן שאַרף פון שווערד.

[38] און אַן אָפּרעד איז געווען ביי די מענער פון ישראל מיט די לויערער, זיי זאָלן מאַכן אויפגיין אַ גרויס וואָלקן רויך פון שטאָט. [39] און ווי די מענער פון ישראל האָבן זיך אומגעקערט אין דער מלחמה, און בנימין האָט אָנגעהויבן אַוועקלייגן דערשלאָגענע פון די מענער פון ישראל, אַרום דרייסיק מאַן, ווייל זיי האָבן געזאָגט: פאַרוואָר, געשלאָגן איז ער געשלאָגן פאַר אונדז, אַזוי ווי אין דער ערשטער מלחמה— [40] אַזוי האָט דער וואָלקן אָנגעהויבן אויפגיין פון שטאָט, אַ זייל רויך, און בנימין האָט זיך אומגעקערט הינטער זיך, ערשט די גאַנצע שטאָט איז אויפגעגאַנגען אין רויך צום הימל. [41] און די מענער פון ישראל האָבן זיך אומגעקערט, און די מענער פון בנימין זיינען צעטומלט געוואָרן, וואָרום זיי האָבן געזען אַז אַן אומגליק האָט זיי געטראָפן. [42] און זיי האָבן זיך אַוועקגעקערט פאַר די מענער פון ישראל צום וועג פון מדבר, אָבער די מלחמה האָט זיי אָנגעיאָגט; און די וואָס פון די שטעט האָבן אים[א] אומגעבראַכט אין זיין מיט. [43] זיי האָבן אַרומגערינגלט בנימין, אים נאָכגעיאָגט, צו מנוחה אים געטריבן, ביז קעגן גבעה צו זונאויפגאַנג. [44] און עס זיינען געפאַלן פון בנימין אַכצן טויזנט מאַן; אַלע דידאָזיקע, העלדישע לייט.

[45] און זיי האָבן זיך פאַרקערט, און זיינען אַנטלאָפן צום מדבר, צום פעלז רמון, אָבער יענע האָבן נאָכגעקליבן פון זיי אויף די וועגן פינף טויזנט מאַן, און זיי האָבן זיי נאָכגעיאָגט ביז גדעום, און געשלאָגן פון זיי צוויי טויזנט מאַן. [46] און אַלע וואָס זיינען געפאַלן פון בנימין אין יענעם טאָג, זיינען געווען פינף און צוואַנציק טויזנט מאַן וואָס האָבן געצויגן אַ שווערד; אַלע דידאָזיקע, העלדישע לייט. [47] אָבער זעקס הונדערט מאַן האָבן זיך פאַרקערט, און זיינען אַנטלאָפן צום מדבר, צום פעלז רמון, און זיי זיינען געזעסן אין פעלז רמון פיר חדשים.

[48] און די מענער פון ישראל האָבן זיך אומגעקערט צו די קינדער פון בנימין, און האָבן זיי געשלאָגן מיטן שאַרף פון שווערד, פון דער גאַנצער שטאָט ביז אַ בהמה, ביז אַלץ וואָס האָט זיך דאָרטן געפונען; אויך האָבן זיי אַלע שטעט וואָס האָבן זיך דאָרטן געפונען, אַוועקגעלאָזט אין פייער.

לו אלף ומאה איש כל־אלה שלף חרב: ויראו בני־בנימן
כי נגפו ויתנו איש־ישראל מקום לבנימן כי בטחו אל־
לז הארב אשר שמו אל־הגבעה: והארב החישו ויפשטו
אל־הגבעה וימשך הארב ויך את־כל־העיר לפי־חרב:
לח והמועד היה לאיש ישראל עם־הארב הרב להעלותם
לט משאת העשן מן־העיר: ויהפך איש־ישראל במלחמה
ובנימן החל להכות חללים באיש־ישראל כשלשים
איש כי אמרו אך נגוף נגף הוא לפנינו כמלחמה
מ הראשנה: והמשאת החלה לעלות מן־העיר עמוד עשן
ויפן בנימן אחריו והנה עלה כליל־העיר השמימה:
מא ואיש ישראל הפך ויבהל איש בנימן כי ראה כי־נגעה
מב עליו הרעה: ויפנו לפני איש ישראל אל־דרך המדבר
והמלחמה הדביקתהו ואשר מהערים משחיתים אותו
מג בתוכו: כתרו את־בנימן הרדיפהו מנוחה הדריכהו
מד עד נכח הגבעה ממזרח־שמש: ויפלו מבנימן שמנה־
מה עשר אלף איש את־כל־אלה אנשי־חיל: ויפנו וינסו
המדברה אל־סלע הרמון ויעללהו במסלות חמשת
אלפים איש וידביקו אחריו עד־גדעם ויכו ממנו אלפים
מו איש: ויהי כל־הנפלים מבנימן עשרים וחמשה אלף
איש שלף חרב ביום ההוא את־כל־אלה אנשי־חיל:
מז ויפנו וינסו המדברה אל־סלע הרמון שש מאות איש
מח וישבו בסלע רמון ארבעה חדשים: ואיש ישראל
שבו אל־בני בנימן ויכום לפי־חרב מעיר מתם עד־
בהמה עד כל־הנמצא גם כל־הערים הנמצאות
שלחו באש:

כא

א ואיש ישראל נשבע במצפה לאמר איש ממנו לא־יתן
ב בתו לבנימן לאשה: ויבא העם בית־אל וישבו שם עד־

כ,מג׳ הר׳ופה

כא

[1] און די מענער פון ישראל האָבן געהאַט געשוואָרן אין מצפה, אַזוי צו זאָגן: קיינער פון אונדז זאָל ניט געבן זיין טאָכטער צו בנימין פאַר אַ ווייב! [2] און דאָס פאָלק איז געקומען קיין בית־אל, און זיי זיינען דאָרטן געזעסן ביזן

[א] בנימין.

הָעֶרֶב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְּכִי גָדוֹל׃
ג וַיֹּאמְרוּ לָמָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָיְתָה־זֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל
ד לְהִפָּקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים׃
ה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה בַקָּהָל מִכָּל־
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה
לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה לֵאמֹר מוֹת יוּמָת׃
ו וַיִּנָּחֲמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן אָחִיו וַיֹּאמְרוּ נִגְדַּע הַיּוֹם
ז שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃ מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים
וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי תֵּת־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ
ח לְנָשִׁים׃ וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־
עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה
ט מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקָּהָל׃ וַיִּתְפָּקֵד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם
י אִישׁ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד׃ וַיִּשְׁלְחוּ־שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־
עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ
וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד לְפִי־חֶרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף׃
יא וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת מִשְׁכַּב־
יב זָכָר תַּחֲרִימוּ׃ וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת
נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִאוּ
יג אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיִּשְׁלְחוּ
כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲשֶׁר בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ
יד לָהֶם שָׁלוֹם׃ וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַנָּשִׁים
טו אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי יָבֵשׁ גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם כֵּן׃ וְהָעָם
נִחָם לְבִנְיָמִן כִּי־עָשָׂה יְהוָה פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
טז וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי הָעֵדָה מַה־נַּעֲשֶׂה לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים כִּי־
יז נִשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן
יח וְלֹא־יִמָּחֶה שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לָתֶת־
לָהֶם נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבְּעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

אָוונט פאַר גאָט, און זיי האָבן אויפגעהויבן זייער קָול און געוויינט אַ גרויס געוויין. 3 און זיי האָבן געזאָגט: פאַר־וואָס, יהוה דו גאָט פון ישׂראל, איז דאָס געשען אין ישׂראל, עס זאָל היינט געמינערט ווערן פון ישׂראל איין שבט?

4 און עס איז געווען אויף מאָרגן, האָט זיך דאָס פאָלק געפעדערט, און זיי האָבן דאָרטן געבויט אַ מזבח, און אויפגעבראַכט בראַנדאָפּפער און פרידאָפּפער. 5 און די קינדער פון ישׂראל האָבן געזאָגט: ווער איז פון אַלע שבטים פון ישׂראל, וואָס איז ניט אַרויפגעגאַנגען אין דער אײַנזאַמלונג צו גאָט? וואָרום אַ גרויסע שבועה איז געווען אַקעגן דעם וואָס איז ניט אַרויפגעגאַנגען צו גאָט קיין מִצפָּה, אַזוי צו זאָגן: טייטן זאָל ער געטייט ווערן!

6 און די קינדער פון ישׂראל האָט באַנג געטאָן אויף זייער ברודער בנימין, און זיי האָבן געזאָגט: אָפּגעשניטן געוואָרן איז היינט איין שבט פון ישׂראל! 7 וואָס זאָלן מיר טאָן וועגן ווייבער פאַר די געבליבענע, אַז מיר האָבן גע־שוואָרן בײַ גאָט זיי ניט צו געבן פון אונדזערע טעכטער פאַר ווייבער? 8 האָבן זיי געזאָגט: איז ווער איינער דאָ פון די שבטים פון ישׂראל, וואָס איז ניט אַרויפגעגאַנגען צו גאָט קיין מִצפָּה? ערשט קיינער איז ניט געקומען אין לאַגער פון יָבֵיש־גִלעָד צו דער אײַנזאַמלונג. 9 וואָרום דאָס פאָלק איז איבערגעציילט געוואָרן, ערשט קיינער איז דאָרטן ניט געווען פון די באַוווינער פון יָבֵיש־גִלעָד.

10 האָט די עדה געשיקט אַהין צוועלף טויזנט מאַן פון די העלדישע יונגען, און זיי האָבן זיי באַפוילן, אַזוי צו זאָגן: גייט און איר זאָלט שלאָגן די באַוווינער פון יָבֵיש־גִלעָד מיטן שאַרף פון שווערד, מיט די ווייבער און די קליינע קינדער. 11 און דאָס איז די זאַך וואָס איר זאָלט טאָן: איטלעכן מאַנספּאַרשוין, און איטלעכע ווייבספּאַרשוין וואָס ווייס פון ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין, זאָלט איר פאַרטיליקן.

12 האָבן זיי געפונען פון די באַוווינער פון יָבֵיש־גִלעָד פיר הונדערט מיידלעך יונגפרויען וואָס האָבן ניט געוווּסט פון אַ מאַן דורך ליגן מיט אַ מאַנספּאַרשוין; און זיי האָבן זיי געבראַכט אין לאַגער קיין שילה וואָס אין לאַנד כּנַעַן.

13 און די גאַנצע עדה האָט געשיקט און גערעדט צו די קינדער פון בנימין וואָס אין פעלז רִמון, און זיי האָבן זיי צו־גערופן שלום. 14 און בנימין האָט זיך אומגעקערט אין יענער צייט, און זיי האָבן זיי געגעבן די ווייבספּאַרשוינען וואָס זיי האָבן געלאָזט לעבן פון די ווייבספּאַרשוינען פון יָבֵיש־גִלעָד, אָבער אַפילו אַזוי זיינען ניט געווען גענוג פאַר זיי.

15 און דעם פאָלק האָט באַנג געטאָן אויף בנימין, וואָס גאָט האָט געמאַכט אַ בראָך צווישן די שבטים פון ישׂראל.

16 און די עלטסטע פון דער עדה האָבן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן וועגן ווייבער פאַר די איבעריקע, אַז ווייבער זיינען פאַרטיליקט געוואָרן פון בנימין? 17 און זיי האָבן געזאָגט: אַן אַנטרונענע ירושה מוז בלײַבן בנימינען, כּדי עס זאָל ניט אויס־געמעקט ווערן אַ שבט פון ישׂראל. 18 מיר אָבער קענען זיי ניט געבן ווייבער פון אונדזערע טעכטער, וואָרום די קינדער

פון ישׂראל האָבן געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: פאַרשאָלטן דער וואָס גיט אַ ווייב צו בנימין! 19 און זיי האָבן געזאָגט: אָט איז אַ יום־טוב צו גאָט פון יאָר צו יאָר אין שילו וואָס אין צפון פון בית־אֵל, צו מזרח פון דעם וועג וואָס גייט אויף פון בית־אֵל קיין שכם, און אין דָרום פון לבונה.

20 און זיי האָבן געהייסן די קינדער פון בנימין, אַזוי צו זאָגן: גייט און איר זאָלט לויערן אין די ווייַנגערטנער. 21 און איר וועט צוזען; און אָט ווי די טעכטער פון שילו וועלן אַרויסגיין צו טאַנצן אין די טענץ, אַזוי זאָלט איר אַרויסגיין פון די ווייַנגערטנער, און אַייך כאַפּן איטלעכער אַ ווייב פאַר זיך פון די טעכטער פון שילו, און אַוועקגיין אין לאַנד בנימין. 22 און עס וועט זיין, ווי זייערע פאָטערס אָדער זייערע ברידער וועלן קומען זיך קריגן מיט אונדז, אַזוי וועלן מיר זאָגן צו זיי; לייטזעליקט זיי אונדז, וואָרום ניט פאַר איטלעכן האָבן מיר געקריגן אַ ווייב אין דער מלחמה[א]; איבעריקנס האָט איר זיי ניט געגעבן, אַז איר זאָלט אַצונד שולדיק זיין.

23 האָבן די קינדער פון בנימין אַזוי געטאָן, און זיי האָבן גענומען ווייבער, לויט זייער צאָל, פון די טענצערינס וואָס זיי האָבן אַוועקגערויבט; און זיי זיינען געגאַנגען און האָבן זיך אומגעקערט צו זייער נחלה, און האָבן אָפגעבויט די שטעט, און זיך באַזעצט אין זיי.

24 און די קינדער פון ישׂראל זיינען זיך פאַנאַנדערגעגאַנגען פון דאָרטן אין יענער צייט איטלעכער צו זיין שבט און צו זיין משפחה; און זיי זיינען אַוועק פון דאָרטן איטלעכער צו זיין נחלה.

25 אין יענע טעג איז קיין מלך ניט געווען אין ישׂראל; איטלעכער האָט געטאָן וואָס איז רעכט אין זיינע אויגן.

יט אָרוּר נֹתֵן אִשָּׁה לְבִנְיָמִן׃ וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג־יְהוָה בְּשִׁלוֹ
מִיָּמִים ׀ יָמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית־אֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ
כ לִמְסִלָּה הָעֹלָה מִבֵּית־אֵל שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב לִלְבוֹנָה׃ וַיְצַו
כא אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר לְכוּ וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים׃ וּרְאִיתֶם
וְהִנֵּה אִם־יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילוֹ לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן־
הַכְּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וַהֲלַכְתֶּם
כב אֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ אֲבוֹתָם אוֹ אֲחֵיהֶם לָרוֹב ׀ אֵלֵינוּ
וְאָמַרְנוּ אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ
כג בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם לָהֶם כָּעֵת תֶּאְשָׁמוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ־
כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמִסְפָּרָם מִן־הַמְּחֹלְלוֹת אֲשֶׁר
גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת־הֶעָרִים וַיֵּשְׁבוּ
כד בָּהֶם׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ
כה וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין
מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

כ׳ ויצו ק   כב׳ לריב ק

[א] אין דער מלחמה אויף יָבֵיש גִלעָד. זע פסוקים 10—12.

חזק

סכום הפסוקים של ספר שופטים שש מאות ושמנה עשר. יראו
את יי׳ קדשיו סימן: וסדריו י״ד. דובב שפתי ישנים סימן:
וחציו. וירעצו וירצצו את בני ישראל: